

Vuosikertomus 2011

enfo

Simpler
Smoother
Smarter

enfo

Sisältö

ENFO Oyj	Avainluvut 2011.....3
	Toimitusjohtajan katsaus4
	Konsernin strategia6
	Enfon vuosi7
	Liiketoiminnot9
	Henkilöstö15
	Yhteiskuntavastuu17

Case	Case Eduskunta22
	Case Martela25
	Case Oulun kaupunki28
	Case Relacom31
	Case Volvo Cars34

	Corporate Governance37
	Hallitus43
	Johtoryhmä45

Tilinpäätöstiedot

Konsernitilinpäätös (IFRS)

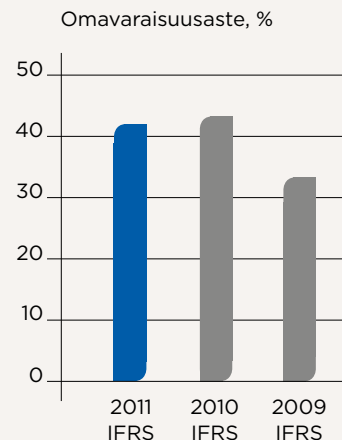
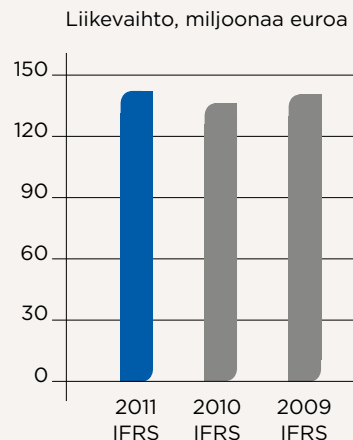
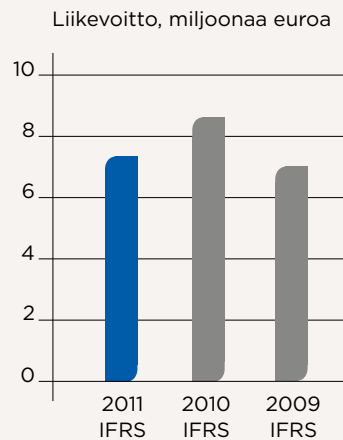
	Hallituksen toimintakertomus ...49
	Tunnusluvut55
	Konsernin tuloslaskelma57
	Konsernitase58
	Konsernin rahavirtalaskelma59
	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista60
	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot62

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

	Tuloslaskelma88
	Tase89
	Rahoituslaskelma90
	Tilinpäätöksen liitetiedot91
	Tilinpäätöksen allekirjoitukset99
	Tilinpäätösmerkintä99
	Tilintarkastuskertomus100
	Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja tositelajeista101

Strategiamme mukaisesti laajensimme toimintaamme ja kasvoimme Ruotsissa kolmen yrityskaupan kautta

Enfo on pohjoismainen IT-palvelutalo, joka tarjoaa yrityksille ja yhteisöille mutkattomia tietotekniikkapalveluja. Enfo hyödyntää palveluissaan yli 45 vuoden kokemustaan tietotekniikasta sekä vahvojen IT-ammattilaistensa osaamista. Noin 800 huippuosaajaa varmistavat, että asiakkaat saavat parhaan hyödyn irti tietotekniikasta.

	2011 IFRS	2010 IFRS	2009 IFRS
Tuloslaskelman tunnuslukuja			
Liikevaihto (M €)	143,2	137,6	140,8
Liikevaihdon muutos, %	4,1	-2,3	-1,9
Liikevoitto (M €)	7,3	8,6	7,0
% liikevaihdosta	5,1	6,3	5,0
Voitto ennen veroja (M €)	6,3	7,9	5,0
% liikevaihdosta	4,4	5,8	3,6
Tilikauden voitto (M €)	4,7	5,8	3,5
% liikevaihdosta	3,3	4,2	2,5
Korkokulut, netto (M €)	1,0	0,7	2,0
% liikevaihdosta	0,7	0,5	1,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	9,7	12,4	9,3
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	10,2	14,5	11,0
Taseen tunnuslukuja			
Omavaraisuusaste-%	41,1	43,6	33,7
Nettovelkaantumisaste-%	64,4	53,4	83,3
Korolliset nettovelat (M €)	29,7	24,0	29,1
Taseen loppusumma (M €)	113,3	104,5	105,0
Osakekohtaisia tunnuslukuja			
Osakekohtainen tulos, perus	7,19	10,23	6,29
Osakekohtainen oma pääoma	77,6	76,6	61,8
Osakekohtainen osinko *	1,70	5,00	4,45
Osinko tuloksesta % *	23,7	48,9	70,7
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	589 120	586 720	564 256
- ilman omia osakkeita	588 436	586 642	564 116
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimäärä	588 295	566 962	562 073
Muut tunnusluvut			
Investoinnit (netto) (M €)	11,3	3,3	1,4
% liikevaihdosta	7,9	2,4	0,9
Henkilöstö keskimäärin	727	681	685

* Laskettu hallituksen osingonjakoehdotuksen mukaisesti

“Simpler smoother smarter!”

Vuosi 2011 toi Enfolle paljon hienoja onnistumisia, mutta toisaalta taloudelliset tulokset jäivät vaisuiksi. Toiminnan uudelleenjärjestelyjen myötä kannattavuudessa on kuitenkin päästy takaisin kasvu-uralle.

Vuonna 2011 talousuutisointia hallitsi eurokriisi. Aiemmasta finanssikriisistä toipumisen ollessa hyvässä vauhdissa, uudet ongelmat finanssisektorilla eskaloituivat jälleen kriisiksi saakka. Vaikka tällä kertaa on kyse tiettyjen euromaiden julkisen talouden epätasapainosta johtuvasta velkakriisistä, sen heijastusvaikutukset tuntuvat myös reaalityalouden puolelle. Enfo toimii neljässä Pohjoismaassa, jotka kaikki ovat vakaan julkisen talouden ja korkeimman luottoluokituksen maita. Tästä huolimatta vientiriippuvaiset päämarkkina-alueemme Suomi ja Ruotsi kärsivät eurokriisin aiheuttamasta epävarmuudesta. On välttämätöntä, että euromaiden poliittiset päättäjät pystyvät mahdollisimman pian tekemään kriisin ratkaisemiseksi tarvittavat päätökset.

Emme valitettavasti onnistuneet taloudellisten tavoitteidemme saavuttamisessa vuonna 2011. Tähän ei kuitenkaan ole syynä eurokriisi. Heikoimmin onnistuimme Ulkoistuspalvelut-liiketoiminnassa, jossa liiketoiminnan kasvu ja henkilöstökustannusten hallinta ei saavuttanut niille asetettuja tavoitteita. Toiminnan uudelleenjärjestelyjen myötä kannattavuudessa päästiin kuitenkin kasvu-uralle jälleen viime vuoden lopulla. Merkittävältä osin tulostamme rasittivat myös Ruotsissa toteutettujen yritysjärjestelyjen kertaluonteiset kustannukset. Parhaiten onnistuimme viime vuonna Tiedonvälityspalvelut- ja Toimialaratkaisut-liiketoiminta-alueilla, joissa ylitimme asetetut tavoitteet.

Paljon hienoja onnistumisia

Vaikka taloudelliset tulokset viime vuodelta jäivätkin vaisuiksi, mahtuu mukaan myös paljon hienoja onnistumisia. Solmimme vuoden aikana useita merkittäviä asiakassopimuksia kaikilla liiketoiminta-alueillamme. Strategiamme mukaisesti laajensimme liiketoimintaamme ja kasvoimme Ruotsissa kolmen yrityskaupan kautta: toukokuusta lähtien konsernin ruotsalaisten työntekijöiden lukumäärä onkin ollut suurempi kuin suomalaisten. Lisäksi Ruotsissa käynnistetty ulkoistusliiketoiminta on edennyt suunnitelmiamme mukaan.

Pitkäjänteinen kumppanitoimintamme noteerattiin erityisesti Ruotsissa, jossa Microsoft valitsi Enfo Zipperin vuoden kumppaniksi. Enfo Zipper sai myös viime vuonna päätökseen ison Tukholman kaupungin hankkeen, joka on suurin yksittäinen IT-projekti koko Enfon historiassa. Suomessa Enfon Help Desk valittiin Vuoden Help Desk 2011 -kilpailun parhaaksi. Tuomaristo perusteli valintaansa Enfo Help Deskin vahvoilla näytöillä asiakas- ja henkilöstötyytyväisyystutkimuksis-

sa sekä strategisilla vahvuuksilla. Edellä mainitut onnistumiset luovat osaltaan hyvää pohjaa asiakkaidemme palvelujen kehittämiseksi ja vahvistamiselle sekä Enfon tulevalle taloudelliselle menestymiselle.

Kiitos kumppaneille

Omassa työssäni inspiroivin kokemus viime vuonna oli Enfon brändiuudistukseen liittyvä hanke. Palasimme tässä työssä peruskysymysten äärelle: miksi Enfo on yrityksenä olemassa ja mitä haluamme saavuttaa pitkällä aikajänteellä? Vaikka monet yritykset tekevätkin laadukasta strategiatyötä, oman kokemukseni mukaan harvoin näitä peruskysymyksiä kyseenalaistetaan. Me Enfollla teimme sen osana brändiuudistamme ja vuoden 2012 aikana tulemme markkinoinnin keinoin kertomaan asiakkaillemme, mitä tarkoittaa simpler, smoother, smarter.

Enfo on osa pohjoismaista IT-alan ekosysteemiä. Kun lopuksi kiitän asiakkaitamme ja Enfon mahtavaa henkilökuntaa yhteisistä saavutuksistamme vuonna 2011, haluan kuitenkin osoittaa erityiskiitokseni tällä kertaa Enfon yhteistyökumppaneille. Ilman Microsoftin, IBM:n, SAP:n ja monen muun tärkeän kumppanimme ratkaisuja Enfoa ei olisi olemassa: kiitos kumppanimme – jatketaan hyvää yhteistyötä asiakkaidemme parhaaksi!

Arto Herranen
toimitusjohtaja, Enfo Oyj

Enfo harjoittaa IT-palveluliiketoimintaa Pohjoismaissa

Erinomainen kannattavuus

Enfon ensisijainen strateginen tavoite on saavuttaa erinomainen kannattavuustaso. Tämä edellyttää merkittävää prosessien tehostamista ja alhaisemman jalostusarvon tehtävien alihankintaa halvemman kustannustason maista Itä-Euroopassa ja Intiassa.

Harkittu laajentuminen

Enfon toinen strateginen tavoite on laajentaa liiketoimintaa harkitus- ti Itämeren alueella. Laajentuminen tapahtuu orgaanisesti asiakas- tarpeiden perusteella. Keskeisin laajentumishanke on ulkoistusliike- toiminnan käynnistäminen Ruotsissa.

Ylivoimainen pohjoismainen osaaminen

Enfon kolmas strateginen tavoite on hyödyntää pohjoismaista osaa- mista tehokkaalla tavalla. Omat henkilöresurssit Suomessa ja Ruot- sissa keskitetään vaativiin asiantuntijatehtäviin. Asiakkaiden liiketoi- minnan kansainvälistyminen ja kilpailukyvyyn säilyttäminen kuitenkin edellyttää, että jatkossa huomattava osa Enfon palveluista tuotetaan alihankintana halvemman kustannustason maissa.

Tammikuu

14.01. Enfo laajentaa IT-ulkoistuspalvelujaan mobiililaitteisiin

Helmikuu

03.02. Enfo vahvistaa integraatioliiketoimintaansa yritysostolla

11.02. Enfo nousi Suomen parhaimpien työpaikkojen joukkoon

24.02. Enfo Oyj:n tilinpäätöstiedote ajalta 1.1. – 31.12.2010

24.02. Nina Annila Enfon Toimialaratkaisut-liiketoiminnan johtoon

Maaliskuu

02.03. Yhtiökokouskutsu Enfo Oyj:n varsinaiseen yhtiökokoukseen 24.3.2011

02.03. Enfo Oyj:n vuosikertomus tilikaudelta 1.1. – 31.12.2010

18.03. Enfo tuottaa Technopoliksen IT-palvelut Suomessa, Virossa ja Venäjällä

25.03. Enfo Oyj:n yhtiökokouksen päätökset 24.3.2011

Huhtikuu

- 04.04.** Enfo Sweden - Ruotsin seitsemänneksi paras työpaikka
- 28.04.** Enfo Oyj:n osavuositarkastus 1/2011 (1.1. - 31.3.2011)

Toukokuu

- 06.05.** Johan de Verdieristä Enfon varatoimitusjohtaja
- 23.05.** Enfon yhteistoimintaneuvottelut päättyivät

Kesäkuu

- 20.06.** VVO:n ICT-palvelut Enfon hoitoon
- 23.06.** Microsoft valitsi Enfo Zipperin vuoden 2011 kumppaniksi Ruotsissa

Heinäkuu

- 28.07.** Enfo Oyj:n osavuositarkastus 2/2011 (1.1. - 30.6.2011)
- 28.07.** Enfon talousjohtajaksi on nimitetty Tero Kosunen

Syyskuu

- 05.09.** Enfo kasvaa Ruotsissa yritysostolla
- 07.09.** Enfon Help Desk valittiin vuoden 2011 parhaaksi
- 19.09.** Sähköistä e-laskua ei tunneta riittävästi - tiedotusta kaivataan lisää

Lokakuu

- 10.10.** Enfo kasvaa Ruotsissa: it-ulkoistussopimus Relacomin kanssa
- 26.10.** Enfo Zystemsistä IBM:n vuoden 2011 -partneri
- 27.10.** Enfo Oyj:n osavuositarkastus 3/2011 (1.1. - 30.9.2011)

Marraskuu

- 15.11.** Enfo Pointer laajentaa ja avaa uuden toimipisteen Göteborgiin
- 23.11.** Jyväskylän yliopistolle identiteetin- ja pääsynhallinnan ratkaisu Enfolta
- 25.11.** Enfo Pointerille konsultointisopimus Inflight Servicen kanssa

We passionately help
our customers focus
on their core business

Enemmän aikaa omaan liiketoimintaan

Enfo on pohjoismainen IT-osaaja ja toimimme laajan palveluvalikoiman avulla Pohjoismaisilla tietotekniikkamarkkinoilla. IT-ulkoistuspalvelumme kattavat Suomen ja Ruotsin, konsultointipalveluja tarjoamme Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Tiedonvälityspalveluissa ja toimialakohtaisissa ratkaisuissa osaamisemme keskittyy Suomeen.

Strategisena tavoitteenamme on vahvistaa asemaamme pohjoismaisilla IT-markkinoilla ja hyödyntää osaamistamme ja vahvuusiamme asiakkaidemme parhaaksi.

Uskomme, että vuoteen 2024 mennessä, kun Enfo saavuttaa 60 vuoden merkkipaalun, 80 prosenttia Pohjoismaissa toimivista yrityksistä pitää Enfoa parhaimpana esimerkkinä siitä, kuinka liiketoimintaprosesseista tehdään yksinkertaisia, joustavia ja fiksuja. Tämän päämäärämme eteen teemme lujasti työtä: haluamme intohimoisesti auttaa asiakkaitamme keskittymään omaan ydintoimintaansa.

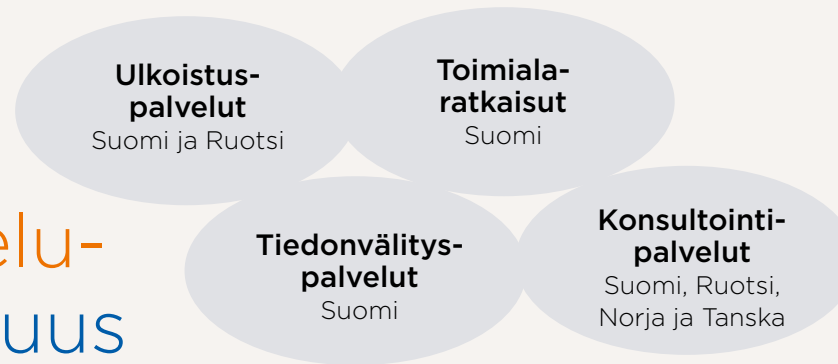
Jos aikaa voisi ostaa, se olisi varmasti myyntimenestys. IT-palveluissa ajan ostaminen on oikeasti mahdollista: Enfo myy IT-palveluja, jotta asiakkaamme voisi tehdä sitä, missä he ovat parhaita. Enfo haluaa auttaa asiakastaan keskittymään omaan liiketoimintaansa ja jättämään sovitut IT-tehtävät Enfon hoitoon. Näin asiakas voi menestyä omassa liiketoiminnassaan sujuvampien IT-palvelujen avulla. Enfon palveluksessa on lähes 800 pohjoismaista huippuosaajaa, jotka varmistavat, että asiakkaamme saavat parhaimman hyödyn irti tietotekniikasta.

Uusia IT-ulkoistussopimuksia

IT-ulkoistuspalvelumme Suomessa ja Ruotsissa kattavat IT-infrastruktuurin hallintapalvelut, työasemaympäristöön liittyvät palvelut, Service Deskin, palvelin-, kapasiteetti- ja tietoverkkopalvelut sekä laitteiden ja ohjelmistojen elinkaari- ja huolto- ja ylläpitopalvelut. Huolehdimme tarvittaessa myös asiakkaamme sovelluksista ja tarjoamme tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitopalveluja.

Enfo kasvatti vuoden 2011 aikana IT-ulkoistuspalvelujen markkinaosuuttaan solmimalla uusia IT-ulkoistuspalvelusopimuksia Suomessa mm. kiinteistösjoiutusyhtiö Technopolis Oy:n sekä isännöinti- ja kiinteistöalan palveluyritys Avara Management Oy:n kanssa. Lisäksi uusia yhteistyösopimuksia solmittiin pakkaustarvikkeisiin erikoistuneen PACCOR Finland Oy:n kanssa ja Suomen suurimman vuokra-asuntoyrityksen VVO-yhtymä Oy:n kanssa. VVO:n ja Enfon välinen tietotekniikkapalvelusopimus kattaa mm. Service Desk-, työasemienhallinta-,

Enfon IT-palvelu- kokonaisuus

IT-infrastruktuuri- ja tietoliikennepalvelut sekä palvelinten valvonta- ja hallintapalvelut. Myös Suomen eduskunta ja Kustannusyhtiö Otava valitsivat IT-kumppanikseen Enfon.

Ulkoistuspalveluliiketoiminta Ruotsissa kasvoi merkittävästi, kun pohjoiseurooppalainen verkkopalveluyhtiö Relacom ulkoisti IT-toimintonsa Enfolle. Sopimuksen myötä Enfon IT-ulkoistuspalvelujen toiminta ja henkilöstö Ruotsissa kasvoivat 24 uudella työntekijällä sekä uudella palvelukeskuksella.

Huippuosaamista IT-konsultoinnissa

IT-konsultoinnissa ja projektikohtaisissa ratkaisuissa Pohjoismaissa huippuosaamistamme ovat IT-infrastruktuuripalvelut ja palvelinympäristöt, järjestelmäintegraatiot, käyttäjähallintaan liittyvät sovelluspalvelut, identiteetin hallintapalvelut, toiminnanohjausjärjestelmäpalvelut sekä business intelligence -konsultointi.

Enfo laajensi konsultointiosaamistaan yrityskaupoilla järjestelmäintegraatio- sekä business intelligence -liiketoiminnassa. Vuoden 2011 aikana Enfo hankki omistukseensa kaksi alan parasta osaajaa Ruotsissa: EnjoyIT Integration AB:n ja Pointer Sweden AB:n. Uusien yritysten myötä Enfon palvelukseen siirtyi lähes 70 uutta integraatio- ja busi-

ness intelligence -konsultointiosaajaa. Business Intelligence -ratkaisu- ja tarjoava Enfo Pointer laajensi toimintaansa loppuvuoden aikana ja avasi toimipisteen Göteborgissa.

Infrastruktuuriprojektit siivittivät konsultointipalvelujen kehitystä pohjoismaisilla markkinoilla ja myös integraatiopalvelujen kysyntä oli erittäin hyvää. Enfo solmi viime vuoden aikana useita merkittäviä konsultointipalvelusopimuksia mm. Volvo Cars Corporationin, Tukholman maakäräjien, Swenox Ab:n, Ericsson Ab:n ja Scania Ab:n kanssa sekä Falck Danmark A/S:n kanssa.

Suomessa kysyntää oli erityisesti Windows 7- ja identiteetinhallinnan projekteille. Jyväskylän yliopisto solmi Enfon kanssa viiden vuoden palvelusopimuksen identiteetinhallinnan palveluista, jotka kattavat yli 20 000 käyttäjän ympäristön.

Kumppanit ovat tärkeitä

Enfon kumppaniverkosto muodostuu toimialan parhaista ja hyvin tunnetuista toimijoista. Teemme kumppaneidemme kanssa pitkäjänteistä yhteistyötä ja toimintamallien kehitystä, jonka avulla voimme vastata paremmin asiakkaidemme kehittyviin tarpeisiin.

Palvelukumppanit täydentävät Enfon palveluiden ja tarjonnan kokonaisuutta erityisen osaamisen ja palveluiden avulla. Kokonaisvaltainen useiden valittujen kumppaneiden muodostama verkosto kokoaa yhteen sopivat palvelut ja mahdollistaa asiakasyrityksen keskittymisen oman ydinosaamisensa tuottamiseen ja kehittämiseen.

Infrastruktuurikonsultointiin erikoistunut Enfo Zipper valittiin kesäkuussa 2011 vuoden Microsoft-ratkaisukumppaniksi Ruotsissa. Myös järjestelmäintegraatioihin erikoistunut Enfo Zsystems sai tunnustusta, kun IBM valitsi sen vuoden 2011 parhaaksi partneriksi Ruotsissa.

Arvoketjuysteistä tiedonvälityksessä

Tiedonvälityspalveluissa Enfo on yksi merkittävimmistä tiedonvälitysoperaattoreista Suomessa. Myynti- ja ostolaskupalveluissa Enfo välittää vuosittain yli 70 miljoonaa dokumenttia sähköisesti ja paperilla niin b-to-b- kuin b-to-c-sektorilla.

Myös muussa sähköisessä tiedonvälityksessä Enfo tukee merkittävästi asiakkaidensa liiketoimintaa ja arvoketjuysteistä. Esimerkiksi nykyaikaiset vapaat sähkömarkkinat vaativat, että tiedonvaihto eri osapuolten välillä tapahtuu sähköisesti ja automaattisesti sovittujen aikataulujen puitteissa. Energiasektorilla Enfo toimii operaattorina kaikessa eri osapuolten välisessä tiedonvälityksessä.

Enfon tiedonvälityspalveluiden strategisena tavoitteena on toimia lisäarvo-operaattorina, joka yhdistelee, jalostaa, rikastaa ja varastoi välittämäänsä tietoa analysoinnin, tiedonvälitysprosessien hallinnan ja uusien sähköisten palveluiden perustaksi.

Tiedonvälityspalvelujen liiketoiminta eteni tasaisesti vuoden 2011 aikana ja palvelujen kysyntä oli vakiintunutta. Uusia palvelusopimuksia solmittiin vuoden aikana mm. tilitoimistopalveluyritysten sekä perintä- ja luottotietopalveluihin erikoistuneiden yritysten kanssa. Lisäksi automaattisen mittarinluennan (AMM) palveluissa asiakkaat ovat laajentaneet sopimuksiaan. Enfo solmi Rauman Energian ja Vakka-Suomen Voiman kanssa sopimuksen automaattisen mittarinluennan palveluista 43 000 käyttöpaikkaan. Kymmenvuotisen kokonaissopimuksen arvo on lähes 10 miljoonaa euroa.

Erityispalvelua toimialakohtaisissa ratkaisissa

Toimialakohtaisissa IT-palveluissamme Suomessa vahvistamme määrätietoisesti julkisen liikenteen ja energiasektorin palvelukokonaisuuksiamme. Asiakaskohtaisina sovelluspalveluina Enfo vastaa muun muassa Helsingin Seudun Liikenteen matkakorttijärjestelmästä. Vuoden 2011 aikana Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) tilasi Enfolta matkalippujen tarkastajalaitteiden uusinnan.

Toimialaratkaisuisissa tarjoamme kattavat yhdistetyn viestinnän ratkaisut ja kokonaisvaltaista palvelua. Integraatoratkaisuillamme asiakas saa hyödynnettyä esimerkiksi Microsoft Lync -ohjelmistoa parhaalla mahdollisella tavalla.

“ Kehitys luo tietä menestykselle ”

Toiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen on luonut tien Enfon tarjoamien IT-palvelujen menestykselle. Kokonaisvaltainen kehitys muodostuu useista eri osa-alueista, joita kaikkia viedään eteenpäin pitkäaikaisten yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kehitystavoitteet asetetaan konsernin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Asetettujen tavoitteiden ja kehityssuunnitelmien ajanmukaisuutta analysoidaan laaja-alaisesti sekä asiakkaiden että liiketoiminnan kilpailukentän jatkuvasti kehittyvien tarpeiden mukaisesti. Kaiken keskiössä on kehitystoiminnan strategianmukainen johtaminen ja hallittu koordinointi.

Palvelutarjonnan kehitys

Erinomaisen asiakastyytyvyyden ja korkean palvelulaadun keskeisenä edellytyksenä on molempien osapuolten yhteinen ymmärrys sovittujen palveluiden ja projektien sisällöistä sekä palvelutasoista.

Useita vuosia jatkunut hallittu palvelutarjonnan kehitys modulaarisen palvelurakenteen osalta on mahdollistanut kattavan palvelukokonaisuuden rakentamisen ja ratkaisujen optimoinnin. Tässä hyö-

“ Kumppanimme täydentävät palveluiden ja tarjonnan kokonaisuutta asiantuntijaosaamisellaan ”

dynnetään laajaa kumppaniverkostoa. Kumppanimme täydentävät palveluiden ja tarjonnan kokonaisuutta asiantuntijaosaamisellaan sekä erilaisilla lisäpalveluilla.

Yksi esimerkki palvelutarjonnan ja uusien palveluiden keskeisistä kehityshankkeista on ulkoistuspalveluiden laajentaminen mobiililaitteisiin. Se on mahdollistanut entistäkin kokonaisvaltaisemman työasemaympäristön ulkoistamisen. Asiakkaan ei enää tarvitse huolehtia henkilöstön tarvitsemien laitteiden palveluista erillisten toimittajien osalta valitessaan kokonaispalvelulle yhden nimetyn vastuunkantajan.

Mobiilipalveluiden lisäksi palvelutarjonnan uusia mielenkiintoisia osa-alueita ovat nykyaikaiset kokonaisratkaisut puhe- ja viestintäratkaisujen yhdistämiseen, sovellusten pilvipalveluiden liittäminen jatkuviin ylläpitopalveluihin sekä ohjelmistolisensseihin kohdistuvien hankintojen optimointi integraatioteknologioiden mahdollistamien uusien ratkaisujen avulla.

Sisäisen palvelutuotannon kehitys

Palvelutarjonnan lisäksi erityisen tärkeässä asemassa on huolehtia sisäisten palvelutuotannon prosessien ja palvelun laadun jatkuvasta kehityksestä. Määrätietoinen kehitystyö on jo useita vuosia perustunut johdonmukaiseen toimialan parhaiden käytäntöjen ja toimintamallien hyödyntämiseen.

Erinomaisena osoituksena kehitystyön saavutuksista voidaan mainita mm. Enfon Service Desk -asiakaspalvelun saavuttama Suomen Paras HelpDesk 2011 -kilpailun voitto sekä ISO9001-laatusertifikaatin vuosittaisen auditoinnin läpäisy ilman poikkeamia.

Palvelutuotannon laadun ja tuotantoprosessien tehokkuuden osalta keskeiset kehityspanostukset seuraavina vuosina kohdistuvat vahvasti uusien teknologioiden ja ratkaisujen hyödyntämiseen, muun muassa itsepalvelun ja automaation osalta sekä palvelunhallintajärjestelmien ja prosessien yhteisessä kehityksessä.

“Enfo:
Great Place to Work”

Strategiamme mukaisesti Enfo haluaa olla ylivoimainen pohjoismainen osaaja, joka intohimoisesti auttaa asiakastaan vahvistamaan omaa liiketoimintaansa. Tämän saavuttamiseksi haluamme olla IT-alalla Great Place to Work, joka pitää huolta osaavasta henkilöstöstään ja rekrytoi uusia huippuosaajia asiakkaidensa liiketoiminnan tueksi. Määrätietoisen henkilöstötyön tuloksena olemme mukana Great Place to Work -listalla parhaiden työpaikkojen joukossa sekä Suomessa että Ruotsissa. Kiitos siitä kuuluu kaikille enfolaisille, jotka ovat rohkeita, pitävät lupauksensa ja nauttivat työstään!

Ylivoimaisen pohjoismaisen osaamisen tavoite tarkoittaa sitä, että Enfon on yrityksenä oltava strategisesti ketterä ja seurattava markkinoiden sekä kysynnän tilannetta hyvin tarkasti. Enfon henkilöstö on valmis kouluttautumaan, avoin uudelle ja löytää omat vahvuudet markkinoilla huippuosaamisen näkökulmasta sekä toimii tehokkaasti kohti yhteisiä tavoitteita.

Jotta onnistumme IT-palvelumarkkinoilla ja kovassa kilpailussa, Enfon on pystyttävä erottautumaan kilpailijoistaan ja tarjottava asiakkailleen sellaista huippuosaamista, jota he haluavat. Keskitymme siksi vaativimpiin tehtäviin, koska huippuosaamisen avulla tuotamme selvää lisäarvoa asiakkaan liiketoiminnalle.

Oikea osaaminen palvelujen ytimessä

Enfollla on kolme strategista ydinosaamisaluetta, jotka ovat asiakassuuntautuneisuus, muutosvalmius ja asiantuntijuus. Tahtotilamme on toimia työssämme osaamisalueidemme mukaisesti:

Asiakassuuntautuneisuus: Haluaa auttaa ja palvella asiakkaita ystävällisesti, asiantuntevasti ja kannattavasti. Keskittää omat kykynsä tunnistaakseen asiakkaiden tarpeet ja tarjotakseen heille mahdollisuuksia kehittää toimintaansa Enfon palveluiden avulla. Pyrkii aina toiminnallaan täyttämään asiakkaiden odotukset.

Muutosvalmius: Tiedostaa tarvittavat ja tulevat muutokset Enfollla ja asiakkailla. Hyväksyy muutoksen itse ja vaikuttaa omalta osaltaan muutoksen onnistumiseen. Kommunikoii muutosviestiä eteenpäin positiivisesti ja kokonaisuuden huomioiden.

Asiantuntijuus: Osoittaa luontaista mielenkiintoa uusiin asioihin ja menetelmiin. Haluaa jatkuvasti kehittää omaa ja toisten asiantuntijuutta niin, että siitä on hyötyä niin Enfolle kuin itselle. Jakaa aktiivisesti osaamistaan.

Be brave,
always, always
keep the promise
and let's enjoy

“Huomista ajatellen,
kannamme vastuun
tänään”

Yhteiskuntavastuussa tulevaisuuden ratkaisuihin tehdään päätökset juuri tänään. Vastuussa on kysymys toiminnan synnyttämisestä taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista, jotka kattavat yritystoiminnan välittömät ja välilliset vaikutukset sekä laajenevassa määrin myös yhteistyökumppaneiden toiminnan vastuullisuuden. Enfossa tämä tarkoittaa vastuullista yritystoimintaa, jossa on huomioitu kannattava liiketoiminta, liiketoimintaa tekevät ihmiset sekä liiketoimintaympäristö.

Kannattava liiketoiminta ja sen kestävydestä huolehtiminen luovat pohjan niin taloudelliselle, sosiaaliselle kuin ympäristövastuullekin. Tämä on yksi tärkeimmistä tavoista, jolla Enfo-yhtiönä voi vaikuttaa yhteiskuntaan ja sen hyvinvointiin. Suorilla rahavirroilla, kuten palkkojen maksulla ja veroilla on yhteiskunnan toiminnan kannalta ratkaiseva vaikutus julkisten palvelujen ylläpitoon ja kehittämiseen.

Välittömät ja välilliset vaikutukset yhteiskuntaan

Enfo-konsernin henkilöstökulut olivat vuonna 2011 yhteensä 63,1 miljoonaa euroa ja Enfon palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 727 henkilöä. Viime vuonna konserniin rekrytoitiin 132 vakituista työntekijää. Vuoden 2011 tuloksesta Enfo-konserni on kirjannut yhteensä 2,6 miljoonaa euroa yhteisöverokuluja.

Välillisesti, palvelujen oston kautta, Enfo vaikuttaa yhteiskuntaan ja työllistää samalla useita satoja ihmisiä. Ostamme esimerkiksi runsaasti koneita ja laitteita, järjestämme erilaisia tilaisuuksia, hankimme koulutusta ja peruspalveluja liiketoiminnan eteenpäin viemiseen, mikä puolestaan lisää välillisesti verotuloja. Enfolla on paljon kumppaniyrityksiä, joiden kanssa yhteisten liiketoimintahankkeiden kautta vaikutamme vahvasti niin työllisyyteen kuin verotuloihinkin.

Kannattavuus taloudellisen vastuun perustana

Taloudellisen vastuun perusta on aina kannattavuuden varmistaminen pitkällä aikavälillä. Vastuu pohjautuu Enfo-konsernin strategiaan, jonka tavoitteina ovat erinomainen kannattavuus, harkittu laajentuminen ja ylivoimainen pohjoismainen osaaminen. Näiden tavoitteiden pohjalta luotu yrityksen tulos on aina perusta omistajien tuotto-odotuksille, työpaikoille, veronmaksulle ja lähiyhteisön tukemiselle.

Hyvä menestys edellyttää yritykseltä kilpailukykyä, kannattavuutta ja tehokkuutta. Se turvaa taloudellisen hyvinvoinnin niin omistajille,

henkilökunnalle, kumppaneille kuin tavaroiden ja palvelujen toimittajille. Taloudellisen vastuun kannalta merkittävässä roolissa ovat Enfon asiakkaat, joiden hankkimat IT-palvelut ovat liiketoiminnan perusta. Tuotteiden ja palveluiden vahva asiakaslähtöisyys ohjaa jokapäiväistä toimintaa. Tutkimalla säännöllisesti asiakastyytyvyyttä konserni voi kehittää toimintaansa määrätietoisesti entistä asiakaslähtöisemmäksi.

Kestävällä kehityksellä ympäristösäästöjä

Ympäristövastuullisuuteen Enfo pyrkii paitsi omassa liiketoiminnassaan myös asiakkaidensa toiminnassa kannustamalla heitä hyödyntämään ympäristöystävällisiä ratkaisuja. Uusien IT-ratkaisujen myötä voidaan muun muassa vähentää yritysten energiakuormitusta sekä tehostaa yritysten toimintaprosesseja.

Enfon toimintaa ohjaa kestävä kehityksen periaate. Tämä näkyy muun muassa kierrätyksessä ja jätteenkäsittelyssä. Konsernissa syntyvä elektroniikkaromu sekä käytöstä poistettavat muut materiaalit toimitetaan kierrätykseen, josta ne palautuvat mahdollisuuksien mukaan uusiokäyttöön.

Hiilijalanjäljen pienentämiseksi myös matkustukseen liittyviä ympäristövaikutuksia on Enfossa vähennetty investoimalla erityisesti videokokouksiin ja sähköisiin kommunikaatioratkaisuihin. Lisäksi Enfolle on tarkat päästörajoitukset yrityksen autoille.

Vuoden 2012 aikana Enfon tavoitteena on ottaa Suomessa käyttöön WWF:n (World Wildlife Fund) Green Office -konsepti, joka on toimistoille tarkoitettu ympäristöjärjestelmä. Sen avulla työpaikat voivat vähentää ympäristökuormitustaan, saavuttaa säästöjä ja hidastaa ilmastonmuutosta.

Valioluokan datakeskusrakentamista

Enfo tekee vihreitä ratkaisuja myös uusien datakeskusten rakentamisessa. Alan parhaita käytäntöjä hyödyntävät Enfon datakeskukset ovat saavuttaneet erinomaiset energiatehokkuutta mittaavat PUE-arvot (Power Usage Effectiveness). Vihreän datakeskustilan ympäristökuormitus ja sähkönkulutus ovat merkittävästi tavallista datakeskustilaa pienemmät.

Konesalien energiankulutusta pyritään vähentämään muun muassa tehokkailla jäähdytysratkaisuilla ja hyödyntämällä hukkalämpöä. Uusissa datakeskuksissa on käytetty sähköä säästäviä kuumakäytäviä, hyvän hyötysuhteen omaavia UPS-laitteistoja sekä energiatehokasta vapaajäähdytystä.

Hiilijalanjälki minimiin e-laskulla

Sähköisen verkkolaskun hiilijalanjälki on noin neljä kertaa paperilaskua pienempi. Sähköiseen laskutukseen siirtyminen on paitsi ympäristöystävällinen teko myös yrityksen toimintaa tehostava ratkaisu.

Enfo on tehnyt systemaattista työtä ympäristöystävällisen e-laskun suosion kasvattamiseksi tehokkaan tiedotuksen ja tutkimuksen keinoin. Enfon viimevuotisen, yli tuhat kuluttajaa tavoittaneen selvityksen mukaan e-laskutietous ei tällä hetkellä tavoita sähköisestä laskusta kiinnostuneita kuluttajia riittävän hyvin. Etenkin nuorten parissa e-laskun hyödyntäminen on vähäistä. Tähän kuluttajaryhmään Enfo kohdentaa jatkossa tiedotusta entistä tehokkaammin.

Vihreitä käytäntöjä tulostuspalveluissa

Tulostuksessa ja kuorituksessa Enfo käyttää PEFC- tai FCS-hyväksytyjä sekä ISO14000-serertifioituja kierrätysmateriaaleja. Materiaalit pyritään hankkimaan lähitoimittajilta, jolloin myös kuljetusmatkat ovat mahdollisimman lyhyet. Tuotannossa syntyvä hukkapaperi ja pakkausmateriaali kerätään ja toimitetaan uusiokäyttöön. Myös tulostimissa käytetyt tarveaineet kuten värit, värisäiliöt ja varaosat ovat kierrätettäviä.

Toimitilojen suunnittelussa Enfo pyrkii tilojen tehokkaaseen käyttöön. Tulostussalissa on lämmön talteenottojärjestelmä, jonka avulla koneiden tuottama lämpö käytetään tuotantotilan lämmittämiseen. Laitteet, jotka eivät ole välittömässä käytössä, ovat virrattomia. Tuotannosta vapautuvat laitteet toimitetaan myös kierrätykseen.

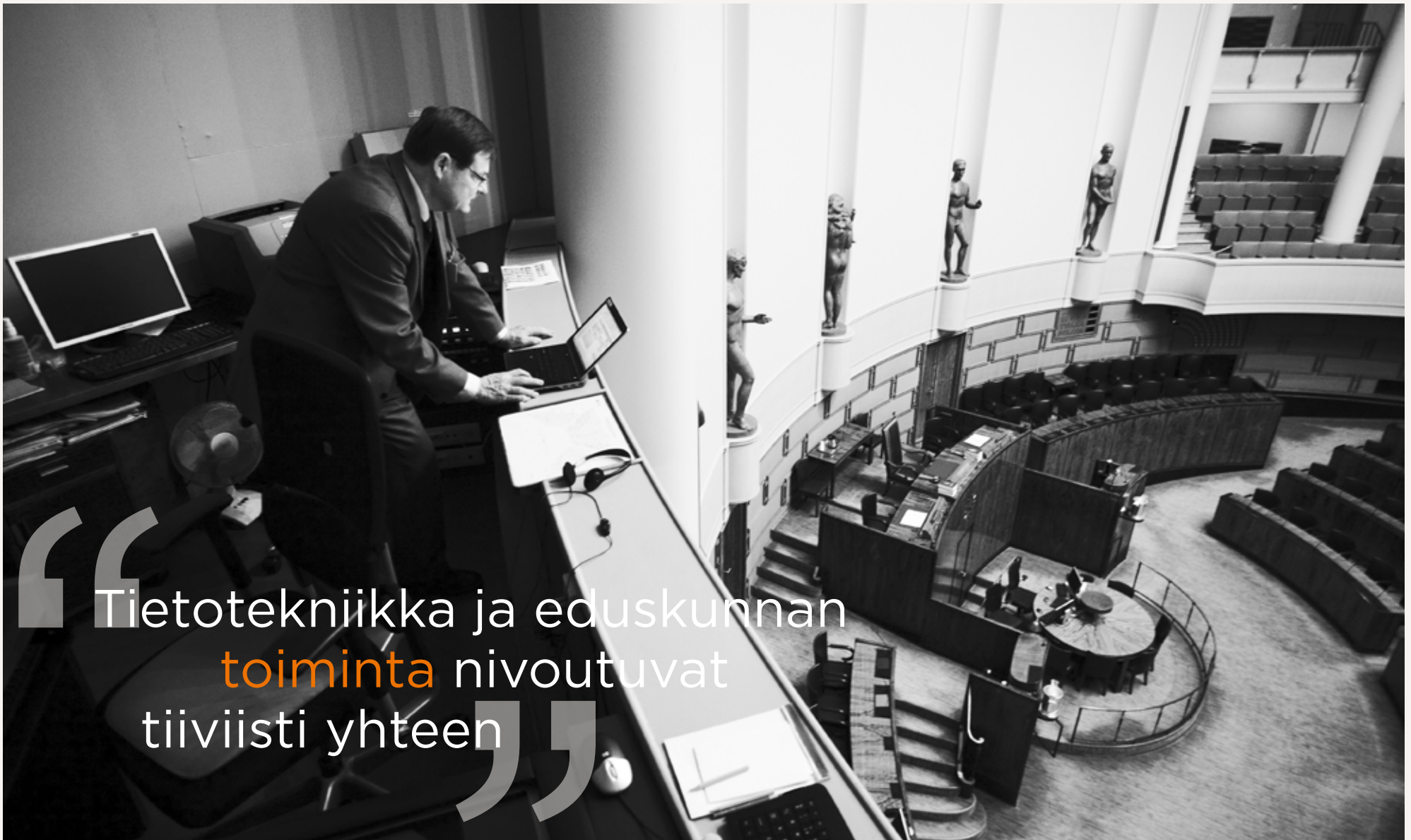
Ihminen on tärkeä

Enfolle sosiaalinen vastuullisuus merkitsee hyviä toimintatapoja suhteessa kaikkiin yrityksen sidosryhmiin. Siihen kuuluvat niin henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen kuin palveluiden ja toiminnan turvallisuus – siis vastuu asiakkaista ja palveluiden käyttäjistä.

Sosiaalinen vastuu sisältää myös työturvallisuuslainsäädännön noudattamisen sekä ihmisten tasaveroisen kohtelun työssään. Yhteistyö lähiympäristön kanssa sekä lahjoitukset ja muu yleishyödyllinen toiminta kuuluvat myös sosiaalisen vastuun piiriin.

Sosiaalisen vastuun näkökulmasta Enfo-konsernin henkilöstöjohtamisessa pyritään yhdistämään Enfon ja enfolaisten yhteiset tavoitteet sekä varmistamaan yhdessä toimimalla tuloksellinen työskentelystrategian toteuttamiseksi yhteisten arvojen pohjalta. Henkilöstöjohtamisen kulmakiviä ovat avoimuus, vuorovaikutus, tasapuolisuus, yhtenäiset toimintatavat sekä työntekijöiden vaikutus- ja osallistumismahdollisuuksien kehittäminen.

Vastuun painopisteenä henkilöstöjohtamisessa ovat kannattavuuden parantaminen, tulevaisuuden osaamisen varmistaminen, sisäisen ilmapiirin kehittäminen ja vahva esimiestyö. Liiketoiminnan tarpeiden ohella perustan kehittämislle luovat muun muassa henkilöstötutkimus sekä tavoite- ja kehityskeskustelut. Haluamme, että Enfo on parhaimpia työpaikkoja sekä Suomessa että Ruotsissa.

“Tietotekniikka ja eduskunnan
toiminta nivoutuvat
tiivisti yhteen”

Suomen eduskunta valitsi Enfon IT-kumppanikseen työasemanhallintapalveluissa. Yhteistyösopimus Enfon kanssa sisältää hallintapalvelut eduskunnan 1200 työasemalle, elinkaaripalveluja sekä konsultointipalveluja. Yhteistyön tavoitteena on eduskunnan työasemien hallinnan ja ylläpidon kehittäminen.

”Meillä on käynnissä tietojärjestelmän kehittämisen neljäs aalto, jossa eduskunnan toiminta ja tietotekniikka nivoutuvat entistä tiiviimmin toisiinsa. Täten järjestelmien ja palveluiden toimintavarmuus korostuu entisestään. Esimerkiksi istuntosalin tietojärjestelmältä edellytetään sataprosenttista käytettävyyttä täysistuntojen aikana, ja sama korkea laatutaso on luonteenomaista kaikille lainsäädäntöprosessia tukeville palveluille”, eduskunnan tietohallintopäällikkö **Juha Suomalainen** painottaa.

Eduskunta siirtyy W7:ään

Jatkossa eduskunta hankkii Enfo-palveluna työasemien asennukset, ylläpidon sekä vanhojen työasemien poiston. Sovellusten virtualisoinnin myötä työasemiin asennettavien ja niissä ylläpidettävien ohjelmistojen määrää vähenee. Samassa yhteydessä eduskunta siirtyy Windows 7 -käyttöjärjestelmään. Laaja työasemaprojekti on edennyt aikataulussa ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

”Enfo on tuottanut jo usean vuoden ajan eduskunnan tietojärjestelmän etäkäyttöön liittyviä tukipalveluita valtakunnallisesti. Nyt työasemien ja niihin liittyvän palvelukonseptin uudistuksen myötä Enfon rooli kumppaninamme kasvaa merkittävästi ja kattaa jatkossa koko työasemakannan ylläpidon. Olen tyytyväinen asioiden eteneeseen ja uskon kaiken menevän hyvin projektin loppuun asti. Enfon kaikessa tekemisessä on nähtävissä ammattimainen ote ja osaaminen”, Suomalainen kertoo.

Eduskunta

- **Suomen eduskunta käyttää ylintä lainsäädäntövaltaa, päättää valtiontaloudesta, käsittelee kansainvälisiä sopimuksia ja valvoo hallituksen toimintaa.**
 - **Eduskunnassa työskentelee 200 kansanedustajaa sekä noin tuhat muuta ihmistä eri tehtävissä.**
 - **Eduskunnan IT-kumppanina Enfo vastaa 1 200 työasemasta, työasemien elinkaaripalveluista, konsultointipalveluista sekä toisen asteen käyttäjätuesta.**
-

Teknologian nopea kehitys luo haastetta

Hyvä IT-kumppani tuntee perusteellisesti asiakkaansa toiminnan sekä IT-järjestelmien ja -välineiden merkityksen asiakkaan työprosesseissa. Haastetta tuo teknologian nopea kehitys, jonka myötä käyttäjien – tässä tapauksessa esimerkiksi kansanedustajien – vaatimukset työvälineitä ja palveluita kohtaan kasvavat.

”Tämä vaatii jatkuvasti uutta osaamista tukipalveluista ja käyttäjätuesta vastaavilta. Odotan, että lopputulos tyydyttää niin eduskunnan vaativaa käyttäjäkuntaa kuin tietohallintoakin, ja että jatkuvan palvelun prosessit saadaan hiottua kuntoon kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla”, Juha Suomalainen sanoo.

Enfo toimii eduskunnassa myös toisen asteen käyttäjätukena, johon talon oma tietotuki ottaa yhteyttä pulmatilanteissa. Eduskunnan oma IT-palvelupiste hoitaa välittömän asiakaspalvelun kansanedustajille ja muulle henkilöstölle.

Enfon asiakkaana
emme jää
jalkoihin

IT-kumppanin sopiva koko ja mutkaton palvelu olivat ratkaisevassa roolissa, kun Martela ulkoisti palvelinympäristönsä.

Suomen johtava työympäristöjen ja julkitilojen ratkaisutoimittaja Martela on keskittänyt IT-palvelininfrastruktuurinsa Enfolle. Martelan palvelimet sijaitsevat Enfon vihreässä datakeskuksessa, jossa laitteiden tuottamaa lämpöä voidaan hyödyntää energiatehokkaasti kiinteistöjen lämmityksessä.

Vihreät arvot ovat Martelalle tärkeitä. Siitä kertoo yritykselle myönnetty ympäristösertifikaattikin. IT-palveluntarjoajaa valittaessa ykkösasia oli kuitenkin kumppanin sopiva koko ja mutkaton toimintatapa.

”On tärkeää, että kumppani on omaan liiketoimintaan suhteutettuna sopivan kokoinen. Enfon kanssa emme jää jalkoihin, vaan olemme tasavertaisia. Lisäksi Enfollla on oikeanlainen kulttuuri tehdä töitä. Enfolaiset hoitavat hommansa heti eivätkä lykkää niitä tuonemmaksi. Heistä välittyy, että töissä on hyvä fiilis ja siksi he tekevät asioita hyvin”, Martelan CIO **Jan Kortesalo** kiittää.

”Mutkattomuus on hyvä termi kuvaamaan kokonaisuutena sitä, miten palvelun ja asiakkuuden hoito ovat näyttäytyneet meille”, hän jatkaa.

Nopea reagointi avainasemassa

Martelan ja Enfon välinen yhteistyösopimus kattaa virtuaalisen palvelinympäristön lisäksi levytilan kapasiteettipalveluna sekä valvontaja hallintapalvelut. Näistä jälkimmäisten moitteeton toiminta on Martelalle erityisen tärkeää. Yrityksellä on tuotantoa kolmessa maassa ja viidessä eri tehtaassa, tuotteiden toimitusajat ovat tiukat ja töitä tehdään tarvittaessa kolmessa vuorossa.

Martela Oyj

- **Martela on yli 60-vuotias perheyritys, joka suunnittelee ja toteuttaa työympäristöjen ja julkisten tilojen sisustusratkaisuja.**
 - **Toimialansa suurin yritys Suomessa ja Pohjoismaissa kolmen suurimman joukossa.**
 - **Yhtiöllä on tuotantoa Suomessa, Ruotsissa ja Puolassa. Päämarkkina-alueita ovat Itämeren alue, Norja, Hollanti, Ukraina, Unkari ja Japani.**
 - **Vuonna 2010 Martela-konsernin liikevaihto oli 108,4 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa työskenteli keskimäärin 601 henkilöä.**
-

”Valvonta ja nopea reagointi mahdollisiin ongelmatilanteisiin ovat todella tärkeässä roolissa. Meillä ei ole varaa siihen, että tuotannon-ohjausta pyörittävät palvelimet olisivat alhaalla kovinkaan pitkiä aikoja”, Kortosalu kertoo.

Ratkaisu uusiin työskentelytapoihin

Palvelinympäristön ulkoistus vapauttaa voimavaroja Martelan ydinliiketoimintaan. Yrityksen tietohallinnon osalta osaamista voidaan nyt keskittää esimerkiksi nopeasti kehittyvän IT-tekniologian myötä muuttuvien työskentelytapojen vaatimuksiin.

”Martela haluaa palvella myös niitä, jotka eivät enää istu jatkuvasti toimistolla. Ja toisaalta tarjota nykyaikaisiin työskentelytapoihin, kuten puhelin- ja videoneuvotteluihin, sopivia ratkaisuja”, Kortosalu sanoo.

Sähköiset palvelut
korostuvat
Oulun kasvaessa

Enfo tuottaa Oulun kaupungille asiakaslähtöisiä ja monipuolisia tiedonvälityspalveluja, joihin kuuluvat sähköiset verkkolaskut niin yrityksille kuin kaupunkilaisille sekä erilaisia tulostus- ja kuorituspalveluja. Yhdistyessään naapurikuntien kanssa Oulu kasvaa ensi vuonna lähes 200 000 asukkaan kaupungiksi, mikä tuo lisävaatimuksia sähköisille palveluille.

Oulun kaupungin laskuja välitetään Enfon kautta maailmalle yli 400 000 kappaletta vuodessa. Lisäksi Oulun kaupungin palveluihin kuuluva älypohjainen monitoimikortti OuluCard pohjautuu Enfon kehittämään sovellusteknologiaan, jossa korttitunnisteisiin on liitetty erilaisia maksu- ja asiointipalveluja, esimerkiksi liikuntalippuja sekä kaupunkiliikenteen bussilippuja ja ateriamaksuja.

Ensi vuodesta alkaen sähköisten palveluiden merkitys korostuu entisestään, kun Haukipudas, Kiiminki, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii yhdistyvät uudeksi Ouluksi. ”Yhdistymisen myötä Oulun pinta-ala laajenee huomattavasti. Sähköisten palveluiden avulla voidaan edistää palveluiden saavutettavuutta ja vähentää matkustustarvetta. Vaatimukset kohdistuvat pitkälle asenteisiin ja toimintatapojen muuttamiseen eli kunnan täytyy omaksua asiakaslähtöisiä toimintatapoja, joissa yhteinä keskeisenä osa-alueena ovat sähköisten palveluiden mahdollistaminen kuntalaisille”, Oulun kaupungin talousjohtaja **Jukka Weisell** ja vs. tietohallintojohtaja **Juhani Heikka** kertovat.

Myyntilaskupalvelun toimivuuteen voi luottaa

Visiona on, että uudesta Oulusta tulee pohjoisen kumppanuusverkoston menestyvä keskus, joka on elinvoimaltaan ja toimintakyvyltään vahva sekä alueeltaan moni-ilmeinen, viihtyisä ja houkutteleva kestävä kehityksen verkostokaupunki. IT-ratkaisut ja niiden toimivuus ovat merkittävässä roolissa yhdistymiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.

Oulun kaupunki

- **Oulu on Suomen pohjoinen metropolialue ja Skandinavian pohjoisten alueiden suurin keskus.**
 - **Teknologiakaupunki kasvaa ensi vuonna lähes 200 000 asukkaan Suomen viidenneksi suurimmaksi kunnaksi.**
 - **Tammikuussa 2012 Oulu valittiin ainoana eurooppalaisena kaupunkina seitsemän finalistin joukkoon maailmanlaajuisessa Intelligent Communities of the World -kilpailussa.**
 - **Enfo tuottaa Oulun kaupungille tiedonvälityspalveluja. Lisäksi monitoimikortti OuluCard pohjautuu Enfon kehittämään teknologiaan.**
-

”Enfonkin palveluiden vaikutukset leviävät laajalle. Esimerkiksi myyntilaskupalvelun toimivuus näkyy kymmenille tuhansille laskuja vastaanottaville asiakkaillemme. Olemme oppineet luottamaan palvelun varmaan toimivuuteen. Olemme myös tyytyväisiä siihen asiakasläh-töisyyteen ja ratkaisuhakuisuuteen, jota on tarvittu sähköisen las-kutuksen alkutaipaleella ison kaupungin monien toimialojen asioita ratkottaessa. Yhteistyöllä asiat ovat edenneet haluttuun lopputulok-seen.”

Oululle menestystä älykkäiden yhteisöjen kilpailussa

Alkuvuodesta Oulu sai merkittävän tunnustuksen, kun se valittiin ainoana eurooppalaisena kaupunkina finaaliin maailmanlaajuisessa älykkäiden yhteisöjen kilpailussa (Intelligent Communities of the World). Finaaliin valitut seitsemän kaupunkia edustavat malliyhteisöjä, jotka hyödyntävät parhaiten ICT-tekniikoita niin asukkaiden arjessa kuin talouselämän kehityksessä. Yhtenä valintakriteerinä olivat nimenomaan edistykselliset julkisen sektorin sähköiset palvelut, joita Enfo on ollut kaupungin yhtenä IT-kumppanina toteuttamassa. Vuoden 2012 älykäs yhteisö valitaan finaali-kaupunkien joukosta ke-säkuussa.

“ Sujuvasti toimiva
kumppanuus
mahdollistaa kasvun ”

Verkkopalveluyritys Relacom tähtää kasvuun toimintaansa virtaviivaistamalla. Yhtiö ulkoisti IT-toimintonsa Enfolle Ruotsissa.

Relacom on merkittävä toimija Pohjois-Euroopan tietoliikenteessä. Sillä on yli sadan vuoden kokemus alalta, ja se tarjoaa palveluja sekä kansainvälisille että paikallisille operaattoreille. Yhtiö on erikoistunut verkkojen ja laitteistojen rakentamiseen, asennuksiin ja kunnossapitoon. Relacomien asiakkaina on tietoliikennealan yrityksiä, kuten verkkojen omistajia ja sähköyhtiöitä, julkishallinnon toimijoita ja myös kotitalouksia.

”Toteutamme miljoona asiakastoimeksiantoa vuodessa, joten olemme luonnollinen linkki tekniikan ja sen käyttäjien välillä”, Relacomien toimitusjohtaja **Johan Ek** sanoo. ”Tavoitteenamme on pysyä tietoliikennealan markkinajohtajana ja palvella Telia Soneran ja Telenorin kaltaisia suuria asiakkaita. Pyrimme myös kasvamaan samanlaisella rakenteella kenttäpalveluissa. Esimerkkeinä voidaan mainita sähkö- ja energiatoimialat sekä M2M eli laitteiden välinen viestintä, kuten pankkiautomaattien ja kassalaitteiden väliset yhteydet.”

Tavoitteet ja tulevaisuus

Relacom haluaa investoida tulevaisuuteen ja keskittyä kasvamaan tietoliikennealalla. Siksi se teki vuonna 2011 Enfon kanssa sopimuksen IT-toimintojensa ulkoistamisesta. Aikaisemmin Relacom hoiti itse IT-toimintonsa ja sillä oli palvelukeskus Karlskronassa Ruotsissa. Viime vuonna nämä toiminnot päätettiin ulkoistaa Enfolle. Sopimuksen myötä 24 Relacomien työntekijää siirtyi Enfon palvelukseen.

Relacom

- Relacom rakentaa, asentaa sekä ylläpitää verkkoja ja laitteistoja. Se keskittyy tietoliikenne-, sähkö- ja energiasektoreilla toimiviin asiakkaisiin. Vuonna 2010 yrityksen liikevaihto oli 5,66 miljardia Ruotsin kruunua ja työntekijöitä oli noin 5 500.
 - Vuonna 2012 Relacom virtaviivaistaa kansainvälistä toimintaansa ja keskittyy kesästä alkaen Pohjois-Euroopan liiketoimintaan Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Suomessa ja Puolassa.
 - Vuonna 2011 Relacomien sisäisten IT-järjestelmien ja palvelukeskuksen hoito siirtyi ulkoistussopimuksella Enfolle. Sopimuksen myötä 24 Relacomien työntekijää siirtyi Enfon palvelukseen.
 - Relacom toimii Enfon lähitukikumppanina Suomessa.
-

”Sujuvasti toimiva IT-palvelu on tärkeää liiketoiminnallemme ja kilpailukyvyillemme, mutta se ei kuitenkaan ole ydinliiketoimintaamme”, Ek sanoo. ”Ulkoistussopimuksen ansiosta meidän ei tarvitse keskittyä IT-toimintojen kustannusten alentamiseen. Sen sijaan voimme nyt panostaa asiakkaiden palvelemiseen kentällä, kun tiedämme, että tietotekniikka toimii.”

IT-kumppani seuraa aikaansa

Ek toteaa, että hyvän IT-kumppanin tulee olla joustava ja nopeasti reagoiva sekä tuntea uusin tekniikka ja parhaat ratkaisut.

”Olemme vakuuttuneita siitä, että IT-kumppanimme Enfo toimii meidän parhaaksemme, ottaa huomioon erityistarpeemme ja tarjoaa kustannustehokkaita ratkaisuja. Yksi sopimuksen etu on myös se, että yhteistyön myötä entiset työtoverimme IT-yksiköstä pääsevät kehittämään osaamistaan omalla alallaan”, Ek korostaa.

Yhteistyö Enfon kanssa IT-toiminnoissa tarkoittaa, että palvelintoimintojen ja erilaisten liiketoimintajärjestelmien kaltaiset palvelut paketoidaan, hinnoitellaan ja toimitetaan yksityiskohtaisen palveluluettelon mukaisesti.

”Olemme yhdessä kehittäneet tarkasti määritellyjä prosesseja ja menettelytapoja eri tehtäviä varten, ja meillä on myös yhteinen tiimi, joka käsittelee esiin nousevat tarpeet”, Ek sanoo. ”Yhteistyö on vielä verraten uutta meille, mutta toistaiseksi se on sujunut odotettuakin paremmin. Henkilöstön ja IT-ympäristön uudelleensijoittaminen sujui suunnitelmien mukaan.”

Tehokas
integraatiokeskus on
kaiken keskipisteessä

Volvo Cars on saavuttamassa huomattavia säästöjä tietotekniikkakustannuksissaan. Volvo IT:n ja Enfo Zystemsin yhdessä kehittämän integraatiokeskuksen ansiosta kustannukset ovat pienentyneet jatkuvasti.

Kun Ford Motor Company myi Volvo Carsin vuonna 2010, valtava määrä sovelluksia oli siirrettävä Fordin järjestelmistä Volvon järjestelmiin. Yhteensä yli 1 000 eri järjestelmää oli yhteydessä toisiinsa, ja mukana oli monia eri toimittajien, jälleenmyyjien ja rahoituslaitosten ulkoisia järjestelmiä.

”Kaupan jälkeen totesimme, että tarvitaan kokonaisnäkemys tilanteesta. Siksi annoimme Volvo IT:n ja Enfo Zystemsin hoitaa kaiken järjestelmäintegroinnin”, sanoo **Anders Nilsson**, Volvo Carsin IT-osaston palvelupäällikkö.

Mutkatonta tehokkuutta

Volvo Cars edellyttää järjestelmiltään ennen muuta helppoutta ja tehokkuutta. Täyttääkseen nämä vaatimukset Volvo IT ja Enfo Zystems perustivat integraatiokeskuksen, jossa prosesseja on mahdollisuuksien mukaan virtaviivaistettu. Nyt käytössä on noin 17 000 integraatiota.

Työn tarkoituksena on pääasiassa helpottaa sisäisten ja ulkoisten järjestelmien välistä tiedonkulkua.

Volvo IT ja Enfo Zystems vastaavat suurimmaksi osaksi päivittäisestä toiminnasta. Siksi Volvo Carsissa voidaan nyt keskittyä aikaisempaa enemmän kokonaisjohtamiseen ja strategioihin.

Suuria kustannussäästöjä

Anders Nilsson uskoo, että integraatiokeskuksen avulla saavutetaan erittäin merkittäviä pitkän ajan kustannussäästöjä. Integraation kokonaiskustannukset alenivat 15 prosenttia vuonna 2010, ja vuonna

Volvo Cars

- Volvo Car Corporation perustettiin Ruotsissa vuonna 1927, ja sillä on noin 19 500 työntekijää. Vuonna 2010 yritys myi 373 525 autoa.
- Volvo Cars on kansainvälinen yritys, jolla on eri maissa satakunta kansallista myyntiyhtiötä. Niissä toimii noin 2 300 paikallista jälleenmyyjää. Yhdysvallat on Volvo Carsin suurin markkina-alue.
- Vuonna 2010 Zhejiang Geely Holding Group osti Volvo Car Corporationin kokonaan Ford Motor Companylta.
- Kaupan yhteydessä Volvo IT ja Enfo Zystems sopivat strategisesta kumppanuudesta järjestelmäintegraatiossa. Tätä varten perustettiin integraatiokeskus, jossa yhdistyvät huippuosaaminen ja yhtenäiset työprosessit. Ratkaisun avulla on saavutettu kustannussäästöjä ja toiminta on vakiinnutettu.
- Enfo Zystems on järjestelmäintegraatioiden ammattilainen, jolla on yhteensä yli 140 integraatio-osaaajaa Ruotsissa ja Suomessa. IBM valitsi Enfo Zystemsin vuoden 2011 parhaaksi kumppaniksi Ruotsissa.

2011 kokonaissäästö oli noin viisi prosenttia. Tämä johtui integraatiopalvelujen huomattavasta lisääntymisestä Volvo Carsin irtaannuttua Fordista. Volvo Carsissa arvioidaan, että koko sopimuskaudella – mukaan lukien vuoden 2013 ensimmäinen neljännes – saavutetaan 25–30 prosentin säästö.

Tuotantoon liittyvät integraatiot ovat kaikkein kriittisimpiä. Volvo Carsilla ei esimerkiksi ole lainkaan varastoa. Valmistuksessa tarvittavat osat saadaan JOT-toimituksina suoraan tuotantolinjalle. ”Jos toimitus ei tulekaan ajallaan, tuotanto keskeytyy heti ja keskeytysajan tuntikustannukset ovat valtavat. Siksi tehokas ja toimiva integraatiokeskus on niin tärkeä”, Nilsson selittää.

Jatkuva haaste

Volvo Carsin Java-sovelluksia hoitava WebSphere-sovelluspalvelintiimi on myös tärkeä osa integraatiokeskusta. Lisäksi keskuksessa on äskettäin otettu käyttöön uusi suojattu yhdyskäytävä, joka mahdollistaa ulkoiset yhteydet yli 500 kumppaniin.

Seuraava askel yhteistyössä on Volvo Carsin fyysisten palvelinten ja palvelinkeskusten sisäisen integraation siirtäminen. Integraatiokeskuksen tehokkuuden ylläpito yhtä hyvällä tasolla kuin tähän asti on haasteellista, mutta Nilsson tiimeineen on valmis vastaamaan haasteeseen. ”Haluamme jatkaa toimintojen virtaviivaistamista niin, että laatu pysyy edelleen yhtä hyvänä”, Nilsson sanoo.

By 2024, 80% of Nordic companies
consider Enfo as the benchmark
in making business processes
simpler, smoother, smarter

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Enfo Oyj:n hallinnoinnissa ja johtamisessa noudatetaan yhtiöjärjestystä, Suomen osakeyhtiölakia sekä Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance 2010) lukuun ottamatta suosituksia 9 (Sisäpiirihallinto) ja 18 (Valiokunnan perustaminen). Koodiin voi tutustua Arvopaperimarkkinayhdistyksen www-sivuilla osoitteessa: <http://www.cgfinland.fi/>

Konsernin hallinnointi

Hyvää hallintotapaa koskeva sovellosohje on tarkastettu ja hyväksytty Enfo Oyj:n hallituksessa 26.9.2011. Tiedot on julkaistu yhtiön www-sivuilla osoitteessa http://www.enfo.fi/Corporate_Governance

Yhtiöjärjestys

Enfon yhtiöjärjestys on saatavilla yhtiön www-sivuilla osoitteessa <http://www.enfo.fi/Yhtiojarjestys>

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Enfo Oyj:n ylin päätöksentekaelin, jossa osakkeenomistajat osallistuvat yhtiön ohjaukseen ja valvontaan. Tilikauden aikana yhtiössä on järjestettävä yksi varsinainen yhtiökokous. Tarvittaessa järjestetään ylimääräinen yhtiökokous. Osakkeenomistajat käyttävät yhtiökokouksessa puhe- ja äänioikeuttaan.

Yhtiökokoukseen osallistuu toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja sekä riittävä määrä hallituksen jäseniä. Myös tilintarkastaja on läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön on osallistuttava valinnasta päättävään yhtiökokoukseen, jollei hänen poissaololleen ole painavia syitä.

Enfo Oyj julkaisee yhtiökokouskutsun ja esittelee yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat sekä yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat www-sivuillaan vähintään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta. Hallitus voi harkintansa mukaan julkaista kutsun myös yhdessä valtakunnallisessa päivälehdessä. Kokouksen jälkeen Enfo julkaisee kokouksen tekemät päätökset.

Hallitus

Enfo Oyj:n hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan. Hyvään hallintotapaan kuuluu myös, että hallitus huolehtii siitä, että yhtiö vahvistaa toiminnassaan noudatettavat arvot.

Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tahoja. Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Enfo Oyj:n hallitukseen kuuluu viisi jäsentä. Hallitus kokoontui vuonna 2011 kaksitoista kertaa. Hallituksen jäsenten yhteenlaskettu osallistumisprosentti oli 100.

Hallituksen työjärjestys

Hallitus laatii toimintaansa varten puolivuositain kirjallisen työjärjestyksen, joka sisältää kokousaikataulun sekä suunnitelman hallituksessa käsiteltävistä asioista kattaen seuraavat osa-alueet:

- Talouskatsaukset
- Strategiatyöskentely
- Omistaja-asiat
- Johdon arviointi ja palkitsemisjärjestelmät
- Hallituksen työskentelyn arviointi

- Liiketoimintakatsaukset
- Henkilöstöasiat
- Asiakastyytyväisyys
- Riskienhallinta

Työjärjestykseen sisältyvien asioiden lisäksi Enfo Oyj:n hallitus käsittelee ja päättää konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävät asiat.

Hallituksen toiminnan arviointi

Enfo Oyj:n hallitus arvioi toimintaansa itsearviointina kerran vuodessa.

Hallituksen jäsenten valinta

Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Valitsemalla hallituksen osakkeenomistajat vaikuttavat yhtiön hallintoon ja sitä kautta koko yhtiön toimintaan. Hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan.

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Lisäksi vähintään kahden mainittuun enemmistöön kuuluvista jäsenistä on oltava riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen palkkiot

Hallituksen puheenjohtajan palkkio on 2000 euroa kuukaudessa ja jäsenen palkkio 1000 euroa kuukaudessa. Lisäksi jäsenelle ja puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiona 500 euroa kokoukselta. Palkkioita ei makseta osakkeina. Hallituksen jäsenten matkakulut

korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan. Hallituksen palkkioista päättää yhtiökokous.

Valiokunnat

Muiden kuin nimitysvaliokunnan perustamista ei liiketoiminnan laajuus huomioiden ole katsottu tällä hetkellä tarpeelliseksi. Enfo Oyj:n hallitus hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtävät.

Nimitysvaliokunta

Yhtiössä on yhtiökokouksen valitsema nelihenkinen nimitysvaliokunta, jonka puheenjohtajan yhtiökokous nimittää. Nimitysvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla nimitysvaliokunnan jäsen.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnan sekä hallituksen jäsenten palkitsemisasioiden valmistelu yhtiökokoukselle tehtävää ehdotusta varten. Valiokunta raportoi työstään säännöllisesti hallitukselle.

Nimitysvaliokunnan puheenjohtajan valitsee yhtiökokous. Nimitysvaliokunta kokoontuu vuosittain Enfo Oyj:n hallituksen puheenjohtajan koolle kutsumana hyvissä ajoin ennen varsinaista yhtiökokousta. Nimitysvaliokunta kokoontuu muutoin tarvittaessa valiokunnan puheenjohtajan koolle kutsumana.

Enfo Oyj:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 24.3.2011 nimitysvaliokuntaan valittiin Tapio Hakakari, Pekka Kantanen, Esko Torsti ja Ossi Saksman (pj.).

Nimitysvaliokunta kokoontui 2011 yhden kerran ja osallistumisprosentti oli 100.

Toimitusjohtaja

Osakeyhtiölain mukaisesti toimitusjohtaja vastaa yhtiön päivittäisestä johtamisesta hallituksen määrittelemiä periaatteita ja ohjeita seuraten. Toimitusjohtaja valvoo, että yhtiön kirjanpito ja raportointi ovat lain ja muiden määräysten mukaisia ja luotettavasti hoidettuja. Toimitusjohtaja vastaa strategisesta suunnittelusta, taloudesta ja riskien hallinnasta. Toimitusjohtajan apuna toimii konsernin johtoryhmä.

Johtajasopimuksen irtisanomisaika on kolme kuukautta toimitusjohtajan puolelta. Jos yritys päättää sopimuksen, toimitusjohtajalle maksetaan lisäksi 12 kuukauden palkkaa vastaava rahasumma. Toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän eläke-edut määräytyvät työntekijäin eläkelain (TyEL) mukaan. Enfo Oyj:n toimitusjohtaja ei ole, eikä häntä voida valita hallituksen jäseneksi.

Enfo Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut 1.4.2004 alkaen diplomi-insinööri Arto Herranen. Enfo-konserni maksoi emoyhtiön toimitusjohtaja Arto Herraselle palkkaa ja palkkiota vuonna 2011 yhteensä 300.798 euroa, josta tilikauden 2010 perusteella maksettujen tulospalkkioiden osuus oli 57.285 euroa.

Palkitseminen

Johdon ja avainhenkilöiden palkitseminen

Enfo-konsernissa on käytössä konsernin johdolle ja avainhenkilöille suunnattu vuosibonusjärjestelmä. Bonus, joka on henkilö- tai ryhmäkohtainen, on enimmillään 20-50 % henkilön vuosipalkasta. Johdon ja avainhenkilöiden palkitsemisjärjestelmää koskevat päätökset tekee yhtiön hallitus yhtiökokouksen antamien valtuuksien puitteissa. Vuonna 2012 vuosibonusjärjestelmässä on mukana enintään 44 henkilöä. Bonuksen keskeiset määräytymisperusteet ovat konsernin ja liiketoiminta-alueen liikevoitto sekä asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys.

Vuosibonusjärjestelmän lisäksi konsernissa on käytössä johdolle ja avainhenkilöille suunnattu pitkän tähtäimen kannustejärjestelmä. Osakepohjaisessa kannustejärjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Yhtiön hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet budjetin hyväksynnän yhteydessä. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2012 perustuu Enfo-konsernin liikevoittoon. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 avainhenkilöä.

Voittopalkkiojärjestelmä

Enfo-konsernin Suomen henkilökunta ylintä johtoa lukuun ottamatta on vuonna 2006 perustetun henkilöstörahaston jäseniä. Koko henkilöstön kannustepalkkaus perustuu henkilöstörahastolle maksettaviin voitto- ja tulospalkkioihin. Enfo Oyj:n hallitus päättää voitto- ja tulospalkkioiden määräytymisperusteet vuosittain budjetin hyväksymisen yhteydessä.

Henkilöstörahasto sijoittaa mahdollisuuksien mukaan 50-75 % sille maksettavista voittopalkkioeristä Enfo Oyj:n osakkeisiin. Henkilöstörahasto on Enfo Oyj:n toiseksi suurin osakkeenomistaja.

Enfo-konsernin Ruotsin henkilökunta ylintä johtoa ja Zuite-liiketoimintayksikköä lukuun ottamatta on Suomen kannustepalkkiojärjestelmää vastaavan järjestelmän piirissä. Koska Ruotsissa ei ole käytössä henkilöstörahastojärjestelmää, voitto- ja tulospalkkiot maksetaan suoraan henkilöstölle. Voitto- ja tulospalkkioiden määräytymisperusteet ovat vastaavat kuin Suomessa.

Sisäinen valvonta ja tarkastus

Yhtiön liiketoiminnan ja hallinnon ohjaus ja valvonta perustuvat säännölliseen talousraportointiin ja aktiiviseen hallitustyöskentelyyn.

Riskienhallinnan keskeiset periaatteet on määritelty yhtiön hallituksessa. Vuosittain toteutettavien riskikartoitusten tuloksista raportoidaan yhtiön hallitukselle. Tietoturvaan liittyvistä asioista hallitus saa raportin puolivuositain. Konsernin rahoituspäätökset tehdään keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti ja hallitukselle raportoidaan rahoitustilanteesta neljännesvuositain.

Sisäinen tarkastus suoritetaan kiertävästi konsernin eri yksiköissä ja se ostetaan ulkoisena palveluna. Sisäisen tarkastuksen suorittaja raportoi suoraan hallitukselle.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio luotettavaa ja että säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan. Tavoitteena on liiketoimintaan liittyvien riskien tunnistaminen, arvioiminen ja seuranta.

Enfo Oyj:ssä on tehty laaja kartoitus liiketoimintaan vaikuttavien uhkien ja riskien todennäköisyydestä, toteutumisen vaikutuksista sekä riskienhallinnasta. Kartoituksen pohjalta tehtyä riskienhallintasuunnitelmaa päivitetään ja kehitetään aktiivisesti sekä määrätietoisesti, jotta toimintaan kohdistuvia riskejä voidaan hallita.

Enfo Oyj:n hallitus arvioi tietoon tulleita riskejä sekä epävarmuuskijöitä ja raportoi niistä säännöllisesti yhtiön julkaisemissa osavuosi-katsauksissa ja tilinpäätöstiedotteessa sekä toimintakertomuksessa.

Sisäpiirihallinto

Sisäpiirisäännökset eivät koske yhtiötä, koska yhtiön osakkeilla ei käydä kauppaa Helsingin Pörssissä.

Tilintarkastus

Enfo Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiössä on vähintään yksi ja enintään kaksi tilintarkastajaa, joiden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymästä tilintarkastusyhteisöstä. Vuoden 2011 varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi toistaiseksi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n ja sen nimeämäksi päävastuulliseksi tilintarkastajaksi KHT Pekka Loikkasen.

Enfo-konserni maksoi 1.1.-31.12.2011 tilintarkastajalle tilintarkastukseen liittyviä palkkiota yhteensä 175.643,63 euroa ja tilintarkastukseen liityttämiä palkkioita 48.317,07 euroa.

Tilintarkastajalla on tärkeä asema osakkeenomistajien asettamana tarkastuselimenä. Tilintarkastuksen avulla osakkeenomistajat saavat riippumattoman lausunnon siitä, miten yhtiön kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto on hoidettu. Enfo Oyj:ssä nimitysvaliokunta tekee yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajaksi.

Viestintä

Enfo-konsernin viestinnän tehtävänä on tarjota sisäisille ja ulkoisille kohderyhmille luotettavaa ja ajantasaista tietoa yhtiön toiminnasta ja toimintaympäristöstä, jotta kohderyhmät voivat muodostaa oikean ja perustellun kuvan yhtiön toiminnasta.

Enfon viestintä perustuu avoimuuteen ja luotettavuuteen. Se on ymmärrettävää, aktiivista ja ennakoivaa toimintaa. Enfon viestinnän ta-

voitteena on tukea yhtiön strategian, vision ja mission toteutumista viestinnän keinoin sekä lisätä yhtiön toiminnan tunnettuutta ja toiminnan kiinnostavuutta.

Enfo Oyj julkistaa vuosittain viisi julkista talousraporttia: tilinpäätös-tiedotteen, vuosikertomuksen ja kolme osavuositarkastusta. Enfo noudattaa viestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee taloudellisen informaatiossa sekä suomeksi että englanniksi.

Tärkein kanava Enfon viestinnälle ovat yhtiön www-sivut (www.enfo.fi), joilta on saatavissa kaikki yhtiön julkaisema taloudellinen informaatio, tiedotteet sekä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Taloustiedottamisen aikataulu vuonna 2012

Vuoden 2011 tilinpäätös ja vuosikertomus julkaistaan Enfo Oyj:n www-sivuilla 1.3.2012. Enfo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään 22.3.2012.

Vuoden 2012 Q1 osavuositarkastus julkaistaan 26.4.2012, Q2 osavuositarkastus julkaistaan 30.8.2012 ja Q3 osavuositarkastus julkaistaan 24.10.2012.

Tapio Hakakari (s. 1953)

Hallituksen puheenjohtaja,
oikeustieteen maisteri

- Toimitusjohtaja Webstor Oy:ssä.
- Hallituksen varapuheenjohtaja Cargotec Oy:ssä ja hallituksen jäsen Etteplan Oy:ssä, Martela Oy:ssä, Hollming Oy:ssä sekä Opteam Yhtiöt Oy:ssä.
- Keskeinen työkokemus: KONE Oyj:n johtaja, hallituksen sihteeri 1998-2006, KCI Konecranes Oyj:n hallintojohtaja 1994-1998, muut tehtävät KONE Oyj:n palveluksessa 1983-1994.
- Enfo Oyj:n hallituksessa 26.6.2007 alkaen.
- Omistaa 1636 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Hannu Isotalo (s. 1947)

Hallituksen varapuheenjohtaja,
diplomi-insinööri

- Hallituksen puheenjohtaja Lujatalo Oy:ssä.
- Hallituksen jäsen Dna Oy:ssä ja Aholansaarissätiössä sekä jäsen Nordean neuvottelukunnassa.
- Keskeinen työkokemus: Lujatalo Oy:n toimitusjohtaja 1972-2006.
- Enfo Oyj:n hallituksessa 26.6.2007 alkaen.
- Omistaa 1690 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Mammu Kaario (s. 1963)

Hallituksen jäsen,
varatuomari, MBA

- Sijoitusjohtaja Korona Invest Oy:ssä.
- Hallituksen jäsen Ponsse Oyj:ssä ja Unicus Oy:ssä.
- Keskeinen työkokemus: Sijoitusjohtaja Korona Invest Oy:ssä 2011 alkaen, partneri Unicus Oy:ssä 2005-2011, johtaja Conventum Corporate Finance Oy:ssä 1998-2005, johtaja Prospectus Oy:ssä 1994-1998, asiantuntija Kansallis-Osake-Pankissa 1988-1994.
- Enfo Oyj:n hallituksessa 25.3.2010 alkaen.
- Omistaa 1617 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Timo Kärkkäinen (s. 1963)

Hallituksen jäsen, kauppatieteiden maisteri

- Seniorisalkunhoitaja, listaamattomat osakesijoitukset, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen.
- Hallituksen puheenjohtaja LNI Verkko Oy:ssä.
- Hallituksen jäsen EcoStream Oy:ssä, Fingrid Oyj:ssä, Mustavaaran Kaivos Oy:ssä ja Tieyhtiö Valtatie 7 Oy:ssä.
- Keskeinen työkokemus: Neste Oil Oyj eläkesäätiön asiamies, rahoitusjohtaja, Head of Treasury Operations 2005-2010, Fortum Oyj Treasury Manager, Head of Treasury Operations 2000-2005. Imatran Voima Oy rahoitus-, sähköhinnoittelu- ja huolintatehtävät 1987-2000.
- Enfo Oyj:n hallituksessa 24.3.2011 alkaen.
- Ei omista Enfo Oyj:n osakkeita.
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Ossi Saksman (s. 1951)

Hallituksen jäsen, hallintonsaari

- Hallituksen puheenjohtaja Osuuskunta KPY:ssä, KPY Sijoitus Oy:ssä, Savon Voima Oyj:ssä ja Sepa Oy:ssä.
- Hallituksen varapuheenjohtaja Carlson Oy:ssä.
- Hallituksen jäsen Ponsse Oyj:ssä, Savon Energiaholding Oy:ssä, Savon Voima Salkunhallinta Oy:ssä, JL-Rakentajat Oy:ssä sekä Kiinteistö Oy Lentokapteenissa.
- Keskeinen työkokemus: Carlson Oy:n toimitusjohtaja 1990-2008, konttoripäällikkö 1977-1983. Kuopion Osuuspankin pankinjohtaja 1984-1989, Saastamoinen Yhtymä Oy:n kirjanpito-päällikkö 1975-1976, rahoituspäällikkö 1973-1974.
- Enfo Oyj:n hallituksessa 26.6.2007 alkaen.
- Omistaa 1817 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.
- Riippumaton yhtiöstä. Riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Arto Herranen (s. 1963)

Johtoryhmän puheenjohtaja,
toimitusjohtaja, diplomi-insinööri

- Arto Herranen on toiminut aiemmin toimitusjohtajana Savon Voima Oyj:ssä, osastopäällikkönä Kuopion Puhelin Oyj:ssä, Account Managerina Oracle Finland Oy:ssä sekä tuotantojohtajana P.T.A. Group Oy:ssä. Hän on Keskuskauppakamarin hallituksen jäsen, Kuopion kauppakamarin valtuuskunnan jäsen ja Ruotsin kunniakonsuli.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2004.
- Omistaa 2712 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Tero Kosunen (s. 1978)

Talusohtaja,
diplomi-insinööri

- Tero Kosunen on toiminut aiemmin Oy Danfoss Ab:ssä talusohtajana, liiketoiminnan kehitysjohtajana ja paikallisjohtajana. Lisäksi Kosunen on työskennellyt IT-konsulttina Tieto Oyj:ssä.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän jäsen 1.10.2011 alkaen.
- Omistaa 404 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Osmo Wilska (s. 1953)

Liiketoimintajohtaja, ulkoistuspalvelut,
FM

- Osmo Wilska on toiminut aiemmin johtajana Ementor Finland Oy:ssä, toimitusjohtajana Vital Few Oy:ssä sekä johtajana Novo Group Oyj:ssä. Hän on Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n Uudenmaan aluejohtokunnan varapuheenjohtaja.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän jäsen vuodesta 2007.
- Omistaa 1042 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Johan de Verdier (s. 1961)

Liiketoimintajohtaja, konsultointipalvelut,
M.Sc.

- Johan de Verdier on toiminut aiemmin toimitusjohtajana Zipper AB:ssä, varatoimitusjohtajana ja Ruotsin liiketoiminnoista vastaavana Framfab AB:ssä, toimitusjohtajana Guide Konsult AB:ssä sekä markkinoitpäällikkönä Hewlett-Packard Sweden AB:ssä.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän jäsen vuodesta 2009.
- Omistaa 808 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Maria Lundell (s. 1966)

Henkilöstöjohtaja,
M.A.

- Maria Lundell on toiminut aiemmin henkilöstöjohtajana NasdaqOMX:ssä, henkilöstöjohtajana L'Oréal Finland Oy:ssä ja henkilöstöpäällikkönä Palace Kämp Groupissa.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän jäsen vuodesta 2009.
- Omistaa 404 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Tero Saksman (s. 1976)

Liiketoimintajohtaja, tiedonvälityspalvelut, tradenomi

- Tero Saksman on toiminut aiemmin controllerina Kuopion Puhelin Oyj:ssä ja Enfo Oy:ssä. Enfo Oyj:n Tiedonvälityspalveluissa hän on toiminut myyntipäällikkönä, myyntijohtajana ja palvelujohtajana.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän jäsen 1.1.2011 alkaen.
- Omistaa 928 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Nina Annila (s. 1972)

Liiketoimintajohtaja, toimialaratkaisut, fil. yo

- Nina Annila on toiminut aikaisemmin liiketoimintapäällikkönä Enfo Oyj:ssä, tietohallintopäällikkönä Otava-Kuvalehdet Oy:ssä sekä sovelluspalvelupäällikkönä Tieto-Enator GMR Oy:ssä.
- Enfo Oyj:n johtoryhmän jäsen 1.3.2011 alkaen.
- Omistaa 202 kappaletta Enfo Oyj:n osakkeita.

Konsernitilinpäätös (IFRS)

Hallituksen toimintakertomus	49	Rahoitustuotot ja -kulut	75
Tunnusluvut.....	55	Tuloverot.....	75
Konsernin tuloslaskelma	57	Osakekohtainen tulos.....	76
Konsernin laaja tuloslaskelma	57	Aineelliset hyödykkeet.....	76
Konsernitase	58	Aineettomat hyödykkeet.....	77
Konsernin rahavirtalaskelma.....	59	Myytavissä olevat sijoitukset	78
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	60	Pitkäaikaiset saamiset	78
Liitetiedot.....	62	Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	79
Yrityksen perustiedot	62	Vaihto-omaisuus	80
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	62	Myyntisaamiset ja muut saamiset	80
Rahoitusriskien hallinta.....	70	Rahavarat	80
Toimintasegmentit	72	Oma pääoma	80
Liiketoiminnan muut tuotot.....	74	Osakepalkitseminen	82
Materiaalit ja palvelut.....	74	Rahoitusvelat	82
Palkat ja muut työsuhde-etuudet.....	74	Ostovelat ja muut velat.....	83
Poistot ja arvonalentumiset.....	74	Lähipiiri-informaatio.....	84
Liiketoiminnan muut kulut.....	75	Tiedot yrityshankinnoista	85
		Vastuut.....	86

Tilikausi 1.1.-31.12.2011

Enfo Oyj (Y-tunnus: 2081212-9) on emoyhtiö liiketoimintaa harjoittavassa Enfo-alakonsernissa, jonka emoyhtiö on Osuuskunta KPY.

Yleiskatsaus

Markkinaolosuhteet muuttuivat haastaviksi vuoden 2011 aikana ja euroalueen velkamaiden ongelmista aiheutuva yleinen epävarmuus heikensi yritysten talousnäkyviä erityisesti Euroopassa. Talouskehityksen epävakaus vaikutti Enfon päämarkkina-alueiden asiakasyrityksiin Suomessa sekä Ruotsissa ja lisäsi markkinoiden hintakilpailua.

Enfossa toteutettiin vuoden 2011 kuluessa uudelleenjärjestelyjä ja tehostamistoimia sekä Ulkoistuspalvelujen että Tiedonvälityspalvelujen liiketoiminta-alueilla Suomessa, jotta liiketoimintojen kannattavuuden kehitys säilyisi vakaana pidemmällä aikavälillä markkinoiden voimakkaasta hintakilpailusta huolimatta.

Toiminnanjärjestelyillä oli selkeä vaikutus liiketoimintojen etenemiseen ja markkinoiden kysyntään pystyttiin vastaamaan vahvemmin. Enfo onnistui vakauttamaan kannattavuuden kehityksen vuoden lopulla, vaikkakin koko vuoden osalta liikevoitto jäi edellisvuotta alhaisemmaksi. Liikevaihto puolestaan kasvoi hieman.

Konsernin liiketoiminnot

Enfo-konsernin emoyhtiö on Enfo Oyj. Enfon liiketoiminnot on jaettu kahteen erikseen raportoitavaan liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Tietotekniikkapalvelut ja Tiedonvälityspalvelut.

Tuloskehitys

Enfo-konsernin liikevaihto kasvoi 4,1 % 143,2 milj. euroon (137,6). Vuonna 2011 konsernin liikevoitto oli 7,3 milj. euroa (8,6), joka oli 5,1 % yhtiön liikevaihdosta (6,3). Yhtiön omavaraisuusaste oli 41,1 % (43,6) ja oman pääoman tuotto vuonna 2011 oli 10,2 % (14,5).

Emoyhtiön liikevaihto laski 5,3 % 90,0 milj. euroon (95,0). Liikevoitto laski 20,0 % 3,6 milj. euroon (4,4) ja oli 3,9 % yhtiön liikevaihdosta (4,7).

Konsernin liikevaihdon kasvussa näkyy Konsultointipalvelujen hyvä kysyntä sekä uusien tytäryhtiöiden hankinta Ruotsissa. Emoyhtiön liikevaihtoon vaikutti laskevasti laitekaupan heikko kehitys Suomessa sekä Ulkoistuspalveluliiketoiminnan hidaskasvu alkuvuonna. Kannattavuuteen vaikuttivat oleellisesti myös kertaluontoiset kulut Ruotsissa tehtyihin yritys- ja rakennejärjestelyihin liittyen sekä Suomessa tehdyt henkilöstön sopeuttamistoimenpiteet.

Tuloskehitys raportointisegmenteittäin

Tietotekniikkapalveluiden liikevaihto kasvoi vuonna 2011 yhteensä 3,9 % 109,9 milj. euroon (105,8). Liikevaihdon kasvua vauhditti erityisesti Konsultointipalvelujen hyvä kysyntä Ruotsissa. Lisäksi kasvua vahvistivat myös uusien ruotsalaisten tytäryhtiöiden hankinnat.

Liikevoitto oli tilikaudella yhteensä 2,3 milj. euroa (3,6). Tietotekniikkapalveluiden liikevoiton laskussa näkyy voimakkaan hintakilpailun seurauksena kehittynyt kannattavuuden lasku Suomen Ulkoistuspalveluliiketoiminnassa. Liikevoittoa rasittivat henkilöstön sopeuttamis- ja uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut Suomessa sekä Ruotsin ulkoistuspalveluliiketoiminnan kehittämiseen liittyvät kulut. Konsultointipalveluiden hyvä kysyntä Ruotsissa vahvisti tulosta.

Tiedonvälityspalveluiden liikevaihto kasvoi tilikautena 5,9 % 35,2 milj. euroon (33,2). Koko vuoden osalta Tiedonvälityspalvelujen liikevaihto kasvoi suunnitelmien mukaan.

Tiedonvälityspalvelujen liikevoitto vuonna 2011 oli 5,0 milj. euroa (5,1). Tiedonvälityspalvelujen liikevoiton kehitykseen vaikuttivat tehokas toiminta sekä hyvä asiakkuuksien hoito.

Liiketoiminnan kehitys

Enfon Tietotekniikkapalvelujen liiketoiminta kärsi markkinoiden voimakkaasta hintakilpailusta vuoden 2011 aikana. Kysyntä IT-ulkoistusmarkkinoilla oli hyvää, mutta voimakkaalla hintakilpailulla oli selkeä vaikutus liiketoiminnan kasvuun ja kannattavuuden kehitykseen. Yritykset kilpailuttavat IT-sopimuksiaan laajasti ja niillä on vahva tahtotila etsiä laadukkaita, mutta samalla erittäin kustannustehokkaita IT-palveluja.

Enfon Tietotekniikkapalveluissa toteutettiin toisen vuosineljänneksen aikana Suomen Ulkoistuspalvelut-liiketoimintaa koskevia tehostamistoimia ja uudelleenjärjestelyjä, joilla kehitettiin ulkoistuspalvelujen toimintatapaa, jotta liiketoiminnan kehitys säilyisi vakaana. Tehostamistoimilla oli selkeä vaikutus liiketoiminnan etenemiseen vahvasti kilpailuilla IT-markkinoilla kotimaassa.

Enfo kasvatti viime vuoden aikana IT-ulkoistuspalvelujen markkinaosuuttaan solmimalla uusia IT-ulkoistuspalvelusopimuksia mm. kiinteistösiivousyhtiö Technopolis Oyj:n sekä isännöinti- ja kiinteistöalan palveluyritys Avara Management Oy:n kanssa. Lisäksi uusia yhteistyösopimuksia solmittiin mm. pakkaustarvikkeisiin erikoistuneen PACCOR Finland Oy:n kanssa sekä Suomen suurimman vuokra-asuntoyrityksen VVO-yhtymä Oyj:n kanssa. Myös Suomen eduskunta ja Kustannusyhtiö Otava valitsivat IT-kumppanikseen Enfon. Lisäksi Enfon Help Desk -palvelu sai valtakunnallista tunnustusta, kun se valittiin 7.9. vuoden 2011 parhaaksi Help Desk -asiakaspalveluksi Suomessa HDI Nordic Oy:n järjestämässä kilpailussa.

Konsultointipalveluissa Suomessa kysyntää oli erityisesti Windows 7- ja identiteetinhallinnan projekteista. Jyväskylän yliopisto solmi Enfon kanssa viiden vuoden palvelusopimuksen identiteetinhallinnan palveluista, jotka kattavat yli 20 000 käyttäjän ympäristön. Toimialakohtaisissa palveluissa Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä (HSL) tilasi Enfolta matkalippujen tarkastajalaitteiden uusinnan.

Tiedonvälityspalvelujen liiketoiminta eteni tasaisesti ja palvelujen kysyntä oli vakiintunutta. Toiminnan kehittämiseksi Tiedonvälityspalveluissa toteutettiin vuoden loppupuoliskolla uudelleenjärjestelyjä, joilla vahvistettiin liiketoiminnan kannattavuuskehitystä pitkällä aikavälillä. Uusia palvelusopimuksia solmittiin vuoden aikana mm. tilitoimistopalveluyritysten sekä perintä- ja luottotietopalveluihin erikoistuneiden yritysten kanssa. Tiedonvälityspalvelut julkaisivat 19.9.2011 sähköisiä e-laskuja käsittelevän kuluttajatutkimuksen, joka vahvistaa e-laskupalveluiden kehityksen eteenpäinmenoa.

Tiedonvälityspalvelujen toiminnassa on jatkossa vahvasti mukana energia-toimialan murrokseen liittyvä palvelujen kehitys, jossa panostetaan yhdessä asiakkaiden kanssa mm. sähkökaupan sanomavälitykseen ja lakisääteiseen energiankäytön raportointiin. Lisäksi automaattisen mittarinluennan (AMM) -palveluissa asiakkaat ovat laajentaneet sopimuksiaan. Enfo solmi Rauman Energian ja Vakka-Suomen Voiman kanssa sopimuksen automaattisen mittarinluennan palveluista 43 000 käyttöpaikkaan. Kymmenvuotisen kokonaissopimuksen arvo on lähes 10 miljoonaa euroa.

Ruotsissa Tietotekniikkapalvelut etenivät onnistuneesti vuoden 2011 aikana. Infrastruktuuriprojektit siivittivät konsultointipalvelujen kehitystä markkinoilla ja integraatiopalvelujen kysyntä oli erittäin hyvää. Enfo solmi viime vuoden aikana useita merkittäviä konsultointipalvelusopimuksia mm. Volvo Cars Corporationin, Tukholman maakäräjien, Swenox Ab:n, Ericsson Ab:n ja Scania Ab:n kanssa. Infrastruktuurikonsultointiin erikoistunut Enfo Zipper valittiin kesäkuussa 2011 vuoden Microsoft-ratkaisukumppaniksi Ruotsissa. Myös järjestelmäintegraatioihin erikoistunut Enfo Systems sai tunnustusta, kun IBM valitsi sen

vuoden 2011 parhaaksi partneriksi Ruotsissa. Business Intelligence -ratkaisuja tarjoava Enfo Pointer laajensi toimintaansa loppuvuoden aikana ja avasi toimipisteen Göteborgissa. Ulkoistuspalveluliiketoiminta Ruotsissa kasvoi merkittävästi, kun Relacom ulkoisti IT-toimintonsa Enfolle.

Henkilöstö

Enfo on kannattavaa liiketoimintaa harjoittava yritys, jonka arvomaailmaan kuuluvat rohkeus, lupauksen pitäminen ja nauttiminen siitä, mitä tekee. Enfo-konsernin henkilöstöjohtamisessa pyritään yhdistämään Enfon ja enfolaisten yhteiset tavoitteet sekä varmistamaan yhdessä toimimalla tuloksellinen työskentely strategian toteuttamiseksi.

Enfo-konsernin palveluksessa oli tilikauden 2011 aikana keskimäärin 727 henkilöä (681). Vuoden 2011 lopussa henkilöstöä oli 771 (694).

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden 2011 aikana keskimäärin 346 henkilöä (360).

Vuoden lopussa Tiedonvälityspalveluissa työskenteli 72 henkilöä, Tietotekniikkapalveluissa 683 ja Konsernipalveluissa 16 henkilöä. Hallinnon henkilöstön osuus oli n. 2 % koko Enfon henkilöstöstä.

Vuoden 2011 aikana Enfo-konsernissa toteutettiin useita liiketoimintajärjestelyjä, joilla oli vaikutusta konsernin henkilöstömääriin. 3.2.2011 Enfo osti järjestelmäintegraatioliiketoimintaan erikoistuneen ruotsalaisen EnjoyIT Integration AB:n koko osakekannan. Liiketoimintakaupassa Enfon palvelukseen siirtyi Ruotsissa 17 integraatiopalveluiden osaaajaa. 28.3.2011 Enfo solmi liiketoimintasopimuksen Relacom Finland Oy:n kanssa. Sopimuksen mukaan Enfon lähituki- ja asiantuntijapalveluita siirtyi Relacomien hoidettaviksi Tampereella, Turussa ja Lahdessa. Sopimuksen myötä kahdeksan palveluista vastannutta henkilöä siirtyi Relacom Finland Oy:n palvelukseen vanhoina työntekijöinä. Toukokuussa 2011 Enfon ulkoistuspalvelujen liiketoimintaa Suomessa koske-

vissa yhteistoimintaneuvotteluissa sovittiin 16 henkilötyövuoden vähennyksestä pääosin vapaaehtoisin henkilöstöjärjestelyin.

Lisäksi 5.9.2011 Enfo osti Business Intelligence (BI) -toimialaan erikoistuneen ruotsalaisen konsultointiyhtiö Pointer Sweden AB:n kaikki osakkeet. Kaupan myötä Enfoon siirtyi 50 uutta IT-ammattilaista. Verkkopalveluja Pohjois-Euroopassa tarjoava Relacom ulkoisti Ruotsin IT-toimintonsa ja palvelukeskuksensa Enfo Oyj:lle 7.10.2011 allekirjoitetulla sopimuksella, jonka myötä 24 Relacomien työntekijää siirtyi Enfon palvelukseen.

Vuonna 2011 Enfo-konserniin rekrytoitiin 132 vakituista työntekijää (130), joista 31 emoyhtiöön. Vakituista työsuhteita päättyi 101 (78), joista emoyhtiössä 15. Konsernin henkilöstökulut olivat vuonna 2011 yhteensä 63,0 milj. euroa (54,8 milj. euroa). Henkilöstökulut olivat 45 % tuloslaskelman kaikista kuluista (41 %). Tulospalkkioita sosiaalikuluihin maksettiin vuoden 2011 aikana 623 565 euroa. Emoyhtiön henkilöstöön liittyvät kulut olivat 25,6 milj. euroa (25,0).

Keskimääräiseen henkilöstömäärään suhteutettu konsernin liikevaihto oli 197 000 euroa (202 000), liikevoitto 10 000 euroa (13 000) sekä henkilöstökustannukset 84 000 euroa (78 000).

Virkistys- ja harrastustoimintaan käytettiin kertomusvuonna keskimäärin 217 euroa henkilöä kohden (162). Summa kattaa muun muassa henkilöstön liikunnan tukemisen, kulttuuritoiminnan sekä Enfollla toimivan henkilökuntakerhon järjestämien tapahtumien kustannukset.

Työterveyshuollon kustannukset olivat keskimäärin 365 euroa henkilöltä (342). Työtapaturmia sattui vuoden aikana 4 (3). Sairaspäiviä oli keskimäärin 5,0 päivää henkilöä kohden (5,0). Konsernin sairauspoissaolot olivat 2,0 % kokonais-työajasta. Koko konsernin henkilöstön keski-ikä oli 40 vuotta (40).

Vuoden 2011 lopussa konsernin keskimääräinen vakituisen työsuhteen kesto oli 6,6 vuotta (6,7). Yli 20 vuotta palveluksessa olleiden osuus konsernin henkilöstöstä oli 6 % (8 %), 0-4 vuotta oli 54 % (46 %) ja 5-10 vuotta oli 23 % (34 %). Selkeä enemmistö eli 80 % (79 %) konsernin henkilöstöstä on miehiä.

Enfo maksoi henkilöstölleen palkkaa ja palkkioita tilikaudella yhteensä 48,7 milj. euroa (42,1 milj. euroa).

Enfo-konsernin Suomen henkilökunta ylintä johtoa lukuun ottamatta on vuonna 2006 perustetun henkilöstörahaston jäseniä. Koko henkilöstön kannustepalkkaus perustuu henkilöstörahastolle maksettaviin voitto- ja tulospalkkioihin. Enfo Oyj:n hallitus päättää voitto- ja tulospalkkioiden määräytymisperusteet vuosittain budjetin hyväksymisen yhteydessä. Henkilöstörahasto sijoittaa mahdollisuuksien mukaan 50 - 75 % sille maksettavista voittopalkkioeristä Enfo Oyj:n osakkeisiin. Henkilöstörahasto on Enfo Oyj:n toiseksi suurin osakkeenomistaja.

Yhtiö on ottanut käyttöön Ruotsissa SAP-konsultointiliiketoimintaa harjoittavan Enfo Zuite AB:n henkilöstön uudistetun sitouttamis- ja kannustejärjestelmän. Uuden järjestelmän myötä yhtiörakennetta uudistettiin ja avainhenkilöistä tulee osaomistajia uusiin liiketoimintayhtiöihin. Muutos astui voimaan 1.10.2011 alkaen.

Enfo-konsernin Ruotsin henkilökunta ylintä johtoa ja Zuite-liiketoimintayksikköä lukuun ottamatta on Suomen kannustepalkkiojärjestelmää vastaavan järjestelmän piirissä. Koska Ruotsissa ei ole käytössä henkilöstörahojärjestelmää, voitto- ja tulospalkkiot maksetaan suoraan henkilöstölle. Voitto- ja tulospalkkioiden määräytymisperusteet ovat vastaavat kuin Suomessa.

Enfo-konsernissa on käytössä konsernin johdolle ja avainhenkilöille suunnattu vuosibonusjärjestelmä. Bonus, joka on henkilö- tai ryhmäkohtainen, on enim-

millään 20 - 50 % henkilön vuosipalkasta. Johdon ja avainhenkilöiden palkitsemisjärjestelmää koskevat päätökset tekee yhtiön hallitus yhtiökokouksen antamien valtuuksien puitteissa. Vuonna 2012 vuosibonusjärjestelmässä on mukana enintään 44 henkilöä. Bonuksen keskeiset määräytymisperusteet ovat konsernin ja liiketoiminta-alueen liikevoitto sekä asiakas- ja henkilöstötyytyväisyys.

Vuosibonusjärjestelmän lisäksi konsernissa on käytössä johdolle ja avainhenkilöille suunnattu pitkän tähtäimen kannustejärjestelmä. Osakepohjaisessa kannustejärjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Yhtiön hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet budjetin hyväksynnän yhteydessä. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2012 perustuu Enfo-konsernin liikevoittoon. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 30 avainhenkilöä.

Investoinnit ja rahoitus

Enfo-konsernin nettoinvestoinnit olivat tilikaudella yhteensä 11,3 milj. euroa (3,3). Investoinnit sisältävät uusien tytäryritysten sekä datakeskuslaitteiden hankintaa. Datakeskuslaitteiden hankinta kustannettiin rahoitusleasing-sopimuksilla.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tilikaudella ei ollut merkittäviä tutkimus- tai tuotekehityshankkeita.

Ympäristöasiat

Kannattava liiketoiminta ja sen kestävydestä huolehtiminen luovat pohjan niin taloudelliselle, sosiaaliselle kuin ympäristövastuulle. Ympäristövastuullisuuteen Enfo pyrkii paitsi omassa liiketoiminnassaan myös asiakkaidensa toiminnassa kannustamalla heitä hyödyntämään ympäristöystävällisiä rat-

kaisuja. Uusien IT-ratkaisujen myötä voidaan muun muassa vähentää yritysten energiakuormitusta sekä tehostaa yritysten toimintaprosesseja.

Enfon toimintaa ohjaa kestävä kehitysperiaate. Tämä näkyy muun muassa kierrätyksessä ja jätteenkäsittelyssä. Konsernissa syntyvä elektroniikkaromu sekä käytöstä poistettavat muut materiaalit toimitetaan kierrätykseen, josta ne palautuvat mahdollisuuksien mukaan uusiokäyttöön.

Hiilijalanjäljen pienentämiseksi myös matkustukseen liittyviä ympäristövaikutuksia on Enfossa vähennetty investoimalla erityisesti videokokouksiin ja sähköisiin kommunikaatoratkaisuihin. Lisäksi Enfollla on tarkat päästörajoitukset yrityksen autoille. Enfon tavoitteena on ottaa käyttöön Suomessa vuoden 2012 aikana WWF:n (World Wildlife Fund) Green Office -konsepti, joka on toimistoille tarkoitettu ympäristöjärjestelmä. Sen avulla työpaikat voivat vähentää ympäristökuormitustaan, saavuttaa säästöjä ja hidastaa ilmastonmuutosta.

Enfo on tehnyt systemaattista työtä ympäristöystävällisen e-laskun suosion kasvattamiseksi tehokkaan tiedotuksen ja tutkimuksen keinoin. Sähköisen verkkolaskun hiilijalanjälki on kolme kertaa paperilaskua pienempi. Sähköiseen laskutukseen siirtyminen on paitsi ympäristöystävällinen teko myös yrityksen toimintaa tehostava ratkaisu. Materiaalien tulostuksessa ja kuorituksessa Enfo käyttää PEFC- tai FCS-hyväksytyjä sekä ISO14000-serertifioituja kierrätysmateriaaleja. Materiaalit pyritään hankkimaan lähitoimittajilta, jolloin myös kuljetusmatkat ovat mahdollisimman lyhyet. Tuotannossa syntyvä hukkapaperi ja pakkausmateriaali kerätään ja toimitetaan uusiokäyttöön, ja tulostimissa käytetyt tarveaineet kuten värit, välisäiliöt ja varaosat ovat kierrätettäviä.

Enfo tekee vihreitä ratkaisuja myös uusien datakeskusten rakentamisessa. Alan parhaita käytäntöjä hyödyntävät Enfon datakeskukset ovat saavuttaneet erinomaiset energiatehokkuutta mittaavat PUE-arvot (Power Usage Effectiveness). Vihreän datakeskustilan ympäristökuormitus ja sähkönkulutus ovat merkittävästi tavallista datakeskustilaa pienemmät. Datakeskus-

ten energiankulutusta pyritään vähentämään muun muassa tehokkailla jäähdytysratkaisuilla ja hyödyntämällä hukkalämpöä. Uusissa datakeskuksissa on käytetty sähköä säästäviä kuumakäytäviä, hyvän hyötysuhteen omaavia UPS-laitteistoja sekä energiatehokasta vapaajäähdytystä.

Toimitilojen suunnittelussa Enfo pyrkii tilojen tehokkaaseen käyttöön. Tulos- tussalissa on lämmön talteenottojärjestelmä, jonka avulla koneiden tuottama lämpö käytetään tuotantotilan lämmittämiseen. Laitteet, jotka eivät ole välittömässä käytössä, ovat virrattomia. Tuotannosta vapautuvat laitteet toimitetaan myös kierrätykseen.

Hallitus, johto ja tilintarkastaja

Enfo Oyj:n hallituksen puheenjohtajana toimii Tapio Hakakari. Muut hallituksen jäsenet ovat Hannu Isotalo, Mammu Kaario, Ossi Saksman, Timo Kärkkäinen (24.3.2011 alkaen) ja Jorma Tammenaho (24.3.2011 asti).

Enfo-konsernin johtoryhmän muodostivat vuonna 2011 toimitusjohtaja Arto Herranen, talousjohtaja Tero Kosunen (talous ja viestintä) 1.9.2011 alkaen ja Kati Kokkonen 31.8.2011 asti, henkilöstöjohtaja Maria Lundell (HR), liiketoimintajohtaja Osmo Wilska (Ulkoistuspalvelut), liiketoimintajohtaja Nina Annila (Toimialaratkaisut), liiketoimintajohtaja Johan de Verdier (Konsultointipalvelut) ja liiketoimintajohtaja Tero Saksman (Tiedonvälityspalvelut).

Enfon talousjohtajana toiminut KTM Kati Kokkonen jätti tehtävänsä 31.8.2011. Uudeksi talousjohtajaksi nimitettiin 1.9.2011 alkaen diplomi-insinööri Tero Kosunen.

Yhtiön tilintarkastajana on tilikaudella toiminut KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja sen nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana KHT Pekka Loikkanen.

Osakkeet, omistajat ja osakepääoman muutokset

Enfo Oyj:n osakkeiden kokonaismäärä oli 31.12.2011 yhteensä 589 120 osaketta. Enfolla oli tilikauden lopussa yhteensä 107 osakkeenomistajaa. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Enfo omisti omia osakkeita joulukuun 2011 lopussa 684 kappaletta.

Tilikauden lopussa yhtiön kymmenen suurinta omistajaa olivat Osuuskunta KPY, Enfo Oyj:n Henkilöstöraho HR, Pohjola Vakuutus Oy, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi, Einar Vidgrén Oy, Keski-suomalainen Oyj, Pohjois-Savon Osuuspankki, Hannu Isotalo Oy ja Savon Voima Oyj. Osuuskunta KPY:n omistusosuus on 81,9 %.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Enfo valittiin 2.2.2012 jo toisen kerran Suomen parhaimpien työpaikkojen joukkoon Great Place to Work Institute Finlandin järjestämässä Suomen Parhaat Työpaikat -tutkimuksessa. Enfon sijoitus listalla oli 25.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Yhtiö arvioi liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan edellisvuodesta vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät hintakilpailukyvyyn yläpitoon kilpailluilla IT-palvelumarkkinoilla ja mahdollisesta suhdannekäänteestä aiheutuvaan IT-palveluiden kysynnän kasvun pysähtymiseen.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2011 olivat yhteensä 21 078 972,41 euroa. Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2011 osinkoa maksetaan 1,70 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan sille osakkeenomistajalle, joka on merkitty osingonmaksun täsmäytyspäivänä 27.3.2012 Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä on 31.5.2012.

Hallitus ehdottaa myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään yhtiön maksuvalmiuden ja tuloksen sallimissa rajoissa enintään 1,90 euron lisäosingosta osaketta kohden. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun saakka.

	2011	2010	2009
	IFRS	IFRS	IFRS
Tuloslaskelman tunnuslukuja			
Liikevaihto (M €)	143,2	137,6	140,8
Liikevaihdon muutos, %	4,1	-2,3	-1,9
Liikevoitto (M €)	7,3	8,6	7,0
% liikevaihdosta	5,1	6,3	5,0
Voitto ennen veroja (M €)	6,3	7,9	5,0
% liikevaihdosta	4,4	5,8	3,6
Tilikauden voitto (M €)	4,7	5,8	3,5
% liikevaihdosta	3,3	4,2	2,5
Korkokulut, netto (M €)	1,0	0,7	2,0
% liikevaihdosta	0,7	0,5	1,4
Sijoitetun pääoman tuotto-%	9,7	12,4	9,3
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	10,2	14,5	11,0
Taseen tunnuslukuja			
Omavaraisuusaste-%	41,1	43,6	33,7
Nettovelkaantumisaste-%	64,4	53,4	83,3
Korolliset nettovelat (M €)	29,7	24,0	29,1
Taseen loppusumma (M €)	113,3	104,5	105,0

	2011	2010	2009
	IFRS	IFRS	IFRS
Osakekohtaisia tunnuslukuja			
Osakekohtainen tulos, perus	7,19	10,23	6,29
Osakekohtainen oma pääoma	77,6	76,6	61,8
Osakekohtainen osinko *	1,70	5,00	4,45
Osinko tuloksesta % *	23,7	48,9	70,7
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	589 120	586 720	564 256
- ilman omia osakkeita	588 436	586 642	564 116
Osakkeiden osakeantioikaistu keskimäärä	588 295	566 962	562 073
Muut tunnusluvut			
Investoinnit (netto) (M €)	11,3	3,3	1,4
% liikevaihdosta	7,9	2,4	0,9
Henkilöstö keskimäärin	727	681	685

* Laskettu hallituksen osingonjakoehdotuksen mukaisesti

Tunnusluvut on laskettu käyttäen seuraavia kaavoja:

Sijoitetun pääoman tuotto =	$\frac{\text{Voitto ennen veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Oman pääoman tuotto =	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste =	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste =	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}}$
Korolliset nettorahoitusvelat =	Korolliset rahoitusvelat - rahavarat ja muut likvidit rahoitusvarat
Osakekohtainen tulos (EPS) =	$\frac{\text{Emoyhtiön kantaosakkeiden omistajille kuuluva voitto/tappio}}{\text{Ulkona olevien kantaosakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen oma pääoma =	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$
Osakekohtainen osinko =	$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Osakkeiden laimentamaton lukumäärä 31.12.}}$
Osinko tuloksesta (%) =	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$

IFRS
1 000 €

	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	4	143 241	137 565
Liiketoiminnan muut tuotot	5	646	36
Materiaalit ja palvelut	6	-55 944	-59 086
Palkat ja muut työsuhde-etuudet	7	-58 680	-50 825
Poistot ja arvonalentumiset	8	-4 467	-4 652
Liiketoiminnan muut kulut	9	-17 538	-14 432
Liikevoitto		7 257	8 606
Rahoitustuotot	10	402	977
Rahoituskulut	10	-1 353	-1 641
Rahoituskulut (netto)	10	-952	-664
Voitto ennen veroja		6 305	7 942
Tuloverot	11	-1 642	-2 144
Tilikauden voitto		4 664	5 798
Jakautuminen			
- emoyhtiön omistajille		4 228	5 798
- määräysvallattomille omistajille		436	
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:			
- osakekohtainen tulos (EUR)	12	7,19	10,23

IFRS
1 000 €

	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Tilikauden voitto	4 664	5 798
Muut laajan tuloksen erät		
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-3	13
Nettosijoituksesta ulkomaiseen tytäryhtiöön aiheutuvat kurssierot	207	5 418
Muut muuntoerot	64	-45
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0	-3
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	268	5 383
Tilikauden laaja tulos yhteensä	4 932	11 181
Jakautuminen		
- emoyhtiön omistajille	4 496	11 181
- määräysvallattomille omistajille	436	0

IFRS
1 000 €

	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset			
käyttöomaisuushyödykkeet	13	5 223	4 100
Liikearvo	14	63 266	57 191
Muut aineettomat hyödykkeet	14	4 187	4 104
Myytavissä olevat sijoitukset	15	133	144
Saamiset	16	87	326
Laskennalliset verosaamiset	17	398	431
Pitkäaikaiset varat yhteensä		73 294	66 297
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	338	525
Myyntisaamiset	19	28 370	25 218
Muut saamiset	19	3 027	2 826
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		2 265	1 185
Myytavissä olevat sijoitukset	15	33	285
Rahavarat	20	5 977	8 143
Lyhytaikaiset varat yhteensä		40 011	38 183
Varat yhteensä		113 305	104 480

	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	21	265	265
Ylikurssirahasto	21	13 316	13 316
Omat osakkeet	21	-51	-4
Muuntoerot	21	2 142	1 923
Arvonmuutos- ja muut rahastot	21	1 817	1 636
Kertyneet voittovarot		28 226	27 785
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		45 715	44 921
Määräysvallattomien omistajien osuus		444	
Oma pääoma yhteensä		46 159	44 921
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	1 685	2 011
Rahoitusvelat	23	27 542	27 624
Muut velat	24	1 286	137
Pitkäaikaiset velat yhteensä		30 514	29 772
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat	24	6 727	6 299
Muut velat	24	19 614	17 737
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	24	2 085	950
Rahoitusvelat	23	8 206	4 801
Lyhytaikaiset velat yhteensä		36 632	29 787
Velat yhteensä		67 146	59 559
Oma pääoma ja velat yhteensä		113 305	104 480

IFRS
1 000 €

	1.1-31.12.2011	1.1-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto	4 664	5 798
Oikaisut:		
Poistot	4 467	4 652
Rahoituserät	952	664
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot	22	-91
Verot	1 642	2 144
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	-183	
Käyttöpääoman muutokset:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-1 734	1 639
Vaihto-omaisuuden muutos	187	-83
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	942	1 612
Maksetut korot	-1 375	-1 241
Saadut korot	255	59
Maksetut verot	-3 073	-5 580
Liiketoiminnan nettorahavirta	6 766	9 565

Investointien rahavirrat

Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-4 763	
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-634	-165
Investoinnit aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-96	-263
Investoinnit myytävissä oleviin rahoitusvaroihin	-11	-18
Ostetut liiketoiminnot	-1 691	
Myytävissä olevien rahoitusvarojen myynnit	-251	
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	5	
Investointien nettorahavirta	-7 441	-446

	1.1-31.12.2011	1.1-31.12.2010
Rahoituksen rahavirrat		
Maksetut osingot	-2 933	-2 558
Maksulliset osakeannit	184	1 389
Omiin osakkeisiin liittyvät transaktiot	-47	13
Lainojen nostot	24 453	857
Lainojen takaisinmaksut	-21 988	-12 886
Rahoitusleasingvelkojen takaisinmaksut	-1 195	-735
Rahoituksen nettorahavirta	-1 527	-13 919
Rahavarojen muutos	-2 202	-4 800
Valuuttakurssimuutosten vaikutus rahavaroihin	36	
Rahavarat tilikauden alussa	8 143	12 943
Rahavarat tilikauden lopussa	5 977	8 143

Edellisen tilikauden tiedot rahoitusleasingin osalta on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden esittämistapaa.

IFRS
1 000 €

	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos ja muut rahastot	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2010		265	13 316		-3 473	219	24 569	34 896		34 896
Laaja tulos										
Muut laajan tuloksen erät										
Tilikauden voitto tai tappio							5 798	5 798		5 798
Myytavissä olevat sijoitukset						13		13		13
Nettosijoituksesta ulkomaiseen tytäryhtiöön aiheutuvat kurssierot					5 418			5 418		5 418
Muut muuntoerot					-45			-45		-45
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot						-3		-3		-3
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä					5 373	9	5 798	11 181		11 181
Liiketoimet omistajien kanssa	21									
Osingonjako							-2 558	-2 558		-2 558
Osakeanti						1 389		1 389		1 389
Omien osakkeiden myyntivoitto						17		17		17
Omien osakkeiden hankinta				-4				-4		-4
Takaisinlunastusvelvoite					-6			-6		-6
Yhteensä				-4	-6	1 406	-2 558	-1 162		-1 162
Tilinpäätöksen muuntamisesta aiheutuvat erot					29	2	-25	6		6
Oma pääoma 31.12.2010		265	13 316	-4	1 923	1 636	27 784	44 921		44 921

IFRS
 1 000 €

	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos ja muut rahastot	Kerty- neet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2011		265	13 316	-4	1 923	1 636	27 784	44 921		44 921
Laaja tulos										
Muut laajan tuloksen erät										
Tilikauden voitto tai tappio							4 228	4 228	436	4 664
Myytavissä olevat sijoitukset						-3		-3		-3
Nettosijoituksesta ulkomaiseen tytäryhtiöön aiheutuvat kurssierot					207			207		207
Muut muuntoerot					64			64		64
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot										
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen yhteensä					271	-3	4 228	4 496	436	4 932
Liiketoimet omistajien kanssa	21									
Osingonjako							-2 933	-2 933		-2 933
Osakeanti						184		184		184
Omien osakkeiden myyntivoitto										
Omien osakkeiden hankinta				-47				-47		-47
Takaisinlunastusvelvoite							-906	-906		-906
Yhteensä				-47		184	-3 839	-3 702		-3 702
Tilinpäätöksen muuntamisesta aiheutuvat erot					-52		52		8	8
Oma pääoma 31.12.2011		265	13 316	-51	2 142	1 817	28 225	45 715	444	46 159

1. YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Enfo Oyj on tietotekniikka-alan palveluyritys, jonka palvelut koostuvat tietotekniikkapalveluista ja tiedonvälityspalveluista. Enfo tarjoaa tietotekniikka- ja tiedonvälityspalveluja yrityksille ja yhteisöille toimialasta riippumatta Pohjoismaissa. Enfon liiketoiminta on jaettu seuraaviin raportoitaviin segmentteihin: Tietotekniikkapalvelut ja Tiedonvälityspalvelut. Tarkemmat tiedot segmenttiraportoinnista esitetään liitetiedossa 4.

Yhtiön kotipaikka on Kuopio. Enfo Oyj kuuluu Osuuskunta KPY- konserniin, jonka emoyhtiö on Osuuskunta KPY ja sen kotipaikka on Kuopio. Enfo Oyj (Y-tunnus 2081212-9) on aloittanut toimintansa jakautumisen seurauksena 1.7.2007. Yhtiön liiketoiminnat olivat aikaisemmin osana Enfo Oyj (Y-tunnus 1437714-0) konsernia.

Enfo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 27.2.2011 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

2. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin (oletushankintameno) perustuen, lukuun ottamatta standardien edellyttämällä tavalla käypään arvoon arvostettuja eriä, kuten myytävissä olevat rahoitusvarat.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta laskenta-arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laatimishetken varojen ja velkojen määrään, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määrään raportointikaudella. Johdon harkintaa edellyttäviä laatimisperusteita ja arvioihin liittyviä epävarmuustekijöitä käsitellään erillisessä kappaleessa.

Tilinpäätös esitetään tuhansina euroina. Esittämistä varten yksittäiset luvut ja loppusummat on pyöristetty täysiksi tuhansiksi, mikä aiheuttaa pyöristyseroja yhteenlaskuissa.

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2010 lukuun ottamatta seuraavia uusia standardeja, tulkintoja ja muutoksia olemassa oleviin standardeihin, jotka ovat olleet voimassa 1.1.2011 alkaen.

IAS 24 (uudistettu) Lähipiiriä koskevat tiedot tilinpäätöksessä: Uudistetussa standardissa on selkeytetty ja yksinkertaistettu lähipiirin määritelmää, ja julkiseen valtaan yhteydessä olevilta yhteisöiltä on poistettu vaatimus kaikkien julkisen vallan tai muiden julkiseen valtaan yhteydessä olevien yhteisöjen kanssa toteutuneiden liiketoimien yksityiskohtien esittämisestä.

IAS 32 (muutos) Liikkeeseen laskettujen oikeuksien luokittelu: Muutos koskee sellaisten liikkeeseen laskettujen oikeuksien kirjanpitokäsittelyä, jotka ovat muun kuin liikkeeseenlaskijan toimintavaluutan määräisiä. Tiettyjen ehtojen täytyessä tällaiset oikeudet luokitellaan nyt omaksi pääomaksi riippumatta siitä, missä valuutassa toteutushinta on määritetty. Aiemmin tällaiset oikeudet käsiteltiin johdannaisvelkoina. Muutosta sovelletaan takautuvasti IAS 8:n "Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet" mukaisesti. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRIC 19 Rahoitusvelkojen kuolettaminen oman pääoman ehtoisilla instrumenteilla: Tulkinta selventää kirjanpitokäsittelyä tapauksessa, jossa rahoitusvelan ehdot neuvotellaan uudelleen ja sen tuloksena yritys laskee liikkeeseen oman pääoman ehtoisia instrumentteja velkojalleen kuolettaakseen rahoitusvelan osaksi tai kokonaan (velan vaihtaminen omaksi pääomaksi). Tulkinnan mukaan on kirjattava tulosvaikutteisesti voitto tai tappio, joka määritetään rahoitusvelan kirjanpitoarvon ja liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käyvän arvon erotuksena. Jos liikkeeseen laskettujen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, niiden arvostus perustuu kuoletetun rahoitusvelan käypään arvoon. Uudella tulkinnalla ei ole vaikutusta konsernitilinpäätöksen.

IFRIC 14 (muutos) Etukäteen suoritettujen vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvat maksut: Muutoksella korjataan ei-toivottu vaikutus, joka

on seurannut tulkinnasta IFRIC 14 "IAS 19 - Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys". Ilman näitä muutoksia yritykset eivät saisi merkitä varoiksi taseeseen joitakin vapaaehtoisesti etukäteen suorittamia vähimmäisrahastointivaatimukseen perustuvia maksuja. Tämä ei ollut tarkoituksena, kun IFRIC 14 julkaistiin, ja näiden muutosten tarkoituksena on ongelman korjaaminen. Tulkinnan muutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IASB julkaisi heinäkuussa 2010 parannuksia seitsemään standardiin tai tulkintaan osana vuosittaisia parannuksia standardeihin, jotka konserni on ottanut käyttöön vuonna 2011. Seuraavassa on esitetty merkittävimmät muutokset, joilla konsernin johto on arvioinut olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen:

IFRS 3 (muutokset)

- a) **Siirtymäsäännöt, jotka koskevat ehdollista vastiketta liiketoimintojen yhdistämisessä, joka on toteutunut ennen uudistetun standardin voimaantuloa:** Muutos selventää, että ne IFRS 7:n "Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot", IAS 32:n "Rahoitusinstrumentit: esittämistapa" ja IAS 39:n "Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen" muutokset, joilla poistetaan ehdollista vastiketta koskeva helpotus, eivät koske sellaista ehdollista vastiketta, joka on syntynyt liiketoimintojen yhdistämisestä, jossa hankinta-ajankohta on ennen uudistetun IFRS 3:n käyttöönottoa.
- b) **Määräysvallattomien omistajien osuuden arvostaminen:** Mahdollisuus valita määräysvallattomien omistajien osuuden arvostaminen joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta, koskee vain sellaisia instrumentteja, jotka edustavat senhetkisiä omistusosuuksia ja oikeuttavat haltijansa suhteelliseen osuuteen nettovarallisuudesta yhteisön purkautuessa. Kaikki muut määräysvallattomien omistajien osuudet arvotetaan käypään arvoon, elleivät IFRS-standardit edellytä muuta arvostusperustetta.
- c) **Osakeperusteiset palkitsemisjärjestelyt, joita ei korvata hankkijaosapuolen järjestelyillä tai korvataan niillä vapaaehtoisesti:** IFRS 3:n soveltamisohje koskee kaikkia osakeperusteisia järjestelyjä, jotka ovat osa liiketoimintojen yhdistämistä, mukaan lukien sellaiset osakeperusteiset palkitsemisjärjestelyt, joita ei korvata hankkijaosapuolen järjestelyillä tai korvataan niillä vapaaehtoisesti. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Muutoksessa korostetaan rahoitusinstrumentteihin liittyvien riskien luonnetta ja laajuutta koskevien tilinpäätöksessä esitettävien laadullisten ja määrällisten tietojen välistä yhteyttä. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 1 (muutos) Tilinpäätöksen esittäminen - oman pääoman muutoslasikelma:

Muutoksella selvennetään, että yrityksen on esitettävä muiden laajan tuloksen erien erittely jokaisen oman pääoman erän osalta joko oman pääoman muutoksia osoittavassa laskelmassa tai liitetiedoissa. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 27 (muutos) Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös: Muutoksella selvennetään, että IAS 27:n seurauksena tehtyjä muutoksia IAS 21:een "Valuuttakurssien muutosten vaikutukset", IAS 28:aan "Sijoitukset osakkuusyhtiöihin" ja IAS 31:een "Osuudet yhteisyrityksissä" sovelletaan ei-takautuvasti 1.7.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla tai aiemmin, jos IAS 27 on otettu käyttöön aiemmin. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 34 (muutos) Osavuositarkastukset: Muutos sisältää havainnollistavaa ohjeistusta IAS 34:n mukaisten esittämisperiaatteiden soveltamisesta ja lisää esitettäviä tietoja koskevia vaatimuksia, jotka liittyvät:

- Olosuhteisiin, jotka todennäköisesti vaikuttavat rahoitusinstrumenttien käypiin arvoihin ja niiden luokitteluun;
- Rahoitusinstrumenttien siirtoihin käyvän arvon hierarkian eri tasojen välillä;
- Rahoitusvarojen luokittelun muutoksiin; ja
- Ehdollisten varojen ja velkojen muutoksiin.

Muutoksella ei ole vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsolidointiperiaatteet

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää Enfo Oyj:n ja sen tytäryritykset. Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin oikeus määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista. Potentiaalisen äänivallan olemassaolo otetaan huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomien omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä.

Tytäryritykset noudattavat samaa tilikautta emoyhtiön kanssa sekä tässä kuvattuja konsernin laadintaperiaatteita.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu euroiksi käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monehtaraiset erät on muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan (myynnin ja ostojen) kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Rahoitukseen liittyvät kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaiset konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu emoyhtiön valuuttaan tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisesta syntyneet kurssierot samoin kuin ulkomaisten tytäryritysten omien pääomien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan omaan pääomaan. Mikäli ulkomainen tytäryhtiö myydään tai puretaan, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota. Kurssierot sellaisesta monetaarisesta erästä, joka on osa yhteisön nettositaitusta ulkomaiseen yksikköön, on konsernitilinpäätöksessä kirjattu omaan pääomaan ja ne siirretään tulosvaikutteiseksi, kun sijoituksesta luovutaan.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuon. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenu on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti toteutumisajankohtana.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat konsernissa ovat seuraavat:

Koneet ja kalusto	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan säännöllisesti jokaisen tilinpäätöksen ja osavuositarkistuksen yhteydessä ja tarvittaessa niitä oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

Liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. 1.1.2006-31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS 3 -standardin (2004) mukaisesti. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisistä syntynyt liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS-standardien mukaisena oletushankintamenona.

Liikearvosta ei kirjata poistoja vaan se testataan vuosittain tai tarvittaessa useammin mahdollisen arvonalentumisen varalta. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka vastaavat johdon tapaa seurata liiketoimintaa ja siihen liittyvää liikearvoa.

Yritysten yhteenliittymästä syntyneet aineettomat hyödykkeet

Yritysten yhteenliittymän yhteydessä kirjataan liiketoimintojen yhdistämi-

sessä hankitut yksilöitävissä olevat aineettomat hyödykkeet erillään liikearvosta. Konserniin on yritysten yhteenliittymän yhteydessä syntynyt asiakassuhteisiin ja tuotemerkkeihin liittyvät aineettomat oikeudet. Aineettomat oikeudet kirjataan hankintahetkellä käypään arvoon ja poistetaan niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana. Käypä arvo on määritelty arvioitujen diskontattujen kassavirtojen perusteella.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi lukuun ottamatta niitä kehittämismenoja, jotka täyttävät IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellyttämät aktivointikriteerit. Kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saavan vastaista taloudellista hyötyä. Aktivoidut kehittämismenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhempinä tilikausina.

Hyödykkeestä kirjataan poistot siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Aktivoidut kehittämismenot arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen hankintamenoon kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Aktivoidujen kehittämismenojen taloudellinen vaikutusaika on 3-5 vuotta, jonka kuluessa aktivoidut menot kirjataan tasapoistoina kuluksi.

Muut aineettomat hyödykkeet

Ostetut patentit, tavaramerkit, lisenssit ja muut aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen ja kirjataan tasapoistoina kuluksi tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Konserni arvioi ohjelmistojen ja muiden aineettomien hyödykkeiden taloudelliseksi vaikutusajaksi 3-5 vuotta. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain tai tarvittaessa useammin mahdollisen arvonalentumisen varalta. Konsernilla ei ole tällä hetkellä aineettomia hyödykkeitä, joilla olisi rajaton taloudellinen vaikutusaika.

Aineettomien hyödykkeiden hankintameno muodostuu ostohinnasta ja kaikista niistä menoista, jotka välittömästi johtuvat hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Aineettomien hyödykkeiden luovuttamisesta syntyvä voitto tai tappio esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi. Rahoitusleasingisopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokraveloitteet sisältyvät korollisiin velkoihin. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljelle olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Saadut kannustimet on vähennetty maksetuista vuokrasta hyödyn ajallisen jakautumisen perusteella.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja edut ovat siirtyneet olennaisilta osin vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingisopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisina nykyarvon määräisenä. Rahoitusleasingisopimuksen rahoitustuotto tuloutetaan vuokra-aikana siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa tilikausittain saman tuottoprosentin vuokra-ajan kuluessa. Konsernilla ei tällä hetkellä ole olennaisia rahoitusleasingisopimuksia vuokralle antajana.

Muilla kuin rahoitusleasingisopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja niistä kirjataan poistot taloudellisena vaikutusaikana. Vuokratuotot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Järjestelyt, jotka sisältävät vuokrasopimuksen

Konserni analysoi asiakkaiden ja toimittajien kanssa tehdyt sopimukset IFRIC 4-tulkinnan mukaan järjestelyn tosiasiallisen sisällön perusteella. Mikäli järjestely sisältää vuokrasopimuksen, vuokrasopimusosuuteen sovelletaan IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin vaatimuksia. Muihin järjestelyihin tai järjestelyn muihin osatekijöihin sovelletaan niitä koskevien IFRS -standardien säännöksiä.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo.

Liikearvon, aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajaton taloudellinen vaikutusaika, sekä keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden osalta arvonalentumistestaus tehdään vuosittain riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Liikearvon arvonalentumistarkastelu tehdään rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, jos olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Vieraan pääoman menot

Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osana kyseisen omaisuuserän hankintamenoa.

Julkiset avustukset

Aineellisten käyttöomaisuushankintojen kattamiseksi saadut julkiset avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana. Muut julkiset avustukset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoa tai sitä alhaisempaan netto-realisoitmiin. Hankintameno määritetään painotetun keskihinnan menetelmällä. Netto-realisoitmiin on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava

arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperusteiseksi tai maksupohjaiseksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle. Tällöin yhtiöllä ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Muut järjestelyt, jotka eivät täytä yllä mainittuja ehtoja, ovat etuusperusteisia järjestelyjä.

Konsernin eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevastuut on luokiteltu maksupohjaiseksi järjestelyiksi, jolloin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitukset koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernissa on voimassa IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin alainen kannustejärjestelmä, joka tarjoaa avainhenkilöille mahdollisuuden saada tulospalkkiona yhtiön osakkeita saavutettujen tavoitteiden perusteella. Palkkiojärjestelmän ehdot ja toteuma määritetään konsernin taloudellisten tavoitteiden perusteella. Kannustinjärjestelmästä syntyvä kustannus määräytyy enimmäispalkkion ja tavoitteiden toteuma-arvion kautta ja se esitetään tuloslaskelmassa henkilöstömenoina sekä sisällytetään taseeseen omaan pääomaan. Palkkio jaksotetaan ansainta-ajalle.

Lisää tietoa yhtiön osakeperusteisesta järjestelystä liitetieto 22 Osakepalkitseminen.

Varaukset sekä ehdolliset varat ja velat

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaus arvostetaan veloitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan kaudelle, jolloin konserni tulee laillisesti tai tosiasiallisesti velvolliseksi maksusuoritukseen. Työsuhteen päättymiskorvauk-

set kirjataan vasta sen jälkeen, kun on joko tehty asianomaisten työntekijöiden edustajien kanssa sopimus, joka tarkoittaa irtisanomisperusteet ja irtisanottavien määrän tai kun työntekijöille on ilmoitettu täsmällisistä ehdoista. Konsernin jatkuvaan liiketoimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat väistämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumisen seurauksena syntynyt ehdollinen velvoite, joka varmistuu kun konsernin määräysvallan ulkopuolella oleva epävarma tapahtuma realisoituu. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttymistä, tai jonka suuruutta ei voida määrittää luotettavasti. Ehdollinen velka esitetään liitetietona.

Ehdollinen vara syntyy kun on mahdollista, mutta ei käytännössä varmaa, että yrityksen hyväksi koituu taloudellista hyötyä. Ehdollinen vara esitetään liitetiedoissa.

Verot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisen veron muutoksesta. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla lukuun ottamatta niitä omaan pääomaan kirjattavia veroja, joita vastaava tuotto tai kustannus on kirjattu suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Väliaikaiset erot syntyvät mm. rahoitusvarojen käyvän arvon arvostuksesta, käyttöomaisuuden verotus- ja kirjanpidonpoistojen eroista, kehitysmenojen aktivoinnista, rahoitusleasingkirjauksista sekä yritysten yhteenliittymien yhteydessä kirjattavien aineettomien oikeuksien aktivoinnista. Laskennallista veroa ei kirjata verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jonka hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä. Laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallisen verosaamisen määrää ja hyödyntämisen todennäköi-

suuttä arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat esitetään taseessa omina erinään sisältyen pitkäaikaisiin varoihin tai velkoihin. Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan siinä tapauksessa, että yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuva verosaaminen ja -velka keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Arvonlisävero ja muut vastaavat välilliset verot vähennetään myyntituottojen määrästä. Mahdolliset muut verot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Veroviranomaisille maksettava arvonlisäveron ja muiden vastaavien välillisten verojen määrä esitetään lyhytaikaisena velkana taseen erässä Muut velat ja veroviranomaisilta saatava määrä lyhytaikaisena saamisena taseen erässä Muut saamiset.

Tuloutusperiaatteet

Myydyt tavarat ja tuotetut palvelut

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit, edut ja tosiasiallinen määräysvalta ovat siirtyneet ostajalle, tuotot ja liiketoimeen kohdistuvat kulut on määritettävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että liiketoimeen liittyvä taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi.

Kirjattavat tuotot määritetään saadun tai saatavan vastikkeen käyvän arvon perusteella. Kirjattava tuottojen määrä ei sisällä ulkopuolisten puolesta perittyjä määriä kuten arvonlisäveroa.

Tuotot palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan. Tuotot palveluista kirjataan valmistusasteen mukaisesti silloin, kun liiketoiminnan lopputulos on arvioitavissa luotettavasti. Lyhytaikaisten palveluiden osalta tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Kun palvelut suoritetaan tietynä ajanjaksona, tuotot kirjataan tasaerinä kyseiselle ajanjaksolle, ellei joku muu menetelmä kuvaa paremmin valmistumisastetta.

Korot, rojalit ja osingot

Korko-, rojalit ja osinkotuotot kirjataan, kun on todennäköistä, että liiketoimintaan liittyvä taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja tuotot ovat määritettävissä luotettavasti. Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmää noudattaen. Rojalit tuotot kirjataan suoriteperusteisesti sopimuksen tosiasiallisen sisällön mukaan ja osingot silloin, kun osakkeenomistajan oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Konserni luokittelee pitkäaikaisen omaisuuserän tai luovutettavien erien ryhmän ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät myytävänä olevaksi, jos erän kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä. Tällöin omaisuuserä on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tavanomaisin ehdoin, johto on sitoutunut omaisuuserän myyntiä koskevaan suunnitelmaan, aktiiviset myyntiponnistelut on käynnistetty ja myynnin odotetaan erittäin todennäköisesti tapahtuvan vuoden kuluessa.

Myytävänä olevat omaisuuserät sekä lopetettuun toimintoon liittyvät omaisuuserät, jotka on luokiteltu myytävänä oleviksi, arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä johtuvilla menoilla. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät, myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatut erät sekä luovutettavien erien ryhmään sisältyvät velat esitetään taseessa erillään muista omaisuuseristä.

Lopetettu toiminto on yhteisön osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka edustaa erillistä merkittävää liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta, on osa yhtä koordinoitua merkittävän liiketoiminta-alueen tai maantieteellisen alueen luopumissuunnitelmaa tai on tytäryhtiö, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetetun toiminnon tulos verojen jälkeen esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: lainat ja muut saamiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella, ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä. Konsernin rahoitusvarat ovat tällä hetkellä sellaisia, että ne luokitellaan joko lainat ja muut saamiset -ryhmään tai myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

Konserni kirjaa rahoitusvarojen ostot ja myynnit kaupantekopäivän perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu konsernin myynti- ja muut saamiset ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Lyhytaikaiset myyntisaamiset on merkitty kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä epävarmoilla saamisilla. Pitkäaikaisen saamisen arvostamisessa arvioidut vastaiset maksut diskontataan nykyhetkeen. Saamiset sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluessa.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Konsernin muut rahoitusvarat on luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat osakkeista ja korollisista sijoituksista ja ne arvostetaan käypään arvoon. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkitään arvonmuutosrahastoon omaan pääomaan. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Käyvän arvon määrittely

Rahoitusvarojen käypä arvo määritetään ensisijaisesti käyttäen markkina-arvoja. Niiden puuttuessa käytetään käyvän arvon määrittämiseen vastaavien instrumenttien markkina-arvoja tai rahavirtojen diskonttausta.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Käytetyt luottolimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta vain silloin, kun sopimusperusteinen oikeus rahavaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai konserni siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle siten, että erän omistamiseen liittyvät riskit ja edut tai sitä koskeva määräysvalta siirtyvät toiselle osapuolelle.

Arvonalentuminen

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Mikäli näyttöä mahdollisesta arvonalentumisesta on, tappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen erän käyvän arvon tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Arvonalentuminen kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä (kuten epäonnistuneet perintätoimenpiteet) siitä, että saamista ei saada perittyä täysimääräisenä.

Tuloslaskelmaan kirjattavan arvonalentumistappion suuruus määritetään saamisen kirjanpitoarvon ja efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä tilikaudella ja vähennyksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan, kirjattu tappio perutaan tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Alkuperäisen arvostuksen jälkeen kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Hankintamenuun ja efektiivisen koron menetelmän tuottaman tasearvon välinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti velan juoksuaikana.

Rahoitusvelat esitetään jaettuna pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin niiden realisoituaikojen perustella. Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta.

Johdannaiset, kytketyt johdannaiset ja suojauslaskenta

Johdannaiset kirjataan sopimuksentekohetkellä taseeseen niiden hankintamenuun, jonka jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisopimuksen käyttötarkoituksen mukaisesti. Niiden johdannaisopimusten, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat tehokkaita suojausinstrumentteja, arvomuutokset esitetään yhtenevästi suojatun eron kanssa tuloslaskelmassa. Muiden johdannaisopimusten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Konserni on tehnyt tilikauden aikana

johdannaisopimuksia, jotka ovat edelleen voimassa tilinpäätöshetkellä. Johdannaisilla suojataan osa Ruotsin kruunumääräisestä translaatiopositioista.

Osakepääoma ja omat osakkeet

Konserni esittää ulkona olevat kantaosakkeet osakepääomana. Hallussa olevat omat osakkeet esitetään oman pääoman vähennyksenä. Omien osakkeiden ostoista, myynneistä, liikkeeseenlaskusta tai mitätöinnistä ei kirjata voittoa tai tappiota tuloslaskelmaan vaan maksetut tai saadut vastikkeet kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Seuraavassa on lueteltu ne julkaistut standardit, tulkinnat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin ja tulkintoihin, jotka konserni ottaa käyttöön 1.1.2012. Konserni on selvittämässä muutosten vaikutuksia tulevaan tilinpäätökseen.

IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

- Taseesta pois kirjaaminen: Muutos tuo lisää läpinäkyvyyttä rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämiseen ja parantaa käyttäjien saamaa kuvaa rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen. Aikaisempi soveltaminen on sallittua, jos EU hyväksyy muutoksen.

IAS 12 (muutos) Tuloverot - Laskennalliset verot: IAS 12 sisältää nykyisen vaatimuksen, että omaisuuserään liittyvän laskennallisen veron määrittäminen riippuu siitä, odotetaanko omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä kerryttävän käyttämällä omaisuuserää vai myymällä se. Silloin kun sovelletaan IAS 40:n ”Sijoituskiinteistöt” mukaista käyvän arvon mallia, voi olla vaikeaa ratkaista, perustuuko kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertyminen käyttöön vain myyntiin. Tämä muutos tuo poikkeuksen, joka koskee käypään arvoon arvostettavaan sijoituskiinteistöön liittyvien laskennallisten verosaamisten tai -velkojen määrittämistä. Muutosten seurauksena SIC-21 ”Tuloverot -uudelleen arvostettujen, ei poistojen kohteena olevien omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavan määrän kertyminen” ei enää koske käypään arvoon arvostettavia sijoituskiinteistöjä. Muut SIC-21:een sisältyvät vaatimukset siirretään IAS 12:een ja tulkinta kumotaan.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulema voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valintaan ja soveltamiseen liittyvä harkinta

Konsernin johto käyttää harkintaa tehdessään päätöksiä tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden valinnassa ja näiden soveltamisessa. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassaolevassa IFRS -normistossa on vaihtoehtoisia kirjaamis-, arvostamis- tai esittämistapoja. Johto on käyttänyt harkintaa mm. leasingsopimusten ja rahoitusvarojen luokittelussa sekä tilinpäätöksen esittämistavassa.

Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aikaisemmat kokemukset sekä tulevaisuutta koskevat, tilinpäätöshetkellä todennäköisimpinä pidetyt oletukset, jotka liittyvät muun muassa konsernin taloudellisen toimintaympäristön odotettuun kehitykseen myynnin ja kustannustason kannalta. Konsernissa seurataan arvioiden ja olettamusten toteutumista sekä näiden taustalla olevien tekijöiden muutoksia säännöllisesti yhdessä liiketoimintayksiköiden kanssa käyttämällä useita, sekä sisäisiä että ulkoisia tietolähteitä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita ja olettamusta korjataan.

Laskenta-arvioita ja johdon harkintaa on käytetty mm. määrittäessä tiettyjen omaisuuserien realisoitavuutta, aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellista vaikutusaikaa, laskennallisia verosaamia (liitetieto 17), yritysten yhteenliittymiseen liittyvää hankintamenon kohdistamista ja osakkeiden takaisinostovelvoitteen hintaa sekä suoritettaessa arvonalentumistestausta, missä rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla (liitetieto 14). Arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

3. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Konserni altistuu normaalissa liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä konsernihallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusriskien epäsuotuisat vaikutukset konsernin tulokseen, omaan pääomaan ja maksuvalmiuteen.

Markkinariskit

Valuuttariski

Konserni toimii kansainvälisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville transaktioriskeille ja riskeille, jotka syntyvät, kun eri valuutoissa olevat sijoitukset muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Konsernin kannalta suurimmat valuuttariskit aiheutuvat Ruotsin kruunun valuuttakurssivaihtelusta. Valuuttakurssiriski aiheutuu pääasiassa siitä, että Enfolla on tytäryhtiö kyseisessä maassa. Valuuttakurssiriskiä vähentää se, että kyseisen maan kaupankäynti tapahtuu pääasiassa maan omassa valuutassa, jolloin tuottojen ja kulujen valuuttakurssimuutokset netottuvat toisiaan vastaan. Toimintamallista johtuen kassavirtavaikutteisia valuuttakurssieroja realisoituu melko vähäisessä määrin ja näiden erien suojaamispäätökset tehdään tapauskohtaisesti.

Tytäryhtiösijoitusten ja konsernin sisäisten rahoitustapahtumien osalta valuuttakurssien muutokset aiheuttavat vaihtelua konsernin omaan pääomaan. Tämän lisäksi oman pääoman valuuttariskiä syntyy voittovarojen ja tilikauden tuloksen kautta. Vuoden 2011 lopussa oman pääoman valuuttamääräinen translaatiopositio oli noin 18,0 miljoonaa euroa (2009: 16,6 milj. euroa). Positioon on sisällytetty euromaiden ulkopuolisiin tytäryhtiöihin omana pääomana tehty sijoitus sekä voittovarat. Positio muodostuu lähes yksinomaan kruunumääräisistä sijoituksista. Lisäksi konsernilla on 308 miljoonan Ruotsin kruunun (n. 34,6 m €) sisäinen laina nettosijoituksena ulkomaisessa toiminnassa.

Translaatiopositiota on suojattu tilikauden aikana tehdyillä johdannaissojimuksilla ja Ruotsin kruunun määräisillä lainoilla.

Konsernin ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

1 000 €	2011		2010	
	SEK	RUB	SEK	RUB
Pitkäaikaiset varat	53 407	109	46 142	4
Pitkäaikaiset velat	42 079	0	36 369	0
Lyhytaikaiset varat	24 775	0	17 155	51
Lyhytaikaiset velat	19 491	0	10 372	0

Konsernin ulkopuoliset lainat ovat sekä euro- että Ruotsin kruunumääräisiä ja altistuvat siten osittain valuuttakurssimuutoksille.

Emoyhtiöllä on lisäksi vähäisessä määrin USD, GBP ja SEK -määräisiä ostosopimuksia. Liiketoiminnan luonteen vuoksi tilauksen ja toimituksen välinen aika on lyhyt ja valuuttariski jää sen vuoksi pieneksi.

Konsernin realisoituneet valuuttakurssitappiot vuonna 2011 olivat -12,1 tuhatta euroa (2010: voitto 35 t €).

Herkkyysanalyysi valuuttakurssimuutosten osalta

Muutosprosentti = keskimääräinen volatiliteetti edellisen 12 kk ajalta

1 000 €	2011		2010	
	SEK		SEK	
Muutosprosentti	7,04		6,98	
Vaikutus				
Verojen jälkeiseen voittoon		-3 / +3		+58 / -50
Omaan pääomaan		+1 258/ -1 093		+1 243/ -1 081

Korkoriski

Konsernin korollinen velka sekä vähäisessä määrin konsernin lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat sen rahavirran korkoriskille.

Konsernin korollisten lainojen määrä 31.12.2011 oli 32 062 tuhatta euroa (2010: 29 667 tuhatta euroa). Konsernin korollinen nettovelka oli tilinpäätöshetkellä 29 738 tuhatta euroa (31.12.2010: 23 997 tuhatta euroa).

Konsernin lainasalkku 31.12.2011 muodostuu 175,5 miljoonan SEK määräisistä rahalaitoslainoista (19,7 meur), 9,7 miljoonan euron TEL- takaisinlainasta sekä 2,7 miljoonan euron rahalaitoslainasta. Sovituista lainoista erääntyy maksettavaksi 6,7 miljoonaa euroa vuoden 2012 aikana. Vuosien 2013-2016 aikana erääntyy 23,7 miljoonaa euroa ja loput 1,7 miljoonaa euroa myöhemmin. Lainoista on kiinteäkorkoista 30% ja loput vaihtuvakorkoisia.

Konsernin muu korollinen velka 3 687 tuhatta euroa muodostuu rahoitusleasingsopimusten maksuvelvoitteista. Rahoitusleasingsopimukset perustuvat kiinteisiin maksueriin ja korkojen muutos ei välittömästi vaikuta maksettavaan rahoitusleasingmaksun määrään.

Konserni analysoi pääasiallisen lainarahoituksen osalta mahdollisten korkomuutosten vaikutusta tulokseen. Konsernin kokonaiskorkoprosentti oli vuonna 2011 4,0 % (2010 3,7%). 10 % kasvu korkoprosenttiin olisi pienentänyt konsernin tulosta ja siten omaa pääomaa 100 tuhatta euroa.

Sijoitustoiminnan markkinariski

Konsernin sijoituspolitiikan mukaisesti konserni sijoittaa vain matalariskisiin markkinarahatalletuksiin, pankkien sijoitustodistuksiin sekä lyhyen koron rahastoihin, jolloin sijoitustoimintaan liittyvä riski pysyy vähäisenä. Konserni ei sijoituspolitiikkansa vuoksi altistu noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille.

Maksuvalmius

Konsernissa pyritään jatkuvasti seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Konsernin rahoituksen saatavuuden ja joustavuuden takaamiseksi rahoituksen hankinnassa on käytetty useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä kiinnitetty huomioita lainojen tasapainoiseen maturiteettijakaumaan ja sopiviin laina-aikoihin. Yhtiö tarkkailee lainakovenanttien ehtojen täyttymistä säännöllisesti ja raportoi ne rahoituslaitoksille 4 kertaa vuodessa. Konserni on täyttänyt kaikki lainakovenanttien ehdot.

Konserni sijoittaa rahat matalariskisiin ja erittäin likvideihin instrumentteihin. Konsernilla on 31.12.2011 5 977 tuhatta euroa rahavaroja (31.12.2010 8 143 tuhatta euroa) sekä 33 tuhatta euroa (2010: 285 tuhatta euroa) likvidejä rahastosijoituksia. Konsernin maksuvalmius on tilinpäätöshetkellä hyvä. Konsernilla on lisäksi käyttämättömiä luottolimiitteja n. 2 m € edestä.

Rahoitusvelkojen erääntymistiedot esitetään liitetiedossa 23.

Konsernin ostovelat, 6 727 tuhatta euroa, samoin kuin muut lyhytaikaiset korottomat velat, 21 695 tuhatta euroa, erääntyvät maksettavaksi vuoden 2012 aikana.

Luottoriski

Rahoituksen luottoriskien minimoimiseksi konserni tekee sopimuksia ainoastaan vakavaraisten rahalaitosten ja muiden vastapuolten kanssa. Asiakkaiden luottokelpoisuus tarkastetaan säännöllisesti. Konsernilla ei ole merkittäviä saamisten luottoriskikeskittymiä, sillä konsernilla on jakautunut asiakaskunta. Tilikauden 2011 aikana kirjattujen luottotappioiden määrä oli kolme tuhatta euroa (2010: tuhat euroa). Konsernin luottoriskin enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa.

Myyntisaamisten ikäjakauma 31.12.

1 000 €	2011		2010	
Erääntymättömät	24 657	86,9 %	22 655	89,8 %
1-14 pv	1 654	5,8 %	877	3,5 %
15-30 pv	314	1,1 %	742	2,9 %
31-60 pv	1 094	3,9 %	324	1,3 %
61-90 pv	303	1,1 %	132	0,5 %
91 pv	349	1,2 %	487	1,9 %
	28 371	100,0 %	25 218	100,0 %

Pääoman hallinta

Konsernin pääomanhallinnan pyrkimyksenä on optimaalisen pääomarakenteen avulla tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa tavoitteena paras mahdollinen tuotto. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset.

Pääomarakenteeseen vaikutetaan mm. osingonjaon ja investointien rahoituksen suunnittelun kautta. Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti nettovelkaantumisasteella. Nettovelkaantumisaste ja korollisten nettovelkojen kehittymistä kuvaavat tiedot esitetään tunnuslukutaulukossa.

4. TOIMINTASEGMENTIT

Enfo Oyj:llä on kaksi raportoitavaa segmenttiä, jotka ovat konsernin strategisia liiketoimintayksiköitä. Strategiset liiketoimintayksiköt tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksiköinä, sillä niiden liiketoiminta edellyttää erilaisen markkinointistrategian ja erilaisten jakelukanavien käyttöä.

Konsernin raportoitavat segmentit ovat:

Tietotekniikkapalvelut sisältävät ulkoistuspalveluita, datakeskuspalveluita, työasemapalveluita, sovelluspalveluita ja -ratkaisuja, konsultointia sekä tietotekniikkalaitteiden ja -ohjelmistojen sekä niihin liittyvien palveluiden myyntiä. Tietotekniikkapalveluilla on liiketoimintaa Suomessa ja Ruotsissa

Tiedonvälityspalvelut muodostuu myynti- ja ostolaskupalveluista sekä tiedonvälityksestä. Tiedonvälityspalvelut toimii pääasiassa Suomessa.

Muut toiminnot kohdassa esitetään konsernipalvelut, holding-yhtiöt sekä muut tuloksen ja taloudellisen aseman kannalta vähäiset yksiköt.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien tulokseen ennen rahoituseriä ja veroja. Taseen varoja ja velkoja ei sisäisessä raportoinnissa kohdisteta segmenteille. Konsernin edellä mainituista arvioinneista ja resurssointipäätöksistä vastaa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä. Segmenteille on kohdistettu hallinnon kustannuksia sisäisen raportoinnin mukaisesti siltä osin, kun ne liittyvät liiketoimintaan. Segmenttien investoinnit sisältävät investoinnit aineettomiin (ml. liikearvo) ja aineellisiin hyödykkeisiin.

IFRS
 1 000 €

1.1.2011-31.12.2011

	Tietotekniikkapalvelut	Tiedonvälityspalvelut
Tuotot		
Ulkoinen liikevaihto	108 103	35 138
Palvelumyynti	90 031	35 036
Laitte- ja ohjelmistomyynti	18 072	102
Sisäinen liikevaihto	1 769	47
Liikevaihto yhteensä	109 872	35 185
Tulos		
Liikevoitto	2 273	4 996
Muut tiedot		
Investoinnit	11 102	55
Poistot	3 441	487

1.1.2010 - 31.12.2010

	Tietotekniikkapalvelut	Tiedonvälityspalvelut
Tuotot		
Ulkoinen liikevaihto	104 391	33 174
Palvelumyynti	80 945	33 125
Laitte- ja ohjelmistomyynti	23 446	49
Sisäinen liikevaihto	1 380	40
Liikevaihto yhteensä	105 771	33 214
Tulos		
Liikevoitto	3 593	5 097
Muut tiedot		
Investoinnit	2 918	322
Poistot	3 679	496

Täsmätyslaskelmat
Tuotot

	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Raportoitavien segmenttien tuotot	145 057	138 985
Kaikkien muiden segmenttien tuotot	0	0
Sisäisten tuottojen eliminointi	-1 816	-1 420
Konsernin tuotot yhteensä	143 241	137 565

Tulos

Raportoitavien segmenttien liiketulos	7 269	8 690
Kaikkien muiden segmenttien liiketulos	-12	-84
Rahoituserät	-952	-664
Konsernin tulos ennen veroja yhteensä	6 305	7 942

Poistot

Raportoitavien segmenttien poistot	3 929	4 175
Kaikkien muiden segmenttien poistot	539	477
Konsernin poistot yhteensä	4 467	4 652

Investoinnit

Raportoitavien segmenttien investoinnit	11 157	3 240
Kaikkien muiden segmenttien investoinnit	175	63
Konsernin investoinnit yhteensä	11 332	3 303

IFRS
 1 000 €

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni toimii maantieteellisesti pääasiassa Suomessa ja Ruotsissa.

	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Tuotot (ulkoiset)		
Suomi	89 780	94 859
Muut maat	53 461	42 706
Konsernin tuotot yhteensä	143 241	137 565
Pitkäaikaiset varat		
Suomi	19 887	19 724
Muut maat	53 407	46 142
Konsernin pitkäaikaiset varat	73 294	65 866
5. Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden ja liiketoiminnan luovuttamisen myyntivoitot	2	12
Muut	4	24
Saadut korvaukset	640	0
Yhteensä	646	36
6. Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	18 453	26 145
Varaston muutos	187	-83
Ulkopuoliset palvelut	37 303	33 024
Yhteensä	55 944	59 086

7. Palkat ja muut työsuhte-etuudet

	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Palkat ja palkkiot	48 660	41 771
Henkilöstörahaston voittopalkkio	16	362
Eläkevakuutusmaksut ja eläkkeet maksupohjaiset eläkejärjestelyt	7 134	6 356
Muut henkilösivukulut	2 870	2 335
Yhteensä	58 680	50 825

Johdon työsuhte-etuuksista kerrotaan liitetiedossa 25 Lähipiiri-informaatio. Osakepalkitsemisesta on lisätietoa liitetiedossa 22.

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella

Tietotekniikkapalvelut	636	593
Tiedonvälityspalvelut	75	73
Muut toiminnot	16	15
Yhteensä	727	681

8. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet	2 331	2 820
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2 137	1 832
Poistot yhteensä	4 467	4 652
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	4 467	4 652

Rahoitusleasingpoistot on jaettu aineellisiin ja aineettomiin myös vertailutilikauden osalta.

IFRS
 1 000 €

	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
9. Liiketoiminnan muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilöstökulut	2 219	2 139
Matkakulut	2 118	1 864
Toimitilakulut	3 985	3 840
Ajoneuvokulut	1 632	1 524
Laite- ja ohjelmistokulut	1 616	1 241
Muut hallintokulut	3 604	1 925
Puhelin- ja datakulut	799	668
Markkinointi-, myynti- ja edustuskulut	1 247	923
Liiketoiminnan muut kulut	319	308
Yhteensä	17 538	14 432

Konsernilla ei ole ollut olennaisia tutkimus- ja kehittämismenoja. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy vuokratulua 5 459 t € (vuonna 2010 5 609 t €)

Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastus	156	109
Todistukset ja lausunnot	20	2
Veroneuvonta	19	11
Muut palvelut	30	
Yhteensä	224	122

10. Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	7	
Korkotuotot	234	11
Myyntivoitot		
Kurssivoitot	161	413
Muut rahoitustuotot		553
Rahoitustuotot yhteensä	402	977

	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Korkokulut	1 183	1 265
Kurssitappiot	26	376
Muut rahoituskulut	145	
Rahoituskulut yhteensä	1 353	1 641

11. Tuloverot		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	2 634	1 930
Edellisten tilikausien verot	-4	-10
Laskennallisen verovelan ja -saamisen muutos	-988	224
Yhteensä	1 642	2 144

Voimassa olevan verokannan (Suomessa 26 % vuonna 2011 ja 2010) mukaisesti laskettujen verojen vertailu tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin:

Tulos ennen veroja	6 305	7 942
Verot laskettuna voim. olevalla verokannalla (26%)	1 639	2 065
Ulkomaisten tyttäreiden poikkeavat verokannat	1	29
Verokannan muutos ulk. Tytäryhtiössä	102	0
Vähennyskeltottomat kulut	-9	69
Verovapaat tulot	-89	-9
Tappioista kirjaamaton laskennallinen verosaaminen		
Aikaisempien tilikausien verot	-4	-10
Verot tuloslaskelmassa	1 642	2 144

Suoraan omaan pääomaan kirjatut verot ja muu erittely laskennallisten verojen muutoksesta liitetiedossa 17 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.

IFRS
 1 000 €

12. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	1.1.-31.12.2011	1.1. -31.12.2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (tuhatta euroa)	4 228	5 798
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (tuhatta kappaletta)	588	567
Osakekohtainen tulos (EUR/osake)	7,19	10,23

13. Aineelliset hyödykkeet

	2011	2010
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	21 429	18 788
Lisäykset	1 894	2 708
Lisäykset liiketoimintojen yhdistämisestä	689	
Vähennykset	-61	-153
Kurssierot	8	86
Hankintameno 31.12.	23 959	21 429
Kertyneet poistot 1.1.	3 969	15 729
Vähennysten kertyneet poistot	-28	-109
Tilikauden poistot	2 100	1 810
Kurssierot	3	30
Kertyneet poistot 31.12.	19 535	17 460
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 424	3 969

Muut aineelliset hyödykkeet

	2011	2010
Hankintameno 1.1.	203	274
Lisäykset	887	9
Vähennykset	-179	-91
Kurssierot		11
Hankintameno 31.12.	911	203
Kertyneet poistot 1.1.	72	41
Tilikauden poistot	40	26
Kurssierot		5
Kertyneet poistot 31.12.	112	72
Kirjanpitoarvo 31.12.	799	131
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	5 223	4 100

Koneet ja kalusto -ryhmään sisältyy rahoitusleasingsojimuksella hankittua omaisuutta seuraavasti:

Hankintameno 1.1.	3 524	974
Lisäykset	2 159	2 550
Vähennykset	-5	
Hankintameno 31.12.	5 678	3 524
Kertyneet poistot 1.1.	1 121	445
Kauden poisto	1 221	676
Kertyneet poistot 31.12.	2 342	1 121
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 403	529
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 336	2 403

IFRS
 1 000 €

14. Aineettomat hyödykkeet

Konsernin aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin liikearvosta ja hankituista ohjelmistoista.

Konsernilla ei ole olennaista määrää sisäisesti valmistettuja hyödykkeitä. Konsernilla ei ole aineettomia hyödykkeitä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika.

	2011	2010
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	57 191	51 782
Lisäykset	4 590	3
Lisäykset liiketoimintojen yhdistämisestä	1 026	0
Vähennykset	-3	0
Kurssiero	462	5 406
Kirjanpitoarvo 31.12.	63 266	57 191
Asiakassuhteet ja tuotemerkit (liiketoimintojen yhdistäminen)		
Hankintameno 1.1.	9 585	8 238
Lisäykset	2 020	
Kurssiero	-107	1 347
Vähennykset		
Hankintameno 31.12.	11 498	9 585
Kertyneet poistot 1.1.	7 567	4 734
Poistot	1 185	2 095
Kurssiero	-251	738
Kertyneet poistot 31.12.	8 501	7 567
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 997	2 018

	2011	2010
Muut aineettomat hyödykkeet *		
Hankintameno 1.1.	8 376	7 697
Lisäykset	225	588
Vähennykset		
Siirrot erien välillä	180	91
Kurssierot	-152	
Hankintameno 31.12.	8 629	8 376
Kertyneet poistot 1.1.	6 290	5 388
Vähennysten kertyneet poistot		51
Poistot	1 173	851
Kurssierot	-24	
Kertyneet poistot 31.12.	7 439	6 290
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 190	2 086

* Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät pääasiassa lisenssejä ja atk-ohjelmistoja.

Aineettomat hyödykkeet sisältävät rahoitusleasinghyödykkeitä seuraavasti:

	2011	2010
Hankintameno 1.1.	423	98
Lisäykset	129	325
Hankintameno 31.12.	552	423
Kertyneet poistot 1.1.	88	14
Kauden poisto	157	74
Kertyneet poistot 31.12.	245	88
Kirjanpitoarvo 1.1.	335	84
Kirjanpitoarvo 31.12.	307	335

IFRS
1 000 €

Liikearvo on allokoitu arvonalentumistestausta varten kassavirtaa tuottaville yksiköille. Kassavirtaa tuottavat yksiköt vastaavat määritettyjä segmenttejä, mikä on taso, jolla johto seuraa liiketoimintaa ja siihen liittyvää liikearvoa. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty perustuen käyttöarvolaskelmiin. Laskelmat perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat 3 vuotta. Ennakoidut rahavirrat diskontataan nykyhetkeen.

	Diskonttauskorko		Allokoitu liikearvo	
	2011	2010	2011	2010
Tietotekniikkapalvelut				
Suomi	7,8 %	8,2 %	12 304	12 304
Ruotsi	7,8 %	8,2 %	50 567	44 887
Yhteensä			62 871	57 191

Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ennustettu käyttäen 2 % kasvuoletusta. Käytetty kasvuoletus ei ylitä toimialan pitkäaikaista keskimääräistä kasvua.

Laskelmien toteutumiseen vaikuttaa seuraavat käytetyt oletukset:

Ennustettu liikevaihto: Oletusten taustalla on näkemys markkinoiden yleisestä kasvu- ja hintakehityksestä sekä arvio konsernin markkinaosuudesta. Oletusten arvot perustuvat johdon aikaisempaan kokemukseen liiketoiminnan kehittymisestä, tämänhetkiseen markkinaosuuteen sekä aikaisemmin tapahtuneeseen markkinaosuuden kehittymiseen ja ulkopuolisten tahojen antamiin arvioihin alan tulevaisuuden näkymistä.

Henkilöstö- ja muiden kustannusten kehitys: Johdon käyttämät oletukset perustuvat aikaisempaan kokemukseen henkilöstökustannusten kehityksestä, tiedossa oleviin palkankorotussopimuksiin sekä yleiseen näkemykseen henkilöstökustannusten kehittymisestä.

Diskonttauskorko: Laskelmissa käytetty korko on määritetty painotetun pääomakustannuksen (WACC, weighted average cost of capital) avulla. Käytetty korko kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Ilmoitettu diskonttauskorko on määritetty ennen veroja.

Suoritettujen arvonalentumistestien tuloksena yrityksellä ei ole arvonalentumiskirjaustarvetta. Arvonalentumistestauksessa määritetty kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää selkeästi testattujen yksiköiden kirjanpitoarvon, joten johdon käsityksen mukaan laskelmissa käytettyjen keskeisten oletusten ajateltavissa oleva mahdollinen muutos ei aiheuttaisi arvonalentumistilannetta.

15. Myytävissä olevat sijoitukset

	2011	2010
Pitkäaikaiset		
1.1.	144	135
Käyvän arvon muutokset	-10	9
31.12.	133	144
Lyhytaikaiset		
1.1.	285	275
Käyvän arvon muutokset		9
Vähennykset	-252	
31.12.	33	285

Myytävissä olevat sijoitukset muodostuvat pääasiassa rahastosijoituksista sekä vähäisistä osakesijoituksista.

16. Pitkäaikaiset saamiset

Vakuustalletukset	87	134
Muut pitkäaikaiset saamiset		192
Yhteensä	87	326

IFRS
 1 000 €

17. Laskennalliset verosaamiset ja -velat
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2011 aikana:

	31.12.2010	Kirjattu tulos- laskel- maan	Kirjattu omaan pää- omaan	Kurssi- ero	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset:					
Aineelliset ja aineetto- mat hyödykkeet: erilai- nen poistoaika verotuk- sessa, aktivoitunut rahoit- usleasinghyödykkeet	427	-33			394
Vahvistetut tappiot	3				3
Yhteensä	431	-33			398
Laskennalliset verovelat:					
Aktivoitunut aineettomat hyödykkeet	158	-70			88
Aineellisten hyödykkei- den erilainen poistoaika verotuksessa	17	104	165	1	286
Rahoitusvarojen arvostus käypään arvoon	19		-3		16
Yrityskauppojen yhteydessä kirjatut aineettomat hyödykkeet	565	-309	531	1	788
Tuloksen siirto verotuksessa	1 252	-746			507
Yhteensä	2 011	-1 021	692	1	1 685

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2010 aikana:

	31.12.2009	Kirjattu tulos- laskel- maan	Kirjattu omaan pää- omaan	Kurssi- ero	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset:					
Aineelliset ja aineetto- mat hyödykkeet: erilai- nen poistoaika verotuk- sessa, aktivoitunut rahoit- usleasinghyödykkeet	414	13			427
Vahvistetut tappiot	3	3			6
Yhteensä	416	16			431
Laskennalliset verovelat:					
Aktivoitunut aineettomat hyödykkeet	200	-66	24		158
Aineellisten hyödykkei- den erilainen poistoaika verotuksessa	26	-13	4		17
Rahoitusvarojen arvostus käypään arvoon	15	4			19
Yrityskauppojen yhtey- dessä kirjatut aineettomat hyödykkeet	916	-451	100		565
Tuloksen siirto verotuksessa	380	768	104		1 252
Yhteensä	1 537	242	232		2 011

Laskennalliset verosaamiset ja -velat esitetään taseessa netotettuna siinä tapauksessa, että yhteisöllä on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuva verosaaminen ja -velka keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Laskennallisista verovelosta noin 440 tuhatta euroa (2010: 234 tuhatta euroa) odotetaan realisoituvan 12 kk:n kuluessa. Laskennallisten verosaamisten ei odoteta realisoituvan seuraavan 12 kk:n kuluessa (2010: 0 tuhatta euroa).

IFRS
 1 000 €

18. Vaihto-omaisuus

	2011	2010
Aineet ja tarvikkeet	338	525
Yhteensä	338	525

19. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset	28 370	25 218
Tuloverosaamiset	2 265	1 185
Saamiset emoyhtiöltä	0	25
Siirtosaamiset		
Ennakkomaksut	7	-10
Eläkevakuutusmaksut	172	0
Muut siirtosaamiset	2 817	2 770
Siirtosaamiset yhteensä	2 995	2 760
Muut saamiset	33	41
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	33 663	29 229

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoa.

20. Rahavarat

Käteinen raha ja pankkitilit	5 977	8 143
Yhteensä	5 977	8 143

Taseen rahavarat vastaavat rahavirtalaskelmassa esitettyjä rahavaroja. Rahavarojen käyvät arvot eivät eroa kirjanpitoarvosta.

21. Oma pääoma
Osakepääoma

Seuraavassa on esitetty muutokset osakkeiden lukumäärissä.

	Liikkeeseen lasketut osakkeet	Omat osakkeet	Ulkona olevat osakkeet
31.12.2009	564 256	140	564 116
Omien osakkeiden ostaminen		450	
Omien osakkeiden myynti		-512	
Osakeanti*	22 464		
31.12.2010	586 720	78	586 642
	Liikkeeseen lasketut osakkeet	Omat osakkeet	Ulkona olevat osakkeet
31.12.2010	586 720	78	586 642
Omien osakkeiden ostaminen		606	
Omien osakkeiden myynti			
Osakeanti*	2 400		
31.12.2011	589 120	684	588 436

Enfo Oyj:llä on yksi osakesarja. Jokaisella osakkeella on yksi ääni. Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiössä toteutettiin tilikaudella maksullinen suunnattu osakeanti osana yhtiön kannustinjärjestelmää. 27.4.2011 Enfo Oyj:n Henkilöstörahasto HR merkitsi 2400 Enfo Oyj:n osaketta.

Osakkeiden merkintähinnat on kirjattu sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

IFRS
1 000 €

Omat osakkeet

Omat osakkeet esitetään taseessa oman pääoman vähennyksenä. Vuonna 2011 Enfo Oyj osti 606 kpl omia osakkeitaan. Yhtiön hallussa on tilinpäätöspäivänä 684 omaa osaketta. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet vastaavat 0,1 prosenttia osakkeiden ja äänten kokonaismäärästä.

Seuraavassa on esitetty kuvaukset oman pääoman rahastoista.

Ylikurssirahasto

Konsernitaseessa esitetään ylikurssirahastossa sellainen sidottu oma pääoma, joka ei sisälly rekisteröityyn osakepääomaan.

Muuntoerot

Konsernin omaan pääomaan sisältyy muuntoeroja, jotka syntyvät ulkomais-ten tytäryritysten omien pääomien sekä sisäisen nettosijoitusta vastaavan lainasaamisen muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin.

Arvonmuutos- ja muut rahastot

Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten realisoitumattomat käyvän arvon muutokset verovaikutuksella vähennettynä sekä sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston.

1.1.2010	219
Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos	13
Laskennallisen veron osuus	-3
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 407
31.12.2010	1 636
1.1.2011	1 636
Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos	-3
Laskennallisen veron osuus	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	184
31.12.2011	1 817

Suurimmat osakkeenomistajat

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

	Kpl
Osuuskunta KPY	482 750
Enfo Oyj:n henkilöstörahasto HR	13 010
Pohjola Vakuutus Oy	12 740
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	11 202
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	11 202
Einari Vidgrén Oy	4 768
Keskisuomalainen Oyj	4 515
Pohjois-Savon Osuuspankki	3 283
Hannu Isotalo Oy	2 979
Savon Voima Oyj	2 970
Muut	39 701
Yhteensä	589 120

Osingot

Vuonna 2011 osinkoa maksettiin 5,00 euroa osakkeelta yhteensä 2 933 tuhatta euroa. Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2011 osinkoa maksetaan 1,70 euroa osakkeelta. Hallitus ehdottaa myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään yhtiön maksuvalmiuden ja tuloksen sallimis- sa rajoissa enintään 1,90 euron lisäosingosta osaketta kohden. Valtuutuksen ehdotetaan olevan voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen alkuun saakka. Osinko maksetaan sille osakkeenomistajalle, joka on merkitty osin- gonmaksun täsmäytyspäivänä 27.3.2012 Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä on 31.5.2012.

IFRS
1 000 €

22. Osakepalkitseminen

Tulospalkkiojärjestelmän ehdot:

Konsernin avainhenkilöiden pitkäaikaisena kannustimena on käytetty tulospalkkiojärjestelmää. Hallitus päättää vuosittain ennen tilikauden alkua kohderyhmään kuuluvat henkilöt ja heidän tavoitetasonsa ja asettaa järjestelmän kriteereille tavoitteet. Palkkiojärjestelmän tavoitteet ja niiden täytyminen määritetään konsernin ja liiketoimintayksiköiden tulostietojen perusteella. Maksettava enimmäispalkkio ilmaistaan rahana. Järjestelmän perusteella vuosittain maksettava palkkio maksetaan tilikauden päätyttyä huhtikuun loppuun mennessä osakkeina ja / tai rahana. Mahdollisten luovutettavien osakkeiden kappalemäärä määräytyy osakkeiden hintana käytettävän osakekohtaisen oman pääoman mukaan. Hallitus voi kuitenkin tehdä päätöksen palkkion maksamisesta kokonaisuudessaan rahana. Vuoden 2011 tulospalkkiovelka sisältyy taseen velkoihin.

Konsernissa on tilikauden 2010 lopussa otettu käyttöön uusi avainhenkilöiden IFRS 2 -standardin alainen kannustejärjestelmä. Kannustinjärjestelmän kohderyhmään kuuluvat hallituksen päättämät avainhenkilöt. Kannustinjärjestelmään kuulumisen ehtona on, että avainhenkilö on vakituisessa työsuhhteessa yhtiöön ansaintajakson alkaessa ja että avainhenkilö omistaa yhtiön osakkeita hallituksen päätöksen mukaisesti palkkion maksuhetkellä.

Osakepohjaisessa järjestelmässä on kolme yhden vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2011, 2012 ja 2013. Yhtiön hallitus päättää jakson ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet budjetin hyväksynnän yhteydessä. Järjestelmästä annetaan palkkiona yhteensä enintään 25.873 osaketta. Järjestelmän vuoden 2011 palkkio perustui Enfo konsernin liikevoittotavoitteeseen. Liikevoittotavoite en täytynyt vuonna 2011 ja siten tähän tilinpäätökseen ei liity sisälly ko. järjestelmään liittyviä osakepalkkio kirjauksia. Järjestelmään liittyvä takaisinlunastusvelvollisuuteen liittyvä velka on esitetty muissa korottomissa pitkäaikaisissa veloissa.

23. Rahoitusvelat

	2011	2010
Pitkäaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	17 906	16 150
Eläkelainat	7 476	9 667
Rahoitusleasingvelat	2 160	1807
Yhteensä	27 542	27 624
Lyhytaikaiset		
Lainat rahoituslaitoksilta	4 489	1 660
Eläkelainat	2 190	2 190
Rahoitusleasingvelat	1 527	951
Yhteensä	8 206	4 801

Konsernin rahoitusvelat 31.12.2011 syntyvät lainasta rahoituslaitokselta, eläkeyhtiöltä, rahoitusleasingvelasta.

Rahoitusleasingsopimukset ovat tyypillisesti 36 - 48 kk:n sopimuksia, joissa on kiinteä, sopimusajan kattava euromääräinen määritelty maksuerä.

Rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

IFRS
 1 000 €

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä

	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	1 526	927
1 - 5 vuoden kuluessa	1 809	1 468
Yli 5 vuoden kuluessa	351	363
Yhteensä	3 686	2 758

Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo

Yhden vuoden kuluessa	1 563	1 023
1 - 5 vuoden kuluessa	1 866	1 639
Yli 5 vuoden kuluessa	401	432
Yhteensä	3 830	3 094

Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut

446	408
-----	-----

Konsernin muut korolliset velat erääntyvät seuraavasti:

1-6 kk	3 435	1 902
6-12 kk	3 244	1 902
1 - 5 vuotta	23 713	25 864
Yli 5 vuotta	1 669	
Yhteensä	32 061	29 667

Korollisten velkojen efektiivisten korkokantojen painotetut keskiarvot 31.12. olivat:

	2011	2010
Pankkilainat	3,9	3,5
Rahoitusleasingvelat	4,9	5,7

24. Ostovelat ja muut velat
Pitkäaikaiset muut velat

Muut pitkäaikaiset korottomat velat	1 286	137
-------------------------------------	-------	-----

Lyhytaikaiset

Ostovelat	6 727	6 299
Tuloverovelka	2 085	950

Siirtovelat

Henkilöstöön liittyvät velat	7 592	7 226
Saadut ennakot	1 103	1 321
Muut siirtovelat	6 199	5 754
Siirtovelat yhteensä	14 894	14 301

Muut velat	4 716	3 436
------------	-------	-------

Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä

28 246	24 986
--------	--------

Ostovelat ja muut korottomat velat yhteensä

29 532	25 123
--------	--------

Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa.

IFRS
1 000 €

25. Lähipiiri-informaatio

Konsernirakenne

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat 31.12.2011 seuraavat:

Yhtiön nimi	Kotipaikka	Konsernin osuus osakepääomasta, %	Konsernin osuus äänivallasta, %
Emoyhtiö: Enfo Oyj	Kuopio		
Enfo Oyj:n tytäryhtiöt:			
Enfo Holdings Oy	Kuopio	100 %	100 %
Enfo Holdings AB	Tukholma	100 %	100 %
Enfo Sweden AB	Göteborg	100 %	100 %
Enfo Forward AB	Göteborg	100 %	100 %
Enfo Zystems AB	Göteborg	100 %	100 %
Enfo Zipper AB	Göteborg	100 %	100 %
Enfo Zingle AB	Göteborg	100 %	100 %
Zuite by Enfo Oy	Kuopio	100 %	100 %
Zuite Business Consulting AB	Göteborg	30 %	30 %
Enfo Zuite AB	Göteborg	100 %	100 %
Enfo Pointer AB	Tukholma	100 %	100 %
Enfo EnjoyIT Integration AB	Göteborg	100 %	100 %

Tytäryhtiöomistuksiin tilikauden 2011 aikana tapahtuneet muutokset:

Yhtiö on ottanut käyttöön Ruotsissa SAP-konsultointiliiketoimintaa harjoittavan Enfo Zuite AB:n henkilöstön uudistetun sitouttamis- ja kannustejärjestelmän. Uuden järjestelmän myötä yhtiörakennetta uudistettiin ja avainhenkilöistä tulee osaomistajia uusiin liiketoimintayhtiöihin. Muutos astui voimaan 1.10.2011 alkaen.

Enfo Zuite Ab:n henkilöstö siirrettiin Zuite Business Consulting AB:hen ja sitoutettiin osakeomistuksin. Zuite Business Consulting AB:ssä määräysval-

ta syntyy osakassopimusten perusteella. Määräysvallattomien omistajien osuus (70%) on erotettu omaksi rivikseen konsernituloslaskelmassa ja taseen omassa pääomassa.

OOO Enfon likvidointi saatiin päätökseen joulukuussa 2011 ja on siten poistettu tytäryhtiöt listalta.

Enfo Forward AB:ssa määräysvalta syntyy osakassopimusten perusteella. Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta käsitellään konsernitilinpäätöksessä henkilöstökuluna.

Konsernin muu lähipiiri

Konsernin muu lähipiiri muodostuu Enfo Oyj:n emoyhtiöstä Osuuskunta KPY:stä ja sisaryhtiöistä sekä konsernin johdosta, johon sisältyy konsernin hallitus, toimitusjohtaja sekä konsernin johtoryhmä sekä heidän puolisonsa ja samassa kotitaloudessa asuvat sukulaiset.

Johdon työsuhde-etuudet

	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 052	1 069

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen tietoja esitetään emoyhtiön tilinpäätöksessä liitetiedossa 5.

Muut lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat ja avoimet saldot

Tavaroiden ja palveluiden myynnit		
Emo- ja sisaryhtiöt	307	288
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Emo- ja sisaryhtiöt	1 358	1063
Myynti- ja muut saamiset		
Emo- ja sisaryhtiöt	33	53
Osto- ja muut velat		
Emo- ja sisaryhtiöt	121	119

IFRS
1 000 €

Konserni on tehnyt kahdeksan vuotta kattavan vuokrasopimuksen 1.1.2012 lähtien Osuuskunta KPY:n kanssa koskien Kiinteistö Oy Siilinjärven Lentokapteenissa olevia laitetiloja. Vuokravastuu sisältyy vastuulaskelmaan. Konsernilla ei ole muita merkittäviä liiketapahtumia, saamia tai velkoja tai takauksia lähipiirin kanssa.

26. Tiedot yrityshankinnoista

Enfo Oyj:n tytäryhtiö Enfo Sweden AB ja Bergman Holding AB allekirjoittivat 31.1.2011 yrityskaupan, jolla Enfo osti EnjoyIT Integration AB:n koko osakekannan. EnjoyIT tuottaa tietojärjestelmien integraatiopalveluja. Yhtiö on yhdistetty konsernitilinpäätökseen 1.2.2011 alkaen. Yhdentoista kuukauden liikevaihto oli 2,8 milj. euroa ja liikevoitto 0,4 milj. euroa. EnjoyIT:n liiketoiminta kuuluu Tietotekniikkapalvelut-segmenttiin.

Hankittujen varojen ja velkojen arvot hankintapäivänä olivat seuraavat:

Hankintameno	
Hankintameno (maksettu käteisenä)	765
Kirjattu ehdollinen kauppahinta	411
Hankintameno yhteensä	1 176
Hankinnan kohteen varat ja velat käypään arvoon	-15
Liikearvo	1 162
Hankinnan kohteen varat ja velat	käypä arvo
Myynti- ja muut saamiset	219
Rahavarat	15
Varat yhteensä	234
Osto- ja muut lyhytaikaiset velat	219
Velat yhteensä	219

Käyvät arvot vastaavat hankintahetken kirjanpitoarvoja.

Enfo Oyj:n tytäryhtiö Enfo Sweden AB ja Bisnode AB allekirjoittavat 5.9.2011 yrityskaupan, jolla Enfo osti koko Pointer Sweden AB:n osakekannan. Pointer tuottaa tietovarastointiin ja raportointiin liittyviä palveluja. Yhtiö on yhdistetty konsernitilinpäätökseen 1.9.2011 alkaen. Neljän kuukauden liikevaihto

2,6 milj. euroa oli ja liikevoitto 0,3 milj. euroa. Pointerin liiketoiminta kuuluu Tietotekniikkapalvelut-segmenttiin.

Hankittujen varojen ja velkojen arvot hankintapäivänä olivat seuraavat:

Hankintameno		
Hankintameno (maksettu käteisenä)		5 505
Kirjattu ehdollinen kauppahinta		1 099
Hankintameno yhteensä		6 605
Hankinnan kohteen varat ja velat käypään arvoon		3 078
Liikearvo		3 527
Hankinnan kohteen varat ja velat	käypä arvo	kirjanpitoarvo
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakasuhteet	1 114	0
Tuotemerkit	866	0
Aineelliset hyödykkeet	62	63
Vaihto-omaisuus	3	3
Myynti- ja muut saamiset	1 127	1 150
Rahavarat	1 419	1 448
Varat yhteensä	4 950	2 665
Laskennallinen verovelka	682	165
Muut velat	302	308
Osto- ja muut lyhytaikaiset velat	529	540
Velat yhteensä	1 512	1 012

Konsernin liikevaihto vuonna 2011 olisi ollut 148,3 milj. euroa ja liikevoitto 8,1 milj.euroa, jos edellä esitetyt EnjoyIT intergration AB ja Enfo Pointer AB:n hankinnat olisi yhdistetty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2011 alusta lähtien.

IFRS
 1 000 €

Enfo Oyj:n tytäryhtiö Enfo Sweden AB ja Relacom AB allekirjoittivat 7.10.2011 liiketoimintakaupan, jolla Enfo osti Relacomin sisäisen IT-palveluyksikön Karlskronassa. Liiketoiminta sisältyy konsernitilinpäätökseen 1.10.2011 alkaen. Relacomin liiketoiminta kuuluu Tietotekniikkapalvelut-segmenttiin.

Hankittujen varojen ja velkojen arvot hankintapäivänä olivat seuraavat:

Hankintameno	
Hankintameno (maksettu käteisenä)	1 667
Hankintameno yhteensä	1 667
Hankinnan kohteen varat ja velat käypään arvoon	626
Liikearvo	1 040
Hankinnan kohteen varat ja velat	käypä arvo
Aineelliset hyödykkeet	620
Myynti- ja muut saamiset	175
Varat yhteensä	777
Osto- ja muut lyhytaikaiset velat	151
Velat yhteensä	151

27. Vastuut

Konsernilla on seuraavat vastuut:

	2011	2010
Velat, joiden vakuudeksi on annettu yritysikiinnitys		
Rahalaitoslainat	22 395	17 810
Eläkelainat	9 667	11 857
Lainat yhteensä	32 062	29 667
Yritysikiinnitys	11 396	11 396
Tytäryhtiöosakkeet	14 807	14 807
Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	3 011	2 118
Myöhemmin maksettavat	1 485	792
Yhteensä	4 496	2 910
Muut vuokravastuut	11 476	12 985
Muut vastuusitoumukset	87	133
Yhteensä	16 018	16 028

Konserni on vuokrannut rakennuksia, autoja ja muuta aineellista käyttöomaisuutta IAS 17 Vuokrasopimukset ehtojen mukaisesti.

Vuokra- ja leasingvastuiden erääntymisajat

Muut vuokrasopimukset - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä	15 972	16 302
Yhden vuoden kuluessa	5 832	4 764
Yli yhden ja enintään viiden vuoden kuluttua	9 619	11 470
Yli viiden vuoden kuluttua	521	68
Yhteensä	15 972	16 302

Sopimukseen ei sisälly merkittäviä alivuokrasuhteita eikä ehdollisia vuokria.

Emoyhtiön tilinpäätös (FAS)

Tuloslaskelma	88
Tase	89
Rahoituslaskelma	90
Tilinpäätöksen liitetiedot	91
Tilinpäätöksen päiväys ja allekirjoitukset.....	99
Tilinpäätösmerkintä.....	99
Tilintarkastuskertomus Enfo Oyj:n yhtiökokoukselle.....	100
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	101

FAS
1 000 €

	viite	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Liikevaihto	2	89 993	94 996
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 171	635
Materiaalit ja palvelut	4	-50 640	-54 528
Henkilöstökulut	5	-23 176	-22 527
Poistot ja arvonalentumiset	6	-3 668	-4 147
Liiketoiminnan muut kulut	7	-10 125	-9 984
Liikevoitto		3 555	4 445
Rahoitustuotot ja kulut	8	931	5 732
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		4 486	10 177
Tuloverot	9	-1 777	-2 909
Tilikauden voitto/tappio		2 709	7 267

FAS
1 000 €

	viite	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	10	703	3 345
Aineelliset hyödykkeet	11	914	1 346
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	12	18 018	18 018
Muut osakkeet ja osuudet	12	65	65
Pysyvät vastaavat yhteensä		19 700	22 774
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	13	338	525
Pitkäaikaiset saamiset	14	35 057	35 129
Lyhytaikaiset saamiset	15	16 246	15 796
Rahoitusarvopaperit	16	2	254
Rahat ja pankkisaamiset	17	1 053	4 878
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		52 696	56 582
VASTAAVAA YHTEENSÄ		72 396	79 356

	viite	31.12.2011	31.12.2010
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	18	265	265
Ylikurssirahasto	18	13 316	13 316
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	18	1 767	1 583
Muut rahastot	18	11 756	11 756
Edellisten tilikausien tulos		4 847	560
Tilikauden voitto / tappio		2 709	7 267
Oma pääoma yhteensä		34 660	34 748
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	19	19 852	25 825
Lyhytaikainen	20	17 884	18 784
Vieras pääoma yhteensä		37 736	44 609
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		72 396	79 356

FAS
1 000 €

	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	2 709	7 267
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot	3 668	4 147
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	21	34
Rahoituserät	931	-5 732
Verot	1 777	2 909
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos, lisäys (-), vähennys (+)	187	-83
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos, lisäys (-), vähennys (+)	-417	4 763
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	-2 256	-5 327
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-1 128	-1 224
Saadut osingot	7	1 265
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	41	3 044
Maksetut verot	-2 208	-3 787
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	3 332	7 276

	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-331	-155
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset		28
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-336	-463
Aineettomien hyödykkeiden luovutukset	5	
Tytäryritysten hankinta		-3 145
Luovutustulot rahoitusarvopapereista	252	
Pitkäaikaisten saamisten lisäys		-70
Pitkäaikaisten saamisten vähennys		14
Muiden sijoitusten muutos		-4
Investointien rahavirta yhteensä	-410	-3 794
Rahoituksen rahavirta		
Osingonmaksu	-2 933	-2 508
Omien osakkeiden hankinta	-47	13
Osakeanti	1 83	1 389
Lainojen nostot	17 800	857
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-21 750	-9 588
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-6 747	-9 837
Rahavarojen muutos	-3 825	-6 355
Rahavarat 1.1.	4 878	11 233
Rahavarat 31.12.	1 053	4 878

Enfo Oyj toimii emoyhtiönä Enfo-konsernissa ja sen kotipaikka on Kuopio. Yhtiön Y-tunnus on 2081212-9.

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen suomalaista tilinpäätöskäytäntöä (FAS).

Konsernitilinpäätös on laadittu IFRS:n mukaisesti ja siinä käytetyt laadintaperiaatteet on kuvattu konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.

Arvostusperiaatteet

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	3 - 5 vuotta
Liikearvo	4 - 5 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3 - 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu pääsääntöisesti vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Pitkävaikutteiset menot

Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 3-5 vuoden kuluessa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on esitetty painotetun keskimääräisen hankintahinnan tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alemman markkinahintaan.

Tuottojen jaksottaminen

Tuotot palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan. Kun palvelut suoritetaan tietyssä ajanjaksona, tuotot kirjataan tasaerinä kyseiselle ajanjaksolle, ellei joku muu menetelmä kuvaa paremmin valmiusastetta.

Eläkkeet

Yhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkkeet kirjataan kuluksi kertymisvuonna.

Laskennalliset verosaamiset

Jaksotuseroista johtuvat laskennalliset verosaamiset on merkitty taseeseen. Laskennallisten verosaamisten merkitseminen taseeseen perustuu johdon arvioon liiketoiminnan kehittymisestä ja sen perusteella laadittuun suunnitelmaan laskennallisten verosaamisten hyödyntämisestä.

Tuloksen vertailukelpoisuus

Yhtiön päättynyt ja edellinen tilikausi ovat vertailukelpoisia keskenään.

FAS
 1 000 €

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Liikevaihto toimialoittain ja sen maantieteellinen jakautuminen

	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Toimialoittain		
Tietotekniikkapalvelut	54 798	61 822
Tiedonvälityspalvelut	35 195	33 174
Yhteensä	89 993	94 996
Maantieteellisesti		
Suomi	84 010	89 666
EU-maat	5 309	4 995
Muut maat	674	335
Yhteensä	89 993	94 996
3. Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	2	12
Saadut korvaukset	640	
Muut	529	623
Yhteensä	1 171	635
4. Materiaalit ja palvelut		
Ostot tilikauden aikana	17 513	22 545
Varastojen muutos	187	-83
Ulkopuoliset palvelut	32 940	32 066
Yhteensä	50 640	54 528

5. Henkilöstökulut

	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Palkat ja palkkiot	18 907	18 117
Henkilöstörahaston voittopalkkio	16	362
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 139	3 078
Muut henkilösivukulut	1 114	969
Yhteensä	23 176	22 527
Henkilökunnan lukumäärä		
Keskimäärin	346	360
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä hallituksen jäsenet	402	374
6. Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	743	773
Liikearvo	2 189	2 361
Muut koneet ja kalusto	736	1 013
Yhteensä	3 668	4 147

FAS
 1 000 €

7.1. Liiketoiminnan muut kulut

	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Muut henkilöstökulut	1 520	1 534
Matkakulut	926	971
Toimitilakulut	3 093	3 111
Ajoneuvokulut	1 004	1 020
Laite- ja ohjelmistokulut	1 282	1 007
Muut hallintokulut	1 274	1 165
Puhelin- ja datakulut	321	332
Markkinointi-, myynti- ja edustuskulut	609	757
Liiketoiminnan muut kulut	97	87
Yhteensä	10 125	9 984

7.2 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastus	57	38
Muut tilintarkastuslain mukaiset palvelut	5	
Veroneuvonta	6	8
Muut palvelut	23	
Yhteensä	91	46

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	7	1 259
Muilta		11
Yhteensä	7	1 270

Korkotuotot

Saman konsernin yrityksiltä	1 554	1 100
Muilta	41	25
Yhteensä	1 595	1 125

Muut rahoitustuotot

Kurssivoitot	360	4 459
Yhteensä	360	4 459

Rahoitustuotot yhteensä
1 961 **6 854**

 Rahoitusarvopaperien arvonalentumiset
 Realisoitumattomat arvonalentumiset sijoituksista
 Arvonalentumiset yhteensä

 -2 -4
 1
 -2 -3

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Muille	1 032	1 125
Yhteensä	1 032	1 125

Rahoituskulut yhteensä
1 030 **1 122**

 Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy
 Kurssitappioita/voittoja (netto)

334 4 459

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä
931 **5 732**

FAS
 1 000 €

9. Tuloverot

	1.1.2011-31.12.2011	1.1.2010-31.12.2010
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	1 742	2 934
Edellisten tilikausien verot	-4	-13
Laskennallisen verosaamisen muutos	39	-12
Yhteensä	1 777	2 909

Laskennallinen verosaaminen johtuu negatiivisesta poistoerosta, joka on 1 580 tuhatta euroa.

Laskennallisen verosaamisen määrä on esitetty kohdassa 14.

Taseen liitetiedot

10. Aineettomat hyödykkeet

	31.12.2011	31.12.2010
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	595	595
Lisäykset	202	
Vähennykset		
Hankintameno 31.12.	797	595
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-464	-318
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		
Tilikauden poisto	-123	-1 46
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-587	-464
Kirjanpitoarvo 1.1.	132	277
Kirjanpitoarvo 31.12.	210	132

Liikearvo

	31.12.2011	31.12.2010
Hankintameno 1.1.	9 788	9 589
Lisäykset		199
Hankintameno 31.12.	9 788	9 788
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-7 485	-5 124
Tilikauden poisto	-2 189	-2 361
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-9 673	-7 485
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 303	4 465
Kirjanpitoarvo 31.12.	115	2 303

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	3 953	3 715
Lisäykset	11	335
Siirrot erien välillä	77	
Vähennykset		-97
Hankintameno 31.12.	4 041	3 953
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 043	-2 466
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		51
Tilikauden poisto	-620	-628
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 663	-3 043
Kirjanpitoarvo 1.1.	910	1 249
Kirjanpitoarvo 31.12.	378	910

Aineettomat hyödykkeet yhteensä
703
3 345

FAS
1 000 €

11. Aineelliset hyödykkeet

	31.12.2011	31.12.2010
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	14 442	14 380
Lisäykset	284	152
Vähennykset	-55	-90
Hankintameno 31.12.	14 672	14 442
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13 179	-12 240
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	28	74
Tilikauden poisto	-736	-1 013
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-13 887	-13 179
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 264	2 141
Kirjanpitoarvo 31.12.	785	1 264
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	5	5
Hankintameno 31.12.	5	5
Kirjanpitoarvo 1.1.	5	5
Kirjanpitoarvo 31.12.	5	5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	77	145
Lisäys	123	3
Vähennys/siirto	-77	-71
Kirjanpitoarvo 31.12.	123	77
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	914	1 346

12. Sijoitukset

	31.12.2011	31.12.2010
Osuudet saman konsernin yrityksissä		
Kirjanpitoarvo 1.1.	18 018	14 874
Lisäykset		3 226
Vähennykset		-81
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 018	18 018
Konserniyritykset on esitetty IFRS-tilinpäätöksen liitetietona.		
Muut osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo 1.1.	65	67
Vähennykset		-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	65	65
Sijoitukset yhteensä	18 083	18 083
13. Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet 1.1.	525	442
Varaston muutos	-187	83
Yhteensä	338	525

FAS
 1 000 €

14. Pitkäaikaiset saamiset

	31.12.2011	31.12.2010
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	34 583	34 376
Yhteensä	34 583	34 376
Laskennallinen verosaaminen	387	427
Muut pitkäaikaiset saamiset	86	326
Yhteensä	35 057	35 129

15. Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	669	158
Siirtosaamiset	1 734	188
Yhteensä	2 402	346
Myyntisaamiset	12 188	14 235
Lainasaamiset	5	
Siirtosaamiset		
Eläkevakuutusmaksut	172	
Muut siirtosaamiset	1 465	1 171
Yhteensä	1 637	1 171
Muut saamiset	13	44
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	16 246	15 796

16. Rahoitusarvopaperit

	31.12.2011	31.12.2010
Osakkeet ja osuudet		
Kirjanpitoarvo	2	2
Erotus		
Rahastosijoitukset ja muut arvopaperit		
Hankintameno	259	259
Vähennykset	-259	
Jälleenhankintahinta		252
Kirjanpitoarvo		252
Erotus		
Rahoitusarvopaperit (kirjanpitoarvo) yhteensä	2	254
17. Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat pankkitilillä	1 053	4 879
Yhteensä	1 053	4 879

FAS
 1 000 €

18. Oma pääoma

	31.12.2011	31.12.2010
Osakepääoma 1.1.	265	265
Osakepääoma 31.12.	265	265
Ylikurssirahasto 1.1.	13 316	13 316
Ylikurssirahasto 31.12.	13 316	13 316
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	1 583	176
Omien osakkeiden myyntivoitto		17
Osakeanti	184	1 389
Sijoitetun vapaan oman pääo- man rahasto 31.12.	1 767	1 583
Muut rahastot 1.1.	11 756	14 264
Osingonjako		-2 508
Muut rahastot 31.12.	11 756	11 756
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	7 827	564
Osingonjako	- 2 933	
Omien osakkeiden rahaston muutos	-47	-4
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	4 847	560
Tilikauden voitto/tappio	2 709	7 267
Oma pääoma yhteensä 31.12.	34 660	34 748

**Laskelma jakokelpoisesta
omasta pääomasta 31.12.**

	31.12.2011	31.12.2010
Edellisten tilikausien tulos	4 847	564
Muut rahastot	11 756	11 756
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 767	1 583
Tilikauden tulos	2 709	7 267
Yhteensä	21 079	21 170

Omia osakkeita koskevat tiedot ja suurimmat osakkeenomistajat on esi-
tetty konsernin liitetiedoissa kohdassa 21.

19. Pitkäaikainen vieras pääoma

	31.12.2011	31.12.2010
Velat jotka erääntyvät alle 5v	19 852	24 682
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin		1 143
Pitkäaikaiset velat yhteensä	19 852	25 825

FAS
 1 000 €

20. Lyhytaikainen vieras pääoma

	31.12.2011	31.12.2010
Lainat rahoituslaitoksille	3 528	1 660
Eläkelainat	2 190	2 190
Lainat yhteensä	5 718	3 850
Velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat		57
Muut velat	40	114
Yhteensä	40	171
Ostovelat	4 817	5 324
Saadut ennakot	1 017	1 321
Siirtovelat		
Henkilöstöön liittyvät velat	3 521	3 721
Kuluvaraukset	472	1 313
Muut siirtovelat	494	1 026
Yhteensä	4 487	6 060
Muut velat	1 806	2 059
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	17 884	18 784

21. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

	31.12.2011	31.12.2010
Velat, joiden vakuudeksi on annettu omaisuutta		
Rahalaitoslainat	15 903	17 810
Eläkelainat	9 667	11 857
Lainat yhteensä	25 570	29 667
Annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	11 396	11 396
Tytäryhtiöosakkeet	14 808	14 808
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Vastuusitoumukset saman konsernin yritysten puolesta		
Yleistakaus	6 492	
Leasingvastuut		
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Alkaneella tilikaudella maksettavat	3 860	2 857
Myöhemmin maksettavat	5 113	4 540
Yhteensä	8 973	7 397
Muut vastuusitoumukset		
Talletukset vuokravakuutena taseessa	87	134
Vuokravastuut	9 180	12 985
Osakkeiden takaisinlunastus- toumukset	989	83
Muut vastuusitoumukset yhteensä	10 256	13 202

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Kuopiossa 27.2.2012

Tapio Hakakari Hannu Isotalo Mammu Kaario

Ossi Saksman Timo Kärkkäinen Arto Herranen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuopiossa 27.2.2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Loikkanen
KHT

Olemme tilintarkastaneet Enfo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiöläkää tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arviointi. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen

tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arviointi.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Kuopiossa 27. päivänä helmikuuta 2012

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Loikkanen
KHT

Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositelajeista

Päiväkirjat	atk-tallenteena
Pääkirjat	atk-tallenteena
Reskontraerittelyt	atk-tallenteena
Tuloslaskelmat	atk-tallenteena
Taseet	atk-tallenteena
Tositteet	paperitositteina
Ostolaskut	atk-tallenteena
Palkkakirjanpito	atk-tallenteena
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	erikseen sidottuna

Tilikaudella käytössä olleet tositelajit

Tiliotteet	LO
Kassamaksut	LM
Tilitysreskontra	LR
Palkat	LP
Muistiotositteet	SA
Pääkirjatos, peruutus	SP
Arviotositteet, purettavat	LA
Käyttöomaisuuskirjaus	AA
Kausittaiset kirjaukset	AB
Poistokirjaus	AF
Käyttöomaisuuskirj. netto	AN
Poistokirjaukset	AP
Sisäisen laskennan tosite	CO
Sisäisen laskennan korjaukset	LS
Mr-kohdistus	DA
Mr-hyvityslasku	DG
Mr-peruutukset	DP
Mr-veloityslasku	DR
Mr-suoritukset	DZ
Or-kohdistus	KA
Or-hyvitys	KG
Or-peruutus	KP
Or-lasku	KR
Or-suoritus	KZ
Travel	LT
Myynnin jaksotukset	SM
Oston jaksotukset	SO
Laskun siirto	RV
Lasku-brutto	RE
Hinnanmuutos	PR

SUOMI

Enfo Oyj, päätoimipiste
Kiveläntie 4
70461 Kuopio
www.enfo.fi

RUOTSI

Enfo Sweden Ab
Lindholmspiren 3B
40276 Göteborg
www.enfo.se